

3/1/21

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 27-వ తేది స్వామవారము
శ్రీ కృధననామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬.

No. 9
సంచిక ౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, హయ్యుప్రోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మీ కు విన గ కా వల సిన ను త యారు చే సి యి చె ద ము.

మావద్ద మేలురకం కెంపులు, పువ్వురాగములు పచ్చలుచేర్చికట్టబడిన టీకాలు, జవబిళ్లలు యేరకములో వ్రేవను. ఎంత
సైజులో వ్రేవను గలవు. లేనివి తయారుచేసి యిచ్చెదము. ఇదిగాక పలురకముల బంగారుగాజులు, గొలుసులు, వెండివెంబులు,
గొలుసులు, నాజాకు ఫాహానులు మొదలగునవి అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నది. కాసుబంగారు చొక్కపువెండికాపుల మొద
లగువాటికి పూచీనిచ్చెదము.

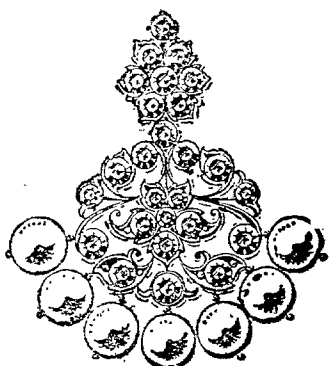
కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్యబ్రదరు, ప్రొవైర్లర్లు.

ఆంధ్రజ్యోతి ల రి మా న్యు ఫా క్చ రింగు కం పె సి,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ.

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

(3)

మంచిపనితనము! సకాలమున ఇవ్వబడును
గడియారము గొలుసులు, అన్ని రకములలోను
మెడలందు ధరించు అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
తయారు
చున్నవి. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు
సగలుకూడ వున్నవి. ఒకదాని మా ప్రదర్శనశాలకు, రోగోరధిము.
ఇదిగో రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
వగలవర్తకులు,
25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సకలరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు, అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, పువ్వురాగములు

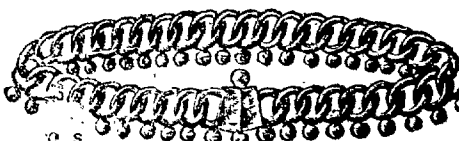
శ్రీ పాండురంగస్వామి - ఏలూరు

ఈ స్వామివారు ఈనెల 27 తేదీనుండి ఆగస్టు 1వ తేదీవరకు
కోహినూర్ ఫీలుము ఇంద్రసభ ప్రచర్చింతురు
కంపెనీవారు తయారుచేసిన ఇంద్రసభ మొహరంపండుగ
అకుటచేత ఈ ఫీలుమునకు ఎక్కువ అడ్డ యిచ్చి అతి కష్టము
మీద తెప్పించడమయినది. ఈఫీలుముతో ఈనెల 29 తేదీనుంచి
ఆగస్టు 1 వ తేదీవరకు (మహాదేశభక్తలనియు, త్యాగమూర్తు
లనియు) సాగడబడుచున్న మహమ్మదాలీ, శాకాతాలీ, సయ్యాన్
హుస్సేన్ ప్రభృతులు, కిరాఫత్ రాయభారముతో పశ్చిమఖం
డమునకు పోయినప్పుడు బొంబాయి పట్టణమును ఓడరేవు
సభలు, యూరఫ్ ఖండములో ఓడరేవు వగయిరాలు ఫీలుములో
చూపబడును.

గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి,
2248 మేనేజింగ్ ప్రొప్రయిటరు.

వెండి కాలుగొలుసులు

మంచి చొక్కపు వెండితో తయారుచేయబడిన వెండి కాళ్ళ గొలుసు చిన్న బిడ్డలకు మొదలు పెద్దవారి సైజు
వరపుడు వుండును. 5 తులములనుంచి 20 తులములవరపు వుండును. ముత్యములు అందముగా కనుపించును. కొరలు తూకము
వివరముగా వ్రాయుడు.

ఇవిగాక కెంపులు, బంగారు నాగరములు, తోడులు, చంపనరాలు
వస్త్రా నగలున్ను, వెండి విగ్రహములు, వెండిపాత్ర సామానులు, మంచి
వెండి బంగారుతో చేయబడినవి గలవు. వకతూరి ఆర్డరుయిచ్చి మానగల
నాణ్యత పనితనము పరీక్షింపును. 2165

ఇండియన్ జ్యాయ్ లిమార్ట్స్,
నగర్ పేట, బెంగళూరు శిటి.

వెల్లింగ్టన్ స్వామి

25-7-25 శనివారమునుండి 31-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు గాత్ర 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రదర్శనము గలదు.

పాతీస్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు ఇన్
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (కడపటి భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

100 కి సం॥రము 1 కి రూ॥ 6 లు వడ్డీ చొప్పున 6 నెలల కొకసారి వడ్డీ చెల్లించు పద్ధతిపైనను 30 సం॥రములలో సరికిసరి చెల్లించునట్లు చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు రూ॥ 2,68,300 ను ఋణమును తీసికొనెదరు. ఋణమునకు సంబంధించిన భూరిషరత్తులు, నిబంధనలు, దరఖాస్తు ఫారము మొదలగునవి రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

తెండ్రుదారులు తాము ఋణమిచ్చుటకు అంగీకరించు మొత్తముపైన 100 కి రూ॥ 5 లు చొప్పున డిపాజిట్టు మొత్తముతోనహా కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి 3-8-1925 తేది నాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకులోపుగ చేరునట్లు దరఖాస్తుతో సహా పంపుకొనవలెను.

నిర్ణయించబడు మొత్తము 15-8-1925 తేది లోగా పూర్తిగా చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } ఇ. హెచ్. ఎమ్. బవరు, అక్టింగ్ కమిషనరు.
4-7-1925

సవరములకు, విగ్గులకు జుట్టు

సింహాచలంలో వేలం అమ్మకము

విజయనగరం సంస్థానంలో సింహాచలం కొండపై 1334 స్త్రీయందు వసూలయిన పుట్టుకొప్పుల జుట్టు అక్టోబరు 3 వ తేదీ శనివారంనాడు సింహాచలం ఊరులో, రైల్వేస్టేషనుకు 3 మైళ్ల దూరమున, వాల్తేరుస్టేషనుకు 7 మైళ్ల దూరమున, వేలం వేయబడును. పెంట్లుకలు 3 తరగతులుగ విభజించబడినవి:—

1 నుండి 1½ అడుగులుగలవి	1498 పానులు
9 నుండి 12 అడుగులులలోపువి	1419 "
9 అడుగులములకు తక్కువ పొడవు గలవి	4150 "

మొత్తం 7067

7067 పానుల బరువుగలది.

ఇంకను వివరములు తెలియగోరువారు సింహాచలం దేవాలయం అమీనాగారికి వ్రాయవలెను.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అండు ఔషధ సంబంధమైన వస్తువులు

మార్గోపదేశము:—కార్పొరేట్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి మన్నింపబడు వానవచ్చెల్లవలెనది. 3 నిర్మలగలపెట్టె 1 కి రూ॥ 0-12-0. మార్గోప్రేయసు దంతద్రవము:—తేలికైనది. దంతద్రవమునందును అంతరికిని తెలిసినవిషయమే. బ్రహ్మతో మార్గోప్రేయసు దంతద్రవమును చేర్చి దంతద్రవము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 కి 0-6-0; చిన్న పొట్టుము 1 కి 0-2-0. మార్గోప్రేయసు టాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు, చేపము నకు తీసివేసి. డబ్బా 1 కి రూ॥ 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0. కొంచెం దేశీయప్రశస్తియు, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER, Palghat

రాజకీయరంగము

మహాత్మాగాంధీగారు శాసన నిర్మాణ సభలలోను వాని బయటను కూడ విదేశీయ ప్రభుత్వముతో దౌర్జన్యరాహిత్య మైనట్టియు నిబంధనానుకూల మైనట్టియు యుద్ధమును ప్రారంభింపవలసి యుండునని అంగీకరించినందుకు మన మందరము కృతజ్ఞులమై యుండవలసివచ్చెను. ప్రజలలో యాయనకుగల పలుకుబడి మరియెంతర నాయకులపేర్లను తమరుపట్టిన కుండేటికి మూడేకాళ్లున్నవని తమ కేర్వరవుకొన్న విధానమును మొండి పట్టుతో నిలవబెట్ట ప్రయత్నించి, అది సాగవచ్చుడు, కోపావేశముతో తమ పదవులకు రాజీనామాలు నిచ్చి లేచిపోవుదురు. మహాత్ముడు మొదటినుండియు తాను నమ్మినదానిని తిరగరాకుండగ ఆచరణలో పెట్టుచుండినను అహంభావము లేకమును లేక దేశపరిస్థితులను గ్రహించి తోడినాయకుల యభిప్రాయములను నెమ్మదిగా విమర్శించుచు రాజకీయ నౌకను నడిపించుటలో తనవిధానములోని లోపములను సవరించుకొనుచుండును. ఇండియా సెక్రటరీ బర్మిక్ హెడ్డుగారు తన దేశములోని అన్నికక్షలవారలను 1929 సంవత్సరములోగా మన రాష్ట్ర నిబంధనలో యెట్టివారులు చేయవలెనని అంగీకరించినట్లు తెలియించిరి. మనకాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు మహాత్మాగాంధీగారును కూడ తమ నిర్మాణ కార్యక్రమముచే తమకంత నమ్మకమున్న ప్రస్తుతసంగతిసంబంధములలో దేశములోని అన్నికక్షల వారలను కలిసి కాంగ్రెసులో చేరి రాజకీయయుద్ధమును చేయవలెనని దివి హెచ్చరించుచున్నారు. నూలువడకవలసిన బాధ్యతను మెంబర్లకు లేకుండచేయుచు తన కాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవిని వదలలేదు. కార్యవసరములను బట్టి ప్రజలలోను వారి నాయకులలోను కలుగుచున్న యభిప్రాయములను గ్రహించి కార్యసిద్ధికి తానే ర్పించిన విధానములో మార్పుల కంగీకరించెను. ఈయన యనుచరులకు కేవల అసహాయ వాదులుకూడ రాబోవు యెన్నికలలో పాల్గొనుదురని నమ్మకము. ఖడ్గరు ప్రచారమందు తన నమ్మకము వదలకపోయినను, కాంగ్రెసులోని సభ్యత్వమునకు, నూలువడకవలసిన నిర్బంధనను గాంధీగారు తీసివేయుట కంగీకరించెను. ఇదియే ఆయన దూర దృష్టియు, వివేచనాశక్తియు, పరమత సహనము, మొదలగు సద్గుణములు వేయినోళ్ల చాటుచున్నది. గ్రామసంఘశక్తి అభివృద్ధిగాంచుటకు, ఎల్లరును, ఎల్లపుడు పాటుబడవలసియున్నను, పరిపాలకులలో రాజకీయ జగడములు సంభవించినపుడు నిర్మాణకార్యక్రమమున కంతగా అవకాశముండదు. ప్రజలలో ఉత్సాహము, ఆసక్తియు కలిగినపుడు, స్వరాజ్య సంపాదనలో ఒకమెట్టుపైకెక్కుటకు ప్రయత్నించుదురు గాని, నెమ్మది సమయములలో జరుగవలసిన నిర్మాణకార్యక్రమముందు ప్రజలు ముగ్గులు కానేరరు. 1920 సంవత్సరములో మహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందనే, మనము యెన్నికలలో పాల్గొనలేదు.

కడచిన నాలుగు సంవత్సరముల యనుభవమును బట్టి ఆయన నాయకత్వము క్రిందనే, రాబోవు ఎన్నికలలో అందరను పాల్గొనవలసి వచ్చుచున్నది. రాజకీయ విషయములలో, స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ఒక రాజరూప యుండనేరదు. తిలకు మహారాజ మార్గమును ఒకప్పుడవలంబింపవలసి వచ్చును. ఇదిగాక, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములు హెచ్చిన కొలదిగాని, గ్రామములలోని నిర్మాణకార్యక్రమముగాని, స్థానిక పరిపాలనముగాని, సంఘ సంస్కరణలుగాని, జయప్రదముగల సంభవించక పోవచ్చును. ఈ కారణమును బట్టియే, గత రెండు సంవత్సరములలోను, రాజకీయ వాతావరణము స్తంభించుటయు, నిర్మాణకార్యక్రమము కృశించుటయు మనము కన్నులార చూచుచున్నాము. పనిలేనివాడు పిల్లితల గొరుగుచున్నట్లు సంఘ ప్రాతినిధ్యము నకును, ఉద్యోగములకును తగవులాడుటయేగాక, అభ్యర్థులు తరుచుగా గౌరవపదవులకు కూడ కొద్దిల కెక్కుట తటస్థమగుచున్నది.

ఇప్పుడుమాత్రము, రాజకీయ విషయములలో మనము చేయునదేమున్నదని కొందరు ప్రశ్నించు చుందురు. మన వోటర్లలో నిజముగా రాజకీయపరిజ్ఞానము, ధైర్యసాహసములు కొంతవరకైన నున్నయెడల, మంగ్రపదవులు మొదలగు నుద్యోగముల నాసింపక, ప్రజల కిబ్బంది కలుగజేయు అన్యాయ శాసనములను త్రోసిపుచ్చి మంచి తరుణములలో ప్రతిష్టాంశలను కలిగించి, తుదకు తమ పదవులకు కూడా రాజీనామాలునిచ్చి యాద్యంత్ర ప్రభుత్వమును నిర్మూలించుటకు ప్రమాణముచేయువారినే ప్రజలు శాసననిర్మాణసభలకు ప్రతినిధులుగా పంపవలెను. అట్లు ప్రమాణముచేసియు తమ వాగ్దానము ప్రకారము నడుచుకొనని వారిని సభ్యత్వమును వదులుకొనునట్లు, బహిరంగ సభల తీర్మానముల మూలమున చేయవలయును. ఇట్టి అసహాయవిధానము నవలంబించలేని ప్రజలు, పన్నులు నిరాకరణము మొదలగు శాసనవిఘ్నములకు యోగ్యులెట్లగుదురు? ఎట్టి స్వార్థ త్యాగములేని యాస్థుల కట్టిదే. బర్మిక్ హెడ్డుగారికి తన జవాబు. రాజీనామాలు నిచ్చిన ప్రతినిధులనే మనము తిరిగియెన్నుకొనవలెను. ఎన్నికలు జరుపక ప్రభుత్వమువారు మరియొక మెంబరును యేర్పరుచుకొన్నను, నట్లము క్రింద ఆయన మన ప్రతినిధికాదు గనుక ఆ యావేశవిభాగములకు ప్రాతినిధ్యములే నట్లే యెంచబడి, ప్రభుత్వమువారే, తమ నిరంకుశత్వ పరిపాలనకు ప్రపంచములో హేళనకు పాత్రులగుదురు. కాబట్టి అసహాయవాదులు స్వరాజ్యవాదులు జాతీయవాదులు మితవాదులు కలిసి వోట్లువేసి యావిధానము నలవలంబించినవో, ప్రజల తప్పే గాని వారి నాయకుల తప్పుకాదు.

24-7-25 } వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు, కోవూరు

నక్సన్ దంతచూరము:—పల్ల న్యాయుల ను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ॥ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

నెం. 1, అలంగా త్రవీల్లెపిడి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు

తలపానము, కరముల లంఘనము

1228

Deschiens' syrup

పిర్రుకు ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నిద్రాశక్తికలదు, 20,000 మైక్రోబైక్టరీలయొక్కాను. దగ్గిపు, తలపానము, గమనించుము. ఎక్కడను లెక్కన.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

అభ్రకభస్మము

దాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పగరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టినాము. మాత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయ విటిస్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మాత్రములోనుండే తీసిపదార్థమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, తయారోగమును పోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. ఔషధయోగములందు గూడ ఉపయోగించుకొనవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గురుచ్చును. ఒకసారి వాడిచూడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు రేట్లు. తులం 1 0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థర సాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

ప్రతి బిడ్డ తల్లి

ఈ ఆరోగ్యమును, బిడ్డ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. తన బిడ్డకు రాబిన్సన్స్ ఆరోగ్యమును గొప్ప కష్టములు, చిట్కాలు గలవు. బిడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినప్పుడు

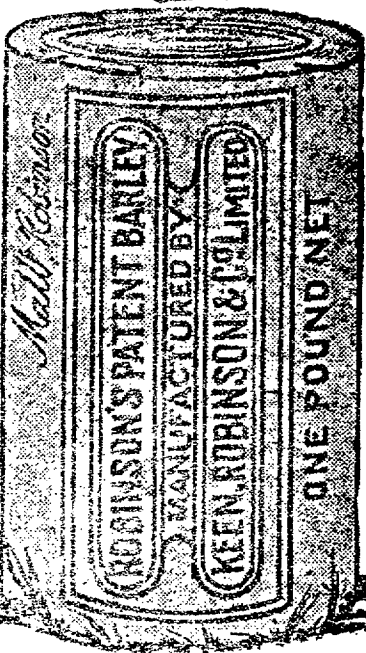
రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడిన గంజి లేక అల్పచోరమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి ఆహారము గలదున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు ధారాళముగా లభిస్తుంటుంది. తల్లి తన బిడ్డకు పాలు యివ్వజాలవచ్చును

రాబిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారుచేయబడిన గంజి లేక అల్పచోరమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి ఆహారము గలదున్నట్లు తెలియను, మరియు బిడ్డకు పాలు ధారాళముగా లభిస్తుంటుంది. తల్లి తన బిడ్డకు పాలు యివ్వజాలవచ్చును

No. 3.

ఆంధ్ర మహాసభ

1918 సం॥ లో బాపట్ల పురంబున కూడిన ఆంధ్ర మహాసభ కడపవరకు ఆంధ్రజాతీయ నిర్వాహకుల పాటుబడినది. కడప రాష్ట్రీయ సభనుండి ఆంధ్రులు హైందవ రాజకీయములయందు శ్రద్ధతీసికొనినచిర్రీ. నిరాకరణోద్యమమునలన ఆంధ్ర రాజకీయ రంగమునకు వచ్చి క్రొత్తతీర్మానములు వచ్చెను. రాష్ట్ర రాజకీయ సంస్థ ఏర్పడినది మొదలు ఆంధ్ర మహాసభయిన తెలుగువారిలో లక్ష్యము లేకపోయినది. కొందరు రాజకీయోద్రేకులు ఆంధ్రసభను రూపుమాపుటకుకూడ యత్నించిరి. ఎట్లకేలను నియమనిబంధన కార్యక్రమములు లేకయే ఆంధ్రసభ బీవయ్యత్ర గడుపుచున్నది. కడపనుండి జరిగిన ఆంధ్రసభాధ్యక్షులెవ్వరును సభా కార్యవిధానము లిట్లుండవలెనని నిర్వచించియుండ లేదు. కొన్ని రాజకీయ విషయములు కొన్ని వాగ్మయప్రసావనలు, మరియు శిల్పకళా ప్రకాశనము చూచుచుగ నిరూపించి వదిలెను వారు. శిర్వానములైనను ఆంధ్రోద్యమవ్యాప్తిని గురించిగాక రాష్ట్రీయ సభా విషయములనే కొలదిగ సంస్కరించినది వారు. మదరాసు సమావేశములో తీవ్రకార్యక్రమము కొనసాగించు వేరిట స్థానికసంఘమును పునఃసృష్టించినారు. కాని ఆస్థానికసంఘమువారెట్టి విధమైన అభివృద్ధిని కనుబరచినటుల కన్పట్టదు. ఒక్క రాజకీయ అందోళనముతోనే జాతి వృద్ధికొందదు. రాష్ట్రము(నేషనల్)నకు తమ రాజకీయము ముఖ్యమంశ్యకమైననూ సానిటో బాటు సాంఘిక ఆర్థిక, కళా, పారిశ్రామిక, వాణిజ్య, విద్య, యుద్ధములు జయముగాంచవలెను. భారత వర్షములో ఆంధ్రజాతి కట్టి స్థానముకలదు. ప్రభుత్వమున బంగారము తరువాత మహారాష్ట్రము అటుపైన హిందూస్థాన్, పాంచాల, తమిళనాడులతో ఆంధ్రము. గణనకు వస్తుచున్నది. మన తెలుగువారుకూడ తోడిరాష్ట్రీయులతో సమానముగలేక మించి విజ్ఞానప్రతిభలు సంపాదించవలదు.

1. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్వాహకులై తిరిగి ఆందోళనము చేయుట.
 2. వివిధ ప్రాంతములలోనుండ ఆంధ్రుల స్థితి గతులను కనుగొనుచు వారి యభివృద్ధికి ప్రోత్సహించుట, పరస్పర సంబంధము సర్వదాయములు.
 3. పరిశోధనకౌశలను నిర్వహించుట.
 4. గ్రంథాలమోద్యమమును ప్రోత్సహించుట.
 5. ఆంధ్ర ఇతిహాసముండలిని స్థాపించి దీనికౌశలమును.
 6. ఆంధ్ర గీర్వాణభాషల యభివృద్ధికి పాటుబడుట.
 7. శిల్పకళలను ప్రోత్సహించుట.
 8. సాంఘికోపరణ పంచమసహాయమునకై శ్రద్ధవహించుట.
 9. ఆర్థికత్రయమున వ్యవసాయక పారిశ్రామిక వాణిజ్యముల యభివృద్ధికి పాటుబడుట.
 10. మహిళావిద్య సంగీతము విషయములను ప్రోత్సహించుట.
 11. ట్యాం ఆపని వారీ ప్రత్యేకనిధి నేర్పరచుటగాని స్వయముగ నివారించుటగాని,
 12. ఆంధ్రనిధి.
 13. ఆంధ్రరాజధాని
 14. గంజాం బల్లారి అంతర్పురచిత్తూరు జిల్లాలలో ఆంధ్రప్రాంత హద్దులను నిర్ణయించుట.
 15. ఖడ్గరు ప్రోత్సహము.
- ఈ 15 విషయములను మనవిచేసికొంటిని. బుద్ధిమంతు లింకను ముఖ్యవిషయములను చేర్చవచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపనున్నదిగాన ఆ విషయము చేర్చలేదు. దేవాదాయ

బిల్లు విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణ విషయమునుగూర్చికూడ ఆంధ్ర సభ చర్చింపవచ్చును. తెలియెట్లు విషయము న్యవసాయకములో నచ్చునుకదాయని ప్రశ్నించుచుండలేదు. ఇట్టి విషయములు చాలగలవు. నిరాకరణోద్యమమునకు పూర్వమున్న జిల్లా సంఘములను తిరిగి నిర్మించుచున్నారు. పెద్దపెద్ద పట్టణములలో ప్రజాసంఘములు బయలుదేరుచున్నవి. అవియన్నియు ఆంధ్రసభకు ససంఘములుగా నుండిన చాల బాగుండును. ఆంధ్రసభను రాష్ట్రీయ సభతో జరుపుట కభ్యంతరముండదు. ఏలయన ఖర్చు విషయము చాల ముఖ్యమైనది. రాష్ట్రీయ సభ ఆంధ్ర సభ ఎప్పుడు అడ్డము రాదు. రాబోవు సభకు యిదివరకువలెగాక సన్మానసంఘము వారు నూచించినట్లుగను రాజకీయ నాయకునిగాక పరిపూర్ణులైన యితరులను ఎన్నుకొనవలెను. శ్రీయుత చిలుకూరి వీరభద్రరావు పంతులుగారు ఆంధ్రజాతీయ నిర్వాహకులలో నొకరు. ఆంధ్రత్యేమ వారియందు మా ర్షిద్ధివించియున్నది. వారికాశ్వతా మూల్యగ్రంథము ఆంధ్రులచరిత్రకు ఆంధ్రవాఙ్మయమున ఉన్నత స్థానముకలదు. మరియు పంతులుగారు మంచికార్యక్రమముచూపించగలరు. రాజకీయనాయకుని నిశ్చయించుటలో ఆంధ్రసభా కార్యక్రమమునకు ప్రోత్సహము కలుగునని నమ్మలేము. కాన ఆంధ్రులు ఆవృద్ధచరిత్రకారుడు వీరభద్రరావుని ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొన గోరెన

సునర్ల శ్రీరామస్వామింహం
తెజవాడ.

ఆయుర్వేద డాక్టరత్నాకరమ్
అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దికోజులవరకు వెల 8-0-0. 2046
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, తెజవాడ.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

కాంగ్రెసుజయము ప్రభుత్వ అజయము

జస్తి సుక్షమజయము ప్రభుత్వ విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేదీ

6. ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

11. సావుకారుపేట

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

13. ట్రివెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

30. మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

* * * * *

ఆగస్టు 15 వ తేదీ

2. తండియూర్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

8. కొత్తాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములనాయుడుగారు

20. ఎగూరు

డా. ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

* * * * *

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ

10. ఏనుబావులు

గద్దే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎన్ ప్లనేడ్

డా. బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కిల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * * * *

ఆగస్టు 8 వ తేదీ రానున్నది!

ముత్యాలపేట దేశమునకెల్ల మార్గదర్శకము గావలెను

* * * * *

ముత్యాలపేట కాంగ్రెసుసభ

ముత్యాలపేట డివిజనుకు ఆగస్టు 8 వ తేదీ జరుగనున్న సభకు కార్పొరేషను ఎన్నికలయందు అభ్యర్థిగ నిలచిన శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు మొన్నటిసాక్షాత్తం చక్రయ్య శెట్టిగారి అధ్యక్షతనకు బహిరంగ సభజరుపబడెను. ఆ సభకు సాయత్తం ట్రైవెలిన్ బేసిన్ డివిజనులోని వేంకటేశ్వర సింగారవేలు శెట్టిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు జరుపబడెను.

అధ్యక్షులు వి. చక్రయ్య శెట్టిగారు ప్రభుత్వమున ఉపన్యసింపబడిన దేశీయ పరిణామాల పూర్వచరిత్రను, మహాత్ముని నాయకత్వమునుగూర్చి వివరించెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ వోటుజేయవలెనని దేశభావనలను బాపి స్వతంత్రతను సంపాదించుటకు బాటుబడు పక్షమొక కాంగ్రెసు సంస్థాపన తొకటికేయి. స్వరాజ్యపక్షమును తేరినవా రెట్టి ధనవంతులైనను, బీదవారయినను, ఏకలవనకు జారికి కెందైనవారైనను స్వాధీనమైన ప్రజాసేవకేయియు ముఖ్యోద్యమముగ గలవారు. ఆ సభ 7 గంటలనుంచి జరిగి పక్ష మిపురమున అధికార ప్రా

బలముగలిగియున్నది. కేవలము ప్రభుత్వోద్యోగములకును, బిరుదులకును, ప్రభుత్వవిధులకును తప్పకేరెట్టి ప్రజాపయోగకరములగు ఉద్యమములకు పాటుబడుటవారి యాచారమునకు విరుద్ధము. కార్పొరేషను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వాధికారముక్రింద నున్నది. అందు ప్రభుత్వపరినిధి కమిషనరు. వారే ఎల్ల కార్యములను నిర్వహించుచుందురు. వారికి ఎట్టి ఆధ్యంతరము జాపక ప్రభుత్వముకలదుగ తీర్మానములు గావించుటకు జస్టిసుపక్షముతోద్వేషించుచున్నది. కి మహమ్మదు క్రితము కార్పొరేషను కమిషనరు జీతము రు 2500 ల నుంచి రు 1500 లకు తగ్గింపవలెనని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తీర్మాన ముపాదించగ జస్టిసుపక్షమువారి తీర్మానమును ఎదిరించి ప్రభుత్వాధికారమును చెల్లించిరి. ఇంకను అనేకవిషయములలో ప్రజలకుపద్రవకరములగు పనులు గావించిరి గాన మీ కెల్లరకు సౌకర్యములు గలుగవలెనని, స్వరాజ్యము నభివృద్ధిచిన స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు బుర్రా సత్యనారాయణగారికి వోటు జేయవలెను.

శ్రీ|| సురేంద్రనాథ ఆర్యగారు

దేశమునం దిప్పుడు రెండుకక్షలు గలవు. ఆత్మశక్తి, సత్యము, న్యాయము, బీదజనుల ఆదరణగల పక్షమొకటి. దంబము, స్వార్థము, అన్యాయము, మోసము, పేద జన నిరాదరణ గలపక్షము మరియొకటి. ఇందు సత్య న్యాయపక్షము జయించితిమను. పూర్వమొకప్పుడు మన భారతవర్షము శ్రవణం చమం దంటెను అత్యున్నతస్థితి వహించి గురువీరము నందియుండెను. అట్టి దేశము పరాధీనమై భారతీయులు ప్రతిదేశము నందును, స్వదేశమునను అస్వతంత్రులై బానిసలనై జూడబడుచున్నారు. అట్టి పరప్రభుత్వ నిరంకుశత్వమునకు చేయూత నొసంగ జస్టిసుపక్షమునకు వోటుసంగరాదు. చారిత్రకపీఠిక జనశ్రేణి సాక్షులను పాలించినవారు దేశద్రోహులు కావున కాంగ్రెసుపై ఆధిపత్యము, దేశాధిపత్య ముండినవో కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటుజేయవలెను. పార్థసారథిఅయ్యంగారు- బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. రామస్వామిమొదలయినవారు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారును జస్టిసుపక్ష బూటకప్రచారము వివరించి కాంగ్రెసువారికి వోట్ల నొసంగవలసినవిగ గోరినవిదవ సభ విరమింపబడెను.

* * * * *

ట్రివెలిన్ బేసినువద్ద కాంగ్రెసుసభ

యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయుదు

ట్రివెలిన్ బేసిన్ డివిజనులకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి యగు శ్రీమన్. యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకుగాను నిన్నటి సాయంత్రం 6 గంటలకు ఆరుజాతలే శ్రీర కొవిలవద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. ఆ డివిజనులోని వోటులకు కొందఱపాణినాయుడుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. సభకు ప్రేక్షకులు మిక్కిలముగ వచ్చిరి.

రత్న సభాపతి ముదలియూరుగారు

తమిళమునం దుపన్యసింపబడిన కాంగ్రెసు చరిత్రను క్లుప్తముగ వివరించి 150 సం||ల నుంచి పరదేశ ప్రభుత్వ పరిపాలన క్రింద సమస్త శక్తులూచేయబడియున్న దేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనని కాంగ్రెసు ఆదేశమును పాలించుట తప్ప గత్యంతరములేదనిరి. మహాత్ము గాంధీ వచించినటుల సంతృప్తి భుజింప వలెను, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును నమ్మి పెంపొందింప ప్రయత్నించువారును, బీదజనుల సేవకేయి వారును, అస్పృశ్యులతో నివారణ ప్రయత్నములు జేయువారును నగు వారిని మాత్రమే మీరు మీ ప్రతినిధులగు ఎన్నుకొనవలెను. మీ ధన మాన ప్రాణములు ఉపద్రవ స్థితిలోనున్నవి. వానిని కాపాడుకొన జూతురేని కాంగ్రెసుపక్షము సభిక సంఖ్యాకులగు మీ ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనవలెను. ఏదేశము బానిస తన ముందుండి స్వతంత్రత వర్జితమై ప్రజలుందుకో ఆ దేశము ఎట్టి భాగ్యవంతులైనను ఉపయోగములేదు. కావున విధిగ సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయవలెను.

కె. భాష్యం అయ్యంగారు

గతవర్షము కాంగ్రెసువారులు కార్పొరేషనులో ప్రవేశించిన విషయనే కార్పొరేషను సభ్యుల దృష్టి ప్రజలవంతు ము రలిచెను. ఆసాటినుండియే ప్రజాపయోగకరములగు పెక్కు పనులునిర్వహింపబడినవి. పన్ను 100-కి 1 1/2 వంతు తగ్గింపబడినది. కమిషనరుగారి జీతమును రు 2,500 లు నుంచి రు 1,500 లకు తగ్గించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు తీర్మానమును పూదించిరి గాని జస్టిసుపక్షమువారి తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయక ప్రభుత్వాధికారమును వహించినందునను, కాంగ్రెసువారు అధిక సంఖ్యాకులుగ లేకుండుటచేతను తీర్మాన

ముగాంపబడలేదు. కాంగ్రెసువారు పేదజనులకొరకై తమ సర్వమును త్యజించి పోరాడనివచ్చియున్నారు. కావున దేశ గౌరవమును, మహాత్మునిగౌరవమును నిలువబెట్టవలెనని కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు సింగారవేలు శెట్టిగారికి వోటుజేయవలెను.

మామి మహమ్మదుగారు

పొరులకు వోటునొసంగు యధికారము ప్రాముఖ్యముగు పౌరస్వత్వమనియు, అయ్యది సద్వినియోగము జేయబడవలెననియు, కాంగ్రెసు, జస్టిసుపక్షములందు న్యాయాన్యాయములే ను, సత్యాసత్యముల నన్వేషించి, వోటుజేయవలెననియు, ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము జేమార్చుటకు కాంగ్రెసువారు తమజీవితముల ధారపోయి సంసిద్ధులుగ నున్నారనియు, జస్టిసుకక్షివారి ప్రజావిరుద్ధ కార్యములు బహిరంగ పరుపబడియే యున్నవనియు, దేశద్రోహుగృహితిని బోగొట్టి భారతవర్షమును స్వతంత్రతయొత్తముగ నొనర్చవలెనని కాంగ్రెసువారికి వోటుజేయవలెననిరి. ఈ భారతవర్ష ముందెవరో మహమ్మదులూ విర్రవీనించిరి. అంతమొందిరి. కాని యీ ప్రపంచముందు కాశ్యతముగ నిలుచునది సత్యాసత్యములు. న్యాయాన్యాయములు మాత్రమే. కావున పవిత్రము గు మీమనస్సాక్షికి ద్రోహులుగాకుడు. వంచకుల నాయకుల లోబడకుడు. దయా తాక్షిణ్యము లక్ష్యము లాభిమానములకు పాల్పడినవారూరులుగాకుడు. మిగ్గులములు, పీథులు ప్రభుత్వమువారికి ఆశుమానములు పెట్టబడియున్నవి. అందులకు బాధ్యులు జస్టిసుపక్షమేగాన రావోపు ఆగస్టు 8 వ తేదీన జరుగనున్న ఎన్నికలలో మీరేకగ్రీవముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటుజేయవలెను.

యమ్. సింగారవేలు శెట్టిగారు

చన్నపట్టణమందలి కాంగ్రెసు, భిలాఫత్ సంఘముల వారి యేర్పాటు ననుసరించి వారి యాదేశమునకు విధేయుడైన నేనీ డివిజను కభ్యర్థిగ నిలచియుంటిని. గత వర్షము కాంగ్రెసు పక్షమునకు జెందినవారు పదుగురు కార్పొరేషనులో జేరి సంస్కరణము జేయ నుద్దేశించినందున ఈవర్షమున నన్నీ డివిజను కభ్యర్థిగ నియమించిరి. తన పక్షము బలహీనముగనున్నచో ఎదుటిపక్షములను నిందించుటయే కర్తవ్యమను న్యాయవాదుల సిద్ధాంతమును జస్టిసుపక్షము వారు రుజువు చేయవలెను. గత చి న 40 సం||ల నుంచి నేను ప్రజాహితే జీవనమునే గడపుచున్నాను. బీదవారలకు నాచేత నెంతో దనుక సాయపడుచున్నాను. బీదవారల కష్టదశయందు ఉచితముగ నూడిగము జేయుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నాను. పేదల భాష్యభివృద్ధికి మాజీవిరులు గోల్పోవుట కై నను వెనుదీయము. జస్టిసు పక్షము మీ కట్టి వాగ్దాన మొనరించినచో నైనను, కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము వంగికరించినవారికి మీ వోట్లు నొసంగ గోరదను. 40 సం||ల క్రితము ట్రిటి ము ప్రభుత్వము నకు అత్యంత భక్తివిశ్వాసములుగల దేశీయులలో మాకుటుంబము ఒకటియని "మదరాసు మెయిలు" పత్రిక ప్రకటించినది. యువరాజుగారి చన్నపురి ఆగమన సందర్భముందు నేను పట్టణమందలి షాపులెల్ల ను మూయవలసినదిగ ప్రబోధించిన విషయ 40 సం||ల క్రితము రాజభక్తి యుతులని ప్రకటించిన ఆ "మదరాసు మెయిలు" పత్రికయే తిరిగి సింగారవేలు శెట్టిగారు రాజద్రోహులలో నొకరని వాకొనియున్నది. కావున ప్రతికక్షులు బల్కెడి ఆసత్యములకు, పరులపై మోపెడి అపనిష్టలకు మీ హృదయము లందు తాపిక మీ కష్టసుఖములందు పాల్గొను కాంగ్రెసు పక్షమునకే వోటుజేయవలెను. ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసుపక్షము జయమంది తీరునని నాకు భైర్యముగలదు. వివర ప్రశ్నలై క్రిందిపదగిన ఏ వివరాలలో జస్టిసుపక్షమునకును మిగిలిన అత్యధిక సంఖ్యాకులకును వోట్లు కాంగ్రెసువారికి జేరినచో ట్రివెలిన్ బేసినులోని పొరులు దేశభక్తులని దేశమున కంతయు చాలు వీలగునని పల్కిన విషయ సభ ముగింపబడెను.

బీజే బిండి:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతోగాని వీర్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నీరిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవనముసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలముచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతాననంతులుగజేయను. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచును. 20 మూత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. వి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశాలము,
13, బైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

కలకత్తా సభల విజయము

జిల్లా శాసనసభ, పరిశ్రమసభ సమీపపాఠశాల
మేల్కొనెను

జాతీయమహాసభ సర్వవిధముల ప్రాతినిధ్యము
వహించు చున్నది.

యోట్లా, జూలై 26:—గతించిన శుక్రవారము, జిల్లా సంఘము, జాతీయ సంఘము, స్వరాజ్య పక్షసంఘముల రాజనాథ్యుల జరిగిన సభలో కేంద్రపాఠశాలసభ్యులు, స్వరాజ్యపక్ష జాతీయమహాసభల కార్య నిర్వాహక సభ్యులు నగు యమ్. యస్. యానీగారు కలకత్తా సభలయొక్క ఫలితముల గూర్చి యుపన్యసించిరి. అచ్చట ప్రతిసభయందును పాల్గొనుటకే, ప్రతివిషయము నాయనకు బాగుగా తెలియును. ముమ్మందు దేశములోని అన్నిసంఘము లను, గూడతల్లి ప్రజలను నొక్క యాశయముపట్ల కేంద్రీకరిం చు ప్రయత్నములు జరుగునని నూచించిరి. మహాత్మునిచే నూ చించబడినట్లు రెండు సంఘముల జాతీయమహాసభయందు స్వతంత్రముగ పనిచేయునెడల దేశమునందు పారిశ్రామికములకు, పారి శ్రామికాధికారులకు గల సంబంధములందు గల చిక్కుల నవన యించుటకు చాల తోడ్పడును. పారిశ్రామిక సంస్థ నులు చందాపరతులై మహాత్ముని యాజమాన్యమున జాతీయమహాసభయందు దొక భాగముగా నెలకొల్పబడును. ఈసంస్థ మామూలు డబ్బు చందానిచ్చు పద్ధతిపై నెలకొల్పబడిన రాజకీయ సంస్థ కనపరచును సహాయమొనర్చు చుండును. దీనివలన భవనములును, విజ్ఞానశాలలును, పారిశ్రామికములో సంబంధ మేర్పడుటకు మిలుకలును. వారందరు నేకాక యనుకొనుట ప్రయత్నించుట కెక్కువ సుకరముగ నుండుట యేగాక యందుపరిశ్రమకు, పెట్టుబడికిగల పగస్పర విరోధభా వముల నవనయించుటకుగూడ సహాయపడును. కావున కలకత్తా సభల ప్రస్తుత రాజకీయములందొక యుత్తేజసంచలన భావ మునుకలిగించెలరేం గాక, చాల కష్టమున విషయమున సమా ధానముకూడ గూర్చుకొనును.

కలకత్తాలో జరిగిన పని యంతయు నింతియే. ఏవన, ర జాతీయచారము లేకుండ నుడివిన బర్నికొపెడ్డు ప్రభువు యుపన్యాసమునకు సమాధానమిచ్చుటయే. అయ్యది మహాత్ముడే యిచ్చెను. తెల్లము యొడంబడికను రద్దుచేసి, జాతీయ మహాసభ యందలి రాజకీయసంస్థను పండిత మోతీలాలు నెహ్రూయం దను, స్వరాజపక్షమంద నునిది తలసమాధానము మహాత్ముడే యిచ్చెను.

ఇప్పుడు జాతీయ మహాసభాధ్యక్షులు సంపూర్ణముగ తెలుసుబడియున్నది. కాన మితవాదు లెల్లరును చేరుడని యానీగారు కోరిరి. (అ. ప్రె.)

కోయిలకుంట తాలూకాభోధ

జిల్లా బోధకాదు తీర్మానించుటకు మునుపు తాలూకా బోధకారి అభిప్రాయము కనుగొనవలసి యీ మాసము 11 వ తేదీ జిల్లాబోధకాదు తీర్మానము పంపిరి. జి. వెంకటరెడ్డిగారు 14 వ తేదీని తీర్మానమునకులు పంపిరి. సర్కారువారు బోధకు రద్దుచేయుటకుగాను అగపరిచిన కారణములు రెండు.

మొదటి పార్టీయొక్క మొదటి పార్టీయొక్క మేమాసము లో యొన్నికల విషయమై పరస్పరవిరుద్ధము లయిన తీర్మానము లుపివారములు యొకటి.

రెండవ కారణము: బోధకాదు కక్షలున్నవట. అందుచే బోధక కార్యములు చక్కగా జరిగవు పదవికై యిరువురు కోరునపుడు పార్టీలు తప్పు కలుగును. వైషమ్యములు కలుగవు. మొదటి పక్షమువారు ప్రసిద్ధులు అయినచో కార్యములు చక్కగా జరుగవుగాని పెజాటివారు ప్రసిద్ధులు అయినచో పనులే జరుగవు! ఇందుమి త్తమై మొదటి పార్టీవారు పంపిన తీర్మానములే నివర్తకములు. వారుకోరిన దేమన వారల పక్షింకనుగూడ ప్రసిద్ధులు నెన్నుకొనక తొమ్మిదవవరకు లో నొకరిని ప్రసిద్ధులుగానొన్ను కొనదననియు నిప్పుడు భావిపడిన స్థానమునకు నందరూల సభా కలెక్టరుగారిని మెంబరుగా ఏర్పాటు చేయవలయుననియు కోరిరి. బోధకు రద్దు పరచలేని కక్షలు పెంచుకుంటున్న తన హక్కును నానుకొని ప్రతి కక్షివారిలో నొకరిని ప్రసిద్ధులుగా యెన్నుకొనదను నిత తీర్మానములన్నీ తెచ్చిన త్యాగము కలదా? పిరి తీర్మానము పంపినచో జిల్లాబోధక తీర్మానమునకు అర్థమేమియు లేదు.

గుర్తేటి సరిసిరెడ్డి.

రాజప్రతినిధి సంచారము

కోటమహారావుగారి కేర్పాటచిన విందులో
రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

కోట, జూలై 26:—రాజప్రతినిధి, వారి సమీపియు
కోటలో లేజి యుత్సవమును జూచిరి. (అ. ప్రె.)

కోట, జూలై 25:—నేటి యుదయము రాజప్రతినిధి మార్చుర్లు కళాశాల భీమ వైనిక బృందమును సందర్శించిరి. సాయంకాలము రాజప్రతినిధి బంది మహారావు రాజాగారిచే సత్కరింపబడి లేజి యుత్సవము జూచించుటచే వారి కల్పావరము లీయబడినవి. పిమ్మట యుమేద భవానియందు కోట మహారావుగారి చేవిండేర్పాటు పబడినది. ఆవిందునందు రాజప్రతినిధియు, వారియనుచరులే గాక, డేవను దంపతులు, రెవరెండు టిడ్ హోపుగారు, మిస్త్రిదంపతులు వేమత్తుగారు, ప్రియ్యుగారు, సిమ్మన్నగారు, లిటిల్ జాన్ కన్య, గ్రేకన్య గార్లు కూడ పాల్గొనిరి. విందున కనంతరము కోట సంస్థానములో సర్దారులు రాజప్రతినిధికి పరిచయము నేయబడిరి. పాలాధియవాసులను ఓంకారసింగు గారు, బియోలావాసులను కర్నలు ఏ. పి. గోవిందసింగుగారు, కూనారివాసులను రాజవిజయసింగుగారు బహులియావాసులను విశ్వవివారనాథులే మహారాజ మెకోతలు సింగుగారు, కూనారి వాసులను కున్యాదు చంద్రసింగుగార్లుకూడ పరిచయము నేయబడిరి.

రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

ఈసంస్థానముందు మీరందఱును నాయెడల చూపినమర్యాద కెంతయును గృతజ్ఞుడను. మహారావుగారు తమ యుపన్యాస మందు తమపరివాక్యములు జొనిపినందులకే విచారముగ నున్నది. ఏలనదట్టివాక్యములు కెట్టియవసరమును లేదు. మేమిక్కడ నున్న కాలమందు, గాలికూడ చాల బాగుగ నున్నదిసర్వ విధముల మాకు త్రేముగ కోజులు గడచినవి. మేము కోరిన విసోదము లన్నియు జరిగినవి. పులివేటివిషయమున కొంతవరకు మహారావుగారు రనుకొనినట్లు జరుగకపోయినను బాగుగనే జరిగినది. దానికిగూడ విచారించి పనిని చేది యు లేదు. ఏలన నాపురికొటసంస్థానములో నిది గాక చుట్టు ప్రక్కల యుడవులనుండి దెప్పించిన దగుటచే నెట్లుజరిగెను.

కాని యీవిషయమున కించవహించుటకు నే నీసంస్థాన మునకు పులివేటికయి రాలేదు. సంస్థానాధిపతులలో నేహముకేరూటకు వచ్చుచిని. తద్విషయముననే గృతజ్ఞుడను యితిని. నేను మీ మహారావుగారి సద్గుణములనుగూడించి వినియుంటిని. తన ప్రజలవిశ్వాసమునకు బాత్రుడని వింటిని. ఈవిషయము లన్నియు నేనిచ్చట నున్న స్వల్పకాలములో కనుగొనగలిగితిని. ప్రజాసౌఖ్యమే తన సౌఖ్యముగా చూచుకొనుచుండుటచే వారి కేర్పాటు కాస్తుండాయెను. మహారావుగారు ప్రజలందు సౌఖ్యమునుబట్టి, సంపదలనుబట్టి ప్రభుత్వముయొక్క మంచి చెడ్డలనుగూర్చి పచ్చునని బాగుగా నెలవిచ్చిరి.

మేముగూడ భారతదేశమున మేము పాలించు దేశమునకు, మా స్వదేశమున నభివృద్ధిచెందినపద్ధతులపై పరిపాలించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. కాని భారతదేశముయొక్క సందర్భములు వేరుగాన నవి సరిపడుటకు కొంచె మాలస్యముగనున్నది. మీని స్వదేశసంస్థానములు. భారతీయులకా ప్రభువు నధికార మందుండుట కలవాలుపడుటచే నట్టి సాం ప్రదాయములు కల సంస్థానములవారికి పరిపాలనా పోలభ్యమెప్పుడగు నున్నది. మీరుభగవంతుడే యాంక్షయలను హైందవులనిట్లుసంఘటనమొనర్చినాడనిరి. అది యెంతయు సత్యము. హిందూదేశములభము కొంతకే రెండు దేశముల సంఘటనము సమాహర్చు మున్నదను వారితో గాని, యాంక్షయలలాభముకొంతయనువారితో గాని నేనేకీభవించను. ఇరువురకు లాభమున్నది. ఇరువురును పోరాడుచున్నార! పరస్పర సంబంధము రెండు జాతులును గ్రహించి నంతకాల మిరుజాతులకు లాభములు చేకూరును. ఒక జాతినుండి మఱియొకరు నేర్పదగిన పాకములున్నవనియు వాటిని ద్వేషబుద్ధి లేకుండ గ్రహింపవలయును.

మీరు రాజ్యభద్రవి స్వీకారము చేసిననాటనుండియు సంస్థాన మభివృద్ధిచెందుచున్నదనుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను. మీరు పాపించుచున్న విద్యాసంస్థలనుజూచి చాల సంతోషించుచున్నాను. ఇప్పుడు కన్నులార జూచి నేననిన దానిని ధృవపఱచుకొనుచున్నార. దీని కంతకును మిమ్ముల కెంతయు నభినందించుచున్నాను.

ని: విషయము మీరు లేసిన ప్రయత్నముల కెంత

యు: గృతజ్ఞుడను. అందులకు నాసమీపియు నేనును వందనము లర్పించుచున్నాము. ఈ సందర్భమువలన చాలసంతోషము కలిగినది. భారతదేశములోని నా ముఖ్యస్నేహితులందు మిమ్ములనుగూడ కేర్పాటుకొనగోరుచున్నాను. మహారావుగారి యాలోచనమున కీయ మీరందఱును నిప్పుడు పానియమును ద్రాగుదురు గాకయని సభ్యులను ప్రార్థించుచున్నాననిరి. (అ. ప్రె.)

ముఖ్యసేనాని పర్యటనము

కూనూరు, జూలై 26:—ముఖ్యసేనాని కార్యక్రమమును మార్చుకొనుటచే మాపిల్లా తిరుగుబాటు చేసిన ప్రాంతమును సందర్శించుటకు నేటి మధ్యాహ్న మిచ్చటనుండి పడమటి తీరమునకు బోయెదరు. అచ్చటనుండి కన్ననూరు వెడలెదరు. కన్ననూరునుండి పర్యటనమందుగల యితరస్థలముల సందర్శించెదరు. (అ. ప్రె.)

త్రిప్తార్కటునందు

గుహ బయల్పడుట

వేలకొలదిజనులు చూడవెళ్ళుచున్నారు

కళికోట, జూలై 26:—దక్షిణ మహారాష్ట్రమందు కుట్టి పురం సమీపమునగల త్రిప్తార్కటునందు శివాలయమునకు దగ్గరగ నొకగుహ బయలుపడినది. చలువరాయిలో నది భూమి క్రింద నిర్మింపబడినది. గుహ చాల పురాతనమైనదనియు శివోపాసకులు దీనిని ఉపయోగించుకొనెడివారని నమ్ముబడుచున్నది. ఒక యినుపయొక కొన్ని వృత్తాంతములు అందు దొరకెను. అందఱియును ప్రత్యేకపుణ్యము గలదియై రంగగలదిగ నున్నది. తండ్రిపరండుముగ జనులు పోయి గుహను సందర్శించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ప్రథమమున వ్రాయబడిన

కాశ్మీర కొక్కోక శాస్త్రము

కాశ్మీర సంస్థానము మహారాజగారగు శంభుసింగుగారి ప్రధానమంత్రి పండిత కొక్కోగారి చరిత్రముకూడ ఇందులోగలదు.

72 అధ్యాయములు, "9 + 6" పైజుది, 112 చిత్రపటములుగలవు కాళికోటెండుగలవి. ఇందులోగల విషయముల సారాంశము. పద్మినీ, చిత్రీణి, శంఖిని, హస్తినీ అను నాలుగు స్త్రీజాతుల నాలుగు పురుషజాతుల వర్ణన; స్త్రీపురుషులకు అవయవములు, ముఖలక్షణములందు గలభేదములు; చంద్రుడు, నక్షత్రములు యేయేరాత్రులందు; గంటలందు అనుకూలముగా నుండునది; ముట్టు, అందుకు సంబంధించిన వ్యాధులు, చికిత్సలు గర్భము, ఏయేమాసమునందు ఎట్లుండునది చిత్రపటములతో సహా వివరింపబడినది; గర్భిణీస్త్రీ అనుసరించవలసిన విధులు; ఎట్టిబాధకే ప్రసవముగటకు కావలసినవిధులు; జీవితమును ఎంతకాలము వరకైన వృద్ధిచేసుకొనుటకు కావలసిన చికిత్సలు; ప్రజలకిగల నరంబడి వారికిగల ఫిలిగతులను బట్టి బిడ్డలు పుట్టుటకేగల సాధనములు; లేలచినట్టి గుణములుగల మొగలేక ఆడబిడ్డపుట్టుటకు గల విధులు; పుట్టుటకు మునుపే ఆడబిడ్డనా లేక మొగబిడ్డనాయని తెలుసుకొనుట; గర్భముగా నున్నప్పుడు ప్రసవమైనతరువాత స్త్రీకిగల సౌందర్యమును కాపాడుకొనుటకు కావలసిన విషయములు, బిడ్డలులేనివారికి బిడ్డలుగలుగుటకు అవలంబించవలసిన విధులు మొదలగునవి ఇందులోగలవు. ఇవిగాక ఆనందమును కలిగించు ఇతర విషయములు; దీర్ఘ వ్యాధులకు చికిత్సలు, యిచ్చట తెలుపుటకు మీలేని కొన్ని విషయములు మొదలగునవి కూడగలవు. ఈ గ్రంథము ఆంగ్ల, ఆంధ్ర భాషలలో నున్నది. అన్ని విషయములు అతివిపులముగా అందరికీ విశదమగునట్లు చక్కగా వ్రాయబడినది. హిందూ కామశాస్త్రమునందు ఇది చాల ప్రాచీనమైనట్టియు, అంతాపమైనట్టి గ్రంథము. యిప్పటికి 56000 ప్రతులు ఇర్లయిననని పూచీగా చెప్పగలము. పుస్తకము 1 కి చిత్రపటములతో సహా ధర రూ 5-0-0.

International Publishing Company,
International Buildings, Ludhiana, (Punjab)

ప్రస్తుత దీప సాకర్త
మెట్టు వచ్చినదో

చెక్కుముకిరాయి మొదలుకొని విద్యుద్దీపమువరకు

(మైమేగజన్)

జేసేటట్లు అను సాంగికవయిత్ర కాంతిమహిమ నిట్లు వర్ణించియున్నది:—అంధకారము వెల్తురు నసహ్యించును. దృగ్గోచరము కాకుండ దాగియుండును. ఏకాండగుహలోనో లీనమై యుండి నీలమేఘములను ధూళిపావములను అల్లుచుండును. చంద్రకాంతిని తప్పించుకొనును. దానికన్న నెక్కుడు శ్రేణి వంతమును ముఖము గల సత్యమునుండి దూరముగ దాగియుండును. అంధకారమునకు చెట్టును రంగుపువ్వులను చూచిన నసహ్యము. ఏలయనగా ఇవి సూర్యసంజనితములు. ఇవి కాంతి వస్త్రాలంకృతములు. వివిధవర్ణభీతియు లై ఎర్రని పండ్లును, పచ్చనితలును, తెల్లని పువ్వులను మొదలగువాటిని కలిగియుండెడి ప్రపంచప్రారంభకాలమహారణ్యములు నశించి నల్లనిచెత్తగా నేర్పడి నీటిలో కుట్టుచున్న పృథ్వీదీపకారము మిక్కిలి సంతసించినది. వాటికాంతి యంతయు నశించి యవి భూగర్భముల మిక్కిలి లోతుగ అగినవి. అప్పుడు వాటికి నక్షత్రకాంతిగాని చంద్రకాంతిగాని తాకక చిమ్మచీకటియైన రాత్రి వాటికి లభించినది. కాలక్రమేణ కుట్టినమహారణ్యపుక్షములన్నియు రాతికంటె గట్టియైనగడ్డ కట్టినది. ఇది నల్లనైన గడ్డ. దీనియందు లేజోవికారము లగు మహా చిత్రములు గర్భితమై యున్నవని ఎవరికి తెలుసును? ఖనిజగ్రాహకుడను అవతారపురుషుడు జన్మించి యాబొగ్గనందు బంధీకృతములైన చిత్రములకు ఘక్తియొసంగెను. బొగ్గ పూర్వము వృక్షము, మొగ్గ, పువ్వు అయి యుండెడివి. అంధకారము కాలవశమున వృక్షముల శరీరమును నశింపజేసెను, వాటియూర్పు ఆరు లేజుగ్గును నశింపజేయలేకపోయెను. బొగ్గకాల్చిన పుట్టెడు అగ్ని. దీనికి నిదర్శనము. బొగ్గ కాలవపప్పుడు వచ్చెడి కాంతి అంతయు, ఇన్నాగును దాగియుండి యిప్పుడు మోక్షము పొందిన సూర్యకాంతియే. ఓకాంతినిన్నంధకారము వశపర్చుకోలేదు. ఏనుక్రిస్తు ప్రభువునలె నీబాహ్యకారము రూపుమాపినదేగాని నీ ఆత్మ చిత్రవర్ణభీతిములగు కాంతిలనెడి పుష్పరూపమున పునర్జీవ మొందుచున్నది:—

కృత్రిమకాంతికథ

సర్వోద్రియములయందు నయనము ప్రధానమైనది. ఇది మిక్కిలి జ్ఞానప్రద మైనదిన్ని ఆధ్యాత్మికస్వరూప మైనదిన్ని. ఆకాశపరమాణువికారమైన మానవదేహము గగనమహాకాశముతో సభేదావిచ్ఛిన్నమై యున్నది. సూర్యునియందలి మిక్కిలి చిన్నపరమాణుకము సూర్యునిమాడ్గమును మార్చగలను. ఆకాశ తరంగములు అంతరిక్షమున ప్రసరింపబడును. మన మెదడునందలి పరమాణువులు దీనిమార్గమును మార్చగలవు. తత్ఫలితముగ మానకు నయనేం ద్రియము సిద్ధమగుచున్నది. మానవశరీరమును అందు ముఖ్యములగు నేత్రములును ఏవరమాణుస్వరూపమున వాకాశముచే నిర్మించబడినవో ఆయాకాశమును గగనాకాశమును ద్రవ్యసామ్యము కలిగి అన్యోన్యసంబంధము కలిగియుండనియెడల మన కళ్లకు చూపులేకుండెడిది. జ్వలించుచున్నట్టియు, స్వయం ప్రకాశమానములనట్టియు వస్తువులు తప్ప తక్కిన దృగ్గోచరముగ నీ విశ్వవంతయు, సమస్తవస్తునికరము రంగులు మొదలగునవి అన్నియు వాటి స్వప్రభావముచేత గాక వాటివల్ల ప్రతిఫలింపబడిన ఆకాశతరంగములవల్లనే గోచరమగుచున్నవని తెలియుట మిక్కిలి విచిత్రదాయకముగ నున్నది. ఆకాశతరంగముల ప్రసారము లేనియెడల మన కేవలపుగాని ఏరంగుగాని కనబడనే కనబడదు. అంతయు చిమ్మచీకటిగ నుండును. వెల్తురును దృష్టిని మనకు ప్రసాదించుచున్న ఆకాశ పరమాణువులు సూర్యచంద్ర నక్షత్రములనుండి ఉత్పత్తి జెందుచున్నవి. ప్రాకృతజనులకు పీటికాంతి తప్ప మరియే కాంతియు తెలియదు. మెరుగుడు పురుగుల వెల్తురును గూడ పీ రెరుగుదును. కాని వెల్తురును పుట్టించుటకుఉపాయములను పీరెరుగుదు. రాతిమీద రాతితో కొట్టి నిప్పు పుట్టించుట నేర్చిననాడు కాంతిని పుట్టించుటగూడ పీరికి తెలిసినది. తొలికాలమున మానవులు అగ్నిని తమ దేహములను కాచుకొనుటకును, వంట వండుకొనుటకును ఉపయోగించుచుండిరి. ఒకొక్కప్పుడు అగ్ని ప్రజ్వలింపగా ఆమాటను జూచి యానందించుచుండెడివారు. క్రమముగా మనుజులనువోవికాశ మభివృద్ధిచొంద, వారికి దృశ్య

వస్తువులయందు దాహము కలిగియుండు, వారికి లోకయాత్రకు వలయు వ్యాపారమునకు పగలు చాలకపోయెను. ముఖ్యముగా శీతకాలమున అమాములు మిక్కిలి సన్నములు గనుక వెల్తురును నిర్మించి పగటిని దీర్చుకృతము గావించెను. ఈ క్షేట్రులకు సమీప ప్రదేశములందుకంటె ఉత్తరగ్రహవసమీప ప్రదేశములందు నాగరికత ముందు పుట్టి శ్రీఘ్రాభివృద్ధిచొందుట కచటిచలియు చీకటియు కారణమై యుండునని ఊహింపవలయును. చలిచేతను చీకటిచేతను వారు నిప్పుచేయుటకు దీపములను వెలిగించుటకు బలవంతమైన ప్రేరణ కలిగినది. కాల్చుచున్న కర్రలమంటయే మానవ కల్పితముగ మొదటి దీపము. ముండుచున్న చమురుగల కొరకంచులు క్రమేణ కాగడాలవలె నుపయోగింపబడ సాగినవి. మొన్న మొన్న 1840 సంవత్సరమువరకు చీకటి రాత్రులలో లండను నగరమందు తారుగాని కొవ్వొత్తులను పోసిన దిబ్బలతో కుర్రవాళ్లు పిడులలో జనమునకు ఇల్లకు దారిచూపించు చుండెవారు. ప్రస్తుతము పిక్కిడిల్లీసర్కసునందు (లండనులో నొక చిన్న మూల) పూర్వము 50 ఏళ్ల క్రితము లండను నగరములకి యందు కన్న ఎక్కువ వెల్తురు న్నుది. రెల్లు మొదలగునవి మంటచేసి ఆమంటను దీపమువలె నుపయోగించుట చిరకాలమునుండి యున్నది. రెల్లు చమురులో తడిపి దానిని శ్రాద్ధకర్మయందు దీపముగా వాడుటనుగూర్చి స్త్రీని తన గ్రంథమందు నుడిమియున్నాడు. బహుశః పుల్లలు చిమగులు చమురులో ముంచి దీపమువలె వెలిగించి వాడుకొనుట అనేకవేల సంవత్సరముల క్రిందటినుంచి ఆచారమై యుండవచ్చును. అనేకవిధములైన గింజలనుండి తీసిన చమురు, చేపలనూనె మొదలగునవి మట్టితోగాని, లోహముతోగాని చేసిన ప్రవిదులయందు పోసి దీపము పెట్టుకొనుచుండెవారు. ఈ తెల్లపాత్రలను క్రూసీలని స్కాట్లాండులో నందురు. గత శతాబ్ద మధ్యమువరకు నచట నివియే వాడుకలో నుండెను. దీపము లుపసరమైన మనుజులు పన్నిన ఉపాయగుల వైచిత్ర్యమునకు పాదులేరు. శ్రీఘ్రగామియగు నొకచేపనోటిలో వత్తిపెట్టి వెలిగించి ఆగ్నినీర్వృతమందు దానిని దీపముగా వాడుచున్నారు. అలాస్కాలో ముందుచున్న కొవ్వొత్తచేపను నేటికిని దిబ్బలవలె నుపయోగించుచున్నారు. కొవ్వొత్తిదీపము తర్వాత వాడుకలోనికి వచ్చినది. కాని దీపాలతోపాటు కొవ్వొత్తులగుడ వాడుకలో నిలిచినవి. ప్రాచీన ఫినిషియన్లు కొవ్వొత్తులవాడుక నెరిగియుండిరిని కొందరు పండితులు తలచుచున్నారు. దైవారాధనలందు రోమనులు కొవ్వొత్తులను నిస్సంశయముగా వాడుచుండిరి. రసాయన శాస్త్రవేత్తయు, వైద్యుడగు అరు ఆగ్రాండు అనే వ్యిజ్ఞుడ్రాండు దేశీయునిచే దీపాభివృద్ధి విస్తారముగ జేయబడెను. ఆగ్రాండు లాతెరు ఆతని నామమును ప్రపంచమున శాశ్వతము గావించెను. ఆగ్రాండున్నూ ఆతని సోదరుడున్నూ కలసి 1784 లో గుండ్రని వత్తిని లాంపుచిమ్మిని తయారుజేసిరి. పీటిని కన్నించుటకల్గ పీరు నాగరికతను మిక్కిలి అభివృద్ధిగావించిరి. ఇందుచేత పీరు మహాప్రయోగమైన మాత్రన విషయములను కనిపెట్టిన హాసపురుషులలో పరిగణన జేయవలసియున్నది. 1859 లో కిరసనాయిలు కనుగొనబడినది. అది లగాయితు అతిశ్రీఘ్రముగా లాంపులలో నీచమురును వాడుట ఆచారమాయెను. దీనివలన లాంపులు మిక్కిలి ప్రచురముయనవి. ఈలాంపుల వెల్తురు 10 మొవలు 20 కొవ్వొత్తులకాంతితో సమముగా నుండును. ఇప్పటిలాంతెరులు, లాంపులు, కొవ్వొత్తులు, కరదీపికలు మొదలగునవి మనపూర్వులు తరతరాలు పాటుబడి అభివృద్ధిలోనికి తీసుకువనే వచ్చినవి. ప్రస్తుత మవి మిక్కిలి సౌకర్యముగా నున్నవి. ఏలీపములు లేక పరిపూర్ణసంపద కలిగియున్నట్లు కాన్పించుచున్నవి. కాని 18 వ శతాబ్దానంతరమున, లాంపులకంటెను, కొవ్వొత్తులకంటెను, ఎక్కువకాంతి నిచ్చెడు వస్తువొకటి కనుగొనబడెను. ఈవస్తువు బొగ్గగాలి (Coal gas) జాను క్లేటను అనునతడు బొగ్గునుండి యావాయువును వడగట్టితీసి దానిని సంచులలోనింపి వెలిగించెను గాని యావాయువును దీపములకుగా నుపయోగించుట విప్లయం మర్దఖు అనునతడు విప్లముగా జేసెను. ఈతడు స్కాట్లాండు దేశస్థుడు. ఇతను ఒక్కబొగ్గునుండియేగాక తారు, కర్రలు మొదలగువాటినిగూడ నుపయోగించి పీటినుండి యావాయువును స్వీకరించి గొట్టముల ద్వారా దీనిని కార్బునాలులో తనయింటికి గొంపోయి అచట తనయింట్లో దీపము పెట్టుకొనెను. బర్మింగ్ హామనుకు సమీపముననున్న సోహో అనేది ఇనుము పోలిపోనే యంత్రకాలలో నీతడు తన పరిశోధనలను కొనసాగించుచుండెను. 1802 లో ఆయంతా గారమున నీతడు ఈబొగ్గగాలిదీపములను వెలిగించెను. ఆ దీపావళి మహాత్మ్యమును జూచుటకు బర్మింగ్ హామనుండి యనేకులు వచ్చి యానందించిరి. పిమ్మట అనేకులు దీపా

రాధన కీగానిని వాడుటకు అభివృద్ధిపార్థములను కనిపెట్టుటకు నిరంతరం పోషిగా కృషిచేసిరి. లండనునగరముందు ఈదీపములను పెట్టుటకు ఒకకంటెని ఏర్పడెను. క్రమేణ ప్రపంచ మంతయుగూడ యాబొగ్గగాలి దీపములచేతనే దీపీవ్యమాన మగుచున్నది. ఈ గాలి పూర్వపు అనాద్యరణ్యతనంజాతము. కావున నాయర్హ్యమహావృక్షములే నేడు మానకు వెల్తురు నిచ్చుచున్నవి. కాలమున్న బొగ్గునుండి వైకగయు నూత్న భాస్వరాణువులే నుధ్యముగ బొగ్గుగాయెక్కు బాస్లా కాంతికి కారణము. బొగ్గేగాక, అనేకతరపదార్థములు, నున్న పురాయి మొదలగునవిగూడ కాలమున్నప్పు డిట్టి కాంతిమంతములకు పరమాణువులను విసర్జించును. కావున ఈశ్రీతి పరిశోధన లారంభమయినవి. క్రమేణ యీగాలి దీపకాంతి సధికముగావించుట కొకగాలిబురకాను (gas mantle) కనిపెట్టిరి. 1886లో జారువానువెల్లు బాకు అను నాచార్యు డీగాలిబురకాలలో ప్రశస్తమైన డాన్సిం కనిపెట్టి వాయుదీపసంస్థాపన నత్యున్నతావస్థకు తేచ్చెను. వెల్లుబాకుమెంటిలు అనగా వెల్లుబాకు కనిపెట్టిన గాలిబురకాయందు చూటికి 99 పాళ్లు తోరీయా యను 1 పాలు పీరియా యను ఉన్నవి. ఈ యయూల్జుమాల ద్రవ్యము లుండుటచేత నీబురకా బొగ్గగాలి దీపమును 5, 6 రెల్లు అధికకాంతి గలదానినిగ జేయుచున్నది. వెల్లుబాకు తన నామాంకితమైన బురకాను కనిపెట్టనియెడల, బొగ్గగాలిదీపములకొరకు వాడుకలో నిష్పియుండక పోయెడిది. ఏలననగా యీకాలముననే దీపముల కుపయోగ్యమైన మరెయ్యిటి కనిపెట్టబడినది. దాని పోటికిది ఆగలేదు. అదియే విద్యుద్దీపము. హెంఫ్రీ డేవి అను నతడు 1808 లో 2 వేల రాగి జింకుపాత్రలు గల్గి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి గావించు నొక యంత్రమును నడుపుచు రెండు బొగ్గుగడ్డలచివల మధ్యగా నొక ధనురాకారముగల విద్యుద్దీపమును కన్పించెను. ఇదియే ఆర్సినలే నర్లచక్రాకారముగ నుండు విద్యుద్దీపముల ప్రారంభము.

(న శేషము)

దేవి మహాలాసాసకుడు

చ. పి రామచంద్రరావుగారు?

వీరిపుడెచటనున్నారు

వీరు తమ తపస్సావర్ణ్యమువలన సకలవిధకోగములను అవలీలగా కుదుర్చుచున్నారని బందరునుండి నామిత్రులొకడు వ్రాసినలేఖ యీ నెల 10 వ తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడెను. దరిమిలాను వీరు నడివాడవెల్లిగని వచంతిగా తెలిసినది గాన వారిపుడెచటనున్నదియు వారిచిరునామాయును తెలియగోరుచున్నాను. కొందరు మిత్రులు వారిని సంవత్సరం గోరినందున ఈ విషయముల నెరిగినవారుగాని శ్రీయుత రామచంద్రరావుగారు గాని నాకు వ్రాసిన యీపత్రికాముఖమున సర్వజనోపయోగార్థము ప్రకటింపబడును.

Table with 2 columns: ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము (27-7-25) and వేదమూడి శేషగిరిరావు సహాయసంపాదకుడు

ఆంధ్రపత్రిక చందా పర్పాటులు

Table with 4 columns: దినపత్రిక సంవత్సర, చందా రూ, ప, స. Rows include annual rates for different types of subscriptions.

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సు ప్రకారము 2 8 0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మజియార్డరు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినవో సామ్యుమాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభించును. సంచికల తపాలలో పంపుటకు 0-8-0 కపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగాచార్జి చేయబడును. మే నే జరు.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7. తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

సివిలు సర్వీసులబిల్లు:

జాయింటుకమిటీ రిపోర్టు

సర్వీసు ఉద్యోగుల సౌకర్యముల సభికము గావించుటలో ఒకరి నొకరు మించిపోవుచున్నారు. లీ కమిషను ఊహలే విసర్జితముగ నుండ, జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు మరింత విశరీతముగ నున్నది. భారతీయుల స్వరీపాలనాశయముపట్ల విముఖత జూపుటలో అన్ని పక్షములవారును ఏకమగుచున్నారు. సివిలు సర్వీసు లాభములను పెంపొందించుటలో గూడ నందరును అహమహమికను జూపునట్లు దోచుచున్నది. ఎటుజూచినను, సివిలు సర్వీసు చట్టము స్వరీపాలనమునకు భంగకరమని ఎంచవచ్చును. సివిలు సర్వీసు యద్యోగులెంత హెచ్చువేతనములు దీసికొనుచున్నను, ప్రజలవేతకు లనుటకు సందియము లేదు. వారిని నియమించుటకుగాని తీసివైచుటకుగాని, ప్రజాప్రతినిధుల కధికార ముండవలయును. లేనియెడ స్వరీపాలన మెటుల బెరుగును? సర్వీసు ఉద్యోగులచే బని చేయించు టెటులు? రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము నిచ్చినను, మంత్రులకు తమక్రింద బనిచేయువారిని సరిపించుటకు శక్తి లేనియెడల, అయ్యది నిరుపయోగ మగును. ఉక్కుచట్టముపై స్వరీపాలన సౌధమును నిర్మించుట యసంభవ మనుటకు సందియములేదు. సర్వీసుచట్టమును శాశ్వతముగనుంచి ఆ పిమ్మట స్వరీపాలనము నొనగినను, భారతీయులు దాని నాశింపజాలరు.

లాయడు జార్జిగారు ప్రసంగవశమున, సర్వీసుల ఉక్కుచట్టమును బలపరచవలయునని పలికినపుడు, అది చలోక్తియని కొందరును, వ్యక్తిగతాభిప్రాయముగాని బ్రటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయము గాదని మరికొందరును, వేగిరపాటని మరికొందరును, సమర్థింప జొచ్చిరి. కాని పిమ్మట సందర్భములు చూచిన, లాయడు జార్జిగారు ప్రతిపాదించిన భావములు బ్రటిషు ప్రభుత్వవిధానమును నడుపుచున్నవని విదితమయినది. ముందుగ ఉక్కు చట్టమును బలపరచుచున్నారు. భారతీయులందుకు సమ్మతి జూపిరేని, స్వరీపాలనము నికరలపెట్టకుండుట మేలు. భారతీయులను స్వరీపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించుట కిది మార్గము గానేరదు. సివిలు సర్వీసు చట్టము ప్రకారము, సర్వీసు యద్యోగుల వేతనములు, పెన్షనులు, అల్లపెన్షనులు మున్నగునవి శాసనసభ వారి యంగీకారము పొందనక్కరలేదు. ఇట్టిహక్కు ఇండియా మంత్రిగారిచే గాని, సార్వభౌమునిచే గాని నియమింపబడిన యద్యోగులకు మాత్రమే గాక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని రాష్ట్రీయ ప్రభు

త్వములుగాని నియమించెడి యద్యోగులకు సయితము, చెందవలయునట. జాయింటుకమిటీ వారి యాదార్యము నెంతని కొనియాడగలము!

పెన్షనులకు వేతనములకే గాక, యితర రాబడులన్నిటికిగూడ, యామినహాయింపు వర్తింపవలయునని జాయింటుకమిటీవారు గోరిరి. ఇందును బట్టి ఏవిధమగు యూరపియను ఉద్యోగులవైనను శాసనసభవారి కధికారము లేదని విదితమగుచున్నది. ఇట్టిస్థితి ఎంతవిపరీతమో యూహింపవచ్చును. సంస్కరణశాసనపు పీఠిక కిది కడుంగడు విరుద్ధము. శాసనసభల వోట్లపై పల్లికు ఉద్యోగుల జీవిత మార్ధాపడియుండుట వారిప్రతిష్ఠకు తగియుండ దని, జాయింటుకమిటీవారు డెలుపుచున్నారు. తమవేతకులు తమవశమందుండనపుడు, సంస్కరణములను నిర్వహించుట తమకు గౌరవ హీనమని శాసనసభలును ఇటులనే డెలుపవచ్చును. బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారు సంస్కరణములను నిర్వహింపుడని కోరుచున్నాడు. ఇట్టియడకు లుండగ, సంస్కరణములను నిర్వహించు టెటులనో డెలియదు. శాసనసభల వశమునుండి యద్యోగులను పూర్తిగ దొలగించుటకు, బ్రటిషుప్రభుత్వము వారు నైతికముగ బాధ్యత వహించియున్నారని, జాయింటుకమిటీవారు డెలుపుటచోద్యము. ఇది ఎట్టి నీతియో తెలియదు. పార్లమెంటరీ స్థాయిసంఘములవలన దేశమున కుపకారము గలుగునని ఎంచినవారు, జాయింటుకమిటీరిపోర్టు జూచిన, భ్రాంతిరహితచిత్తులు గాగలరు.

ఇండియా మంత్రిగారు పేర్కొనిన వారందరకును, పైమినహాయింపు వర్తించునని జాయింటుకమిటీవారు సూచించిరి. ఈ సూచనయొక్క యుద్దేశ్యమేమి? సివిలుసర్వీసు చట్టమువలన ఏరకపు ఉద్యోగు లయినను శాసనసభలవశ ముందుండుచో, ఇండియామంత్రిసభవా రట్టి లోపమును సవరింప గలరు. ఇకమీద యూరపియను ఉద్యోగుల కెవరికిని ఏ విధ మగు నిబ్బంది గలుగకుండుటకు, జాయింటు కమిటీవారు తంటాలుపడిరి. నుపీరియర్ సర్వీసు లనియు, తక్కువ సర్వీసు లనియు ఇంతకుమున్ను అమలులో నున్న విభాగమును, జాయింటు కమిటీవా రీతీరున గొట్టివైచుచున్నారు. శాసనసభవారు వోటుజేయ వీలులేని జీతములగల యద్యోగుల కందరకును, చట్టపు లాభములు చేకూరునటుల, జాయింటుకమిటీవారు సవరించిరి. వీరిని ఇండియా మంత్రిగారు నియమింప నవసరము లేదు. ఇటుల గావించుటకు చట్టపు పరిమితి యంగీకరింపదని తెలిపినను, జాయింటు కమిటీవారు విన నొల్లరయిరి. పల్లికు సర్వీసు కమిషను నిర్ణయముపైని ఇండియామంత్రికి అప్పీలు జేయుట కధికారముండుటచే, అయ్యది కేవల సలహాసంఘ మగుచున్నది. జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు సర్వీసు ఉద్యోగులను పూర్ణ నిరంకుశుల గావించుటకు మాత్రము తోడ్పడుచున్నది. సంస్కరణ శాసనమును హిందూదేశపు కోర్కెలను సఫలపరచు నిమిత్తము సవరింపకపోయినను, సర్వీసుల లాభముకొరకై మాత్రము సవరింపవలసి వచ్చుచున్నది. స్వరీపాలనముకన్నను, సర్వీసుల సౌకర్యములు ప్రధానము లని ఇండియామంత్రిగారెంచుచున్నపుడు, ఎట్టి యాశయుండును?

జాయింటు కమిటీ రిపోర్టుప్రకారము సివిలు సర్వీసు బిల్లును సవరించి, పార్లమెంటుసభవా రంగీకరించెదరని యూహింపవచ్చును. హిందూదేశమునకు ముఖ్యముగ విషయము త్రోసివేయబడినది. ప్రజల కక్కరలేని చట్టము మాత్రము నిర్మింపబడుచున్నది. సర్వరాజ్యవశ్యకతను జూపుటకు, ఈ యొక్క సందర్భము చాలదా?

రాజప్రతినిధి: స్వరీపాలనము

కోట సంస్థానాధీశు లొనగిన విందుసందర్భమున ముచ్చటించుచు, రాజప్రతినిధి యగు లిట్టను ప్రభువుగారు చేసిన ప్రసంగమును గమనింపవచ్చును. ఇంగ్లండుకు లాభకర మగు ప్రజాపరిపాలనపద్ధతి తాము హిందూదేశమున ప్రవేశపెట్టితి మనియు, ప్రజాపరిపాలన మీదేశమున బుట్టినది గాక విదేశములనుండి దిగుమతి యయిన దగుటచే, అభివృద్ధి అనుకొనినంత త్వరితముగ జరుగలేదనియు, రాజప్రతినిధిగారు విచారించుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి స్వదేశ సంస్థానములలో ప్రబలెడి వ్యక్తిగత పరిపాలనమే లాభకరమని భావించుచున్నారు. లిట్టను ప్రభువుగారి యభిప్రాయమీతీరున నుండుట వింత గాదు. మిగిలిన యధికారులుగూడ వీరివలె భావించెదరని యూహింపవచ్చును. స్వరీపాలనము హిందూదేశమునకు నూతనమనియు, బనికెరాదనియు అంతరంగమున తలచువారు, స్వరాజ్యదర్శమునకు దేశమును నడిపించుట దుర్లభము. హిందూదేశసైన్యాధిపతి ఇంగ్లండులో డెలిపినసంగతుల ప్రకారము, స్వరాజ్యములభ్యమగువస్తువుగాదు. ప్రభుత్వపక్షటనములు సయితము అసంభవమగు ఆదర్శమును సూచించెనని, వీరి యుద్దేశ్యమై యుండనోపు. ఆ విషయమటుండ, లిట్టనుప్రభువుగారు ప్రతిపాదించిన విషయములందు సత్యము గనుపింపదు. ప్రజాపరిపాలనము హిందూదేశమునకు నూతన మనుట కేవల దుర్భ్రమ. ప్రాచీనసంస్థలన్నియు ప్రజాపరిపాలనముపై నాధారపడియుండెను. గ్రామపంచాయతులు నేడంతరించినను, వాటిస్వభావమును గుర్తెరింగిన యూరపియను చరిత్రకారు లవి ప్రజాస్వామ్యమును పెంపొందించెనని యంగీకరించియుండిరి. గ్రామపంచాయతులు, ప్రజాభిప్రాయమునే సర్వవిధముల అనుసరించుచు, స్వరీపాలనమును నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుచుండెను. వెలుపల నెట్టిసంగ్రామములు జరిగినను, గ్రామసంస్థలకు భంగము కలిగెడిది గాదు. బ్రటిషు పరిపాలన మారంభమయినపిమ్మట, ప్రాచీన గ్రామసంస్థలు క్రమక్రమముగ నశించెను. అందుచే ప్రజాపరిపాలనము ఇంగ్లండుకు మాత్రమే అనుకూలించునని తలంపగూడదు. స్వరీపాలనము మానవుని జన్మస్వాతంత్ర్యము. అయ్యది దేశకాలముల కతీతము. స్వరీపాలనావిధానములు మారవచ్చును గాని, స్వాతంత్ర్యపు హక్కు మారజాలదు. ఇంతవరకును, హిందూదేశ పరిపాలనము నిరంకుశముగ నడుచుచున్నదని తెలుప నక్కరలేదు. ప్రజాపరిపాలనమును బ్రటిషువారు ప్రవేశపెట్టిరనుట సత్యదూరము. అది యసలే లేనపుడు సర్వరాజ్యవృద్ధి గలుగలేదని దూరిన లాభ మేమి?

మాంటుషర్లు సంస్కరణములే ప్రజాపాలన మని రాజప్రతినిధిగారి యుద్ధేష్ట మగుచో, వారియభిప్రాయము తప్పని యెప్పుడో తీరదు. మాంటుషర్లు సంస్కరణములు స్వపాలనమునకు దోహదమొసగ వని, చాలకాలముక్రిందటనే తేటతెల్లమయ్యెను. బ్రిటీషు పరిపాలనా విధానము హిందూ దేశమునకు సరిపోదని తలంచుచో, తమ కనుకూలించు విధానమును నిర్మించుకొనుటకు ప్రజల కేల హక్కు నీయగూడదు? స్వయంనిర్ణయాధికారము నొసగుట కేల వెనుదీయవలెను? ఇంగ్లండు హిందూదేశముల భాగస్వామ్యము, ఉభయులకు లాభకరమని, లిట్టను ప్రభువు గారు చెలిపిరి. కాని, భాగస్వామ్య మెక్కడ? హిందూదేశము పరాధీనత ననుభవించుచుండు సంతకరకు, భాగస్వామ్య మనుపదమున కర్థముండదు. ఉభయదేశములును సమానస్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చున్నపుడే, సామ్రాజ్యమునకును ప్రపంచమునకును మేలొనర్పగలవు. హిందూదేశమునుండి నేర్వదగిన యంశములు, ఇంగ్లండు కింతవరకు గనుపింపలేదు. కారణము విదితమే. పరాధీనదేశముపట్ల పాలకులకు గౌరవ మెట్లు గుడురును? హిందూదేశ మింతవరకు కష్టానుభవము మూలముననే, లోకసేవ జేయుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని బోలు లోకాతీత పురుషుల గన్న భారతభూమి, స్వాతంత్ర్యమున కింకను అర్హముగాకయున్నది. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునేని, ప్రపంచమున కెక్కుడు మేలొనగూర్చగలుగు ననుట నిశ్చయము.

బర్మేశాహ్లా ప్రభువు ప్రసంగము:

మహాత్ముని వాగ్దానము బర్మేశాహ్లా ప్రభువు ప్రసంగముగూర్చి, గాంధీమహాత్ము డీవారపు "యంగుఇండియా" పత్రికలో కడు చక్కని వ్యాఖ్యానము గావించెను. ఈ ప్రసంగము, మున్ముందు కొంత భ్రమను పురికొల్పు ననుటకు సందియములేదు. అనుభవ మీ సత్యమును తేటపరచుచున్నది. ఏదియో గొప్ప వాగ్దానము గా వింపబడెనని తలచిన నాయకులు కొందరు గలరు. మహాత్ము డిట్టి భ్రమను పారద్రోలుచున్నాడు. సంస్కరణవిధానమును తయారుజేసికొనవచ్చునని ఇండియా మంత్రిగారు పలుకుట, కొందర కాకర్షవంతముగ నున్నది. కాని, మహాత్ముడు చెలిపినట్లు, "మీ విధానమును తయారు చేయుడు. ఆవిమ్మట మే మూలోచించెద" మని మాత్రమే ఇండియామంత్రి పలికెను. నిర్ణయాధికారమును బర్మేశాహ్లా ప్రభువుగారు తమయొద్దనే యుంచుకొనిరి. ఇందు వలన గలిగిన నూతనలాభ మేమియులేదు. ప్రజలు అర్జీలను విన్నపములను పంపుటయు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటయు నూతనము గాదు. ఇట్టి యాచనపద్ధతి ముప్పదియైదు సంవత్సరములనుండియు జరుగుచునేయున్నది. 1920 సంవత్సరమునం దిట్టిపద్ధతులను వదలివైచి, స్వతంత్రమైన నాధిపత్యముండనలె నని, మహాత్ముడు బోధించెను. అప్పటినుండియు హిందూదేశ దృక్పథము మారిపోయెను. మరల నామార్గమును చేట్టుచో, దేశపరిణామ మూలను పురికొల్పజాలదు. మడ్డి

మెను కమిటీలోని మైనారిటీసభ్యులగు సుప్రసిద్ధ నాయకులమాటలు పెడచెవిని పెట్టబడెను. నైహూ, శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఫజుల్ హుస్సేనుగార్లు కలసి నిర్మించెడి స్వరాజ్యవిధానమునకు మాత్రము ఎక్కుడు విలువ యుండునా యని మహాత్ము డడుగుచున్నాడు. డాక్టరు బిసెంటుగారి బిల్లు ఉండనే యున్నది. హిందూదేశములోని వివిధపక్షములును గలసి నిర్మించెడి చట్టమును తా మామోదింతుమని ఇండియామంత్రిగారు వాగ్దానము జేయుచో, వారము దినములలో నది తయారగునని మహాత్ముడు చెలుపుచున్నాడు. ప్రజల స్వయంనిర్ణయాధికారమును ముందుగ సంగీకరించినగాని, ఎట్టి లాభము గలుగనేరదు. తుదకు బిసెంటుగారి బిల్లు నయినను, ఇండియామంత్రిగారు సంగీకరించెదరా? లేనపుడు వట్టి యార్థాటములవలన ప్రయోజనమేమి? స్వరాజ్యము జన్మస్వాతంత్ర్యమగుట చే, అది యసంభవమని సైన్యాధిపతి చెలిపిన వాక్యముల కాధారముండనేరదు. దేశము తనపై తా నాధారపడియుండుట ముఖ్యమని, ఇండియామంత్రి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు శాసనసభలలో బనిచేయుచుండగ, తాను వెలువలనుండి శాంతనిరోధమునకు తగిన వాతావరణమును సృజించెదననియు, దానియందు తమ కెక్కుడు చొరవ గలదనియు, మహాత్ముడు వాగ్దానము జేయుచున్నాడు. మహాత్ముని వాగ్దానము, ఆశాభంగములచే ముకుళించిన వ్యాధి యములకు మరల నూతనతేజోవికాసముల నొసగ గలదు. తాము పరాధీనులమని భారతీయులు తలంచుట మానివేయవలయునని మహాత్ముడు గావించిన హెచ్చరికను గమనించుచో, స్వతంత్రవర్ధనమునకు మిక్కిలి ప్రోత్సహము గలుగకమానదు.

కాంగ్రెసు: పరిశ్రమ

నూలుచందా డబ్బుచందాకన్న పరిశ్రమ కెక్కుడు గౌరవము నొసగుచున్నది. హిందూదేశ మింతవరకును వెనుకబడియుండుటకు కారణము పరిశ్రమను చులకన జేయుటయే. ఈలోపమును నివారించి, ప్రజలలో నాత్మవిశ్వాసగౌరవములను పెంపొందించుటకు, మహాత్ముడు నూలుచందాను ప్రవేశపెట్టెను. కాని, మహాత్ముని యుద్దేశ్యమును గ్రహింపజాలక, విద్యాధికులు నూలుచందాపై దాడి వెడలజొచ్చిరి. నూలుచందాను తొలగించినను, మహాత్ముడు నూలువడుకు సంఘమును ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెసులో నొకభాగముగ స్థాపింప నెంచెను. కాంగ్రెసు సంచలనము ప్రధానముగ రాజకీయముగ నున్నను, నూలువడుకు సంఘము మాత్రము ప్రత్యేకముగ నూలు పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొసగుచుండును. నూలుచందాను ఇచ్చుటకు వీలుండుచో, కార్మికుల హక్కులను కాంగ్రెసు గుర్తించినట్లు లగును. కార్మికులకు కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకస్థాన ముండవలయునని కోరెడివా కి ఏర్పాటును నిరాకరింప జాలరు. పరిశ్రమలలో కెల్ల, సీపరిశ్రమ కార్మిక స్వాతంత్ర్యము నధికముగ పెంపొందింప గలదు. ఇట్టిమార్పు జరుగుట యుక్తమని, మధ్య రాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులుగూడ అంగీకరించినట్లుల చెలియుచున్నది. డాక్టరు ఆసిగారు ముచ్చటిం

చుచు, కార్మికులకు కాంగ్రెసులో ప్రత్యేకస్థాన మేర్పడుట భావ్యమనియు, నూలుచందా యిందుకు తోడ్పడుననియు, విద్యాధికులకును కార్మికులకును సన్నిహితసంబంధ మిందు మూలమున నేర్పడుననియు, సూచించిరి. దూరమాలోచించుచూచిన, నూలుచందావలన కాంగ్రెసు కెక్కుడు బలమేర్పడునని, విద్యాధికులు సంతము గుర్తింపగలరు.

కీ. శే. బ్రయనుగారు

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాధ్యక్షపదవికి నాల్గు మార్లు పోటీజేసి యోడిపోయిన, బ్రయనుగారు హృద్రోగమువలన చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ప్రియంగా రధ్యక్షులుగ నుండగ, వీరు కార్యదర్శులుగ నుండిరి. వీరు సుప్రసిద్ధన్యాయవాదులు, గొప్పవక్తలు, గ్రంథకర్తలు. పత్రికలకు బహుళముగ వ్రాయుచుండిరి. వీరు ప్రపంచమందంతటను పర్యటనము సలుపునపుడు, హిందూదేశము నకుగూడ వచ్చి, కర్షణప్రభువుగారి కతిధిగనుండిరి. వీరు పిమ్మట అమెరికాకు వెడలి, హిందూదేశపరిపాలనయందలి లోపములను వివరించి ఖండించినపుడు, అధికారుల కాశ్చర్యము గలిగెను. వీరిప్రసంగము హిందూదేశమునకు రాకుండ నిషేధింపబడెను. ఇటీవల వీరు డార్వినుసిద్ధాంతమును బోధించిన ఉపాధ్యాయుని పై ప్రాసక్రియాపను నడుపుట, ఆశ్చర్యకారణ మయ్యెను. వీరు 1860 సంవత్సరమున జననమొందిరి. ఇంపీరియల్ పద్ధతులను, బ్రస్తులను వీరు తీవ్రముగ ఖండించుచు, స్వాతంత్ర్యపక్షమునకు పట్టుకొమ్మగ నుండిరి. వీరి మరణమువలన, అమెరికా సుప్రసిద్ధనాయకుని కోల్పోమె ననుటకు సందియము లేదు.

మాతృభాష

లామెంబరగు గా. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారు కొచ్చినులో ముచ్చటించుచు, ఇంగ్లీషు భాషను మాటలాడమని ప్రతిజ్ఞకై కొనిన పంగదేశీయులను నిరసించిరి. విదేశభాషనే ప్రధానముగ నుపయోగించుచు, మాతృభాషను విద్యాధికులు మూలద్రోయుచున్న సమయమున, ఇట్టిప్రతిజ్ఞ యవసరమగును. విదేశవాజ్ఞయములనుగాని, విజ్ఞానమునుగాని ద్వేషించుట తప్పయినను, మాతృభాషారక్షణము పరమధర్మ మగుచున్నది. మాతృభాషను ప్రభుత్వమువారుగాని, విద్యాధికులుగాని ఆదరించనపుడు, తద్రక్షణార్థమై కఠిననియమముల నవలంబింపవలసివచ్చును. స్వధర్మానుష్ఠానము అవశ్యకర్తవ్య మనుటకు సందియములేదు. ఈవిషయమై మరియొకమారు వ్రాసెదము.

అయిదు వందల అకాలీలు నాభా జైలునుండి విడువబడిరి

అఖండపాఠము నల్పుటకు వీరు జయతోకు బోవుచున్నారు
అమృతేశ్వరము, జూలై 25-గంగసాధు గురుద్వారమునకు మత సంబంధమును పూజాపునస్కారములనుజేయుటకు అధికారులు నిర్బంధములు గలుగుజేయుచున్నారను వదంతు లసత్యములని సద్గారు తారాసింగగారు జయతోకుండి తిండి నిచ్చిరి. నాభా జైలు నందుండి విడువబడిన 500 వందల అకాలీలుయిచ్చుటకు నేడు విచ్చిరి. తిరుపతూరుములలో వారు జయతోకునంద ఖండపాఠమును నల్పుటకు వెడలుచున్నారు. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

మదరాసు వార్తలు

కుంతలో గనివారణవిధి:— ఈ విధి కృష్ణటివరకు రూ. 85, 896-8-7 వసూలయినట్లు కార్యదర్శిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

సి. కె. లక్ష్మణునిగారు:— ఒలింపికు పోటీ పందెములలో భారతదేశపు ప్రతినిధులలో నొకరగు సి. కె. లక్ష్మణునిగారు శేపు నౌరొగిట్టు మైదుట్టిమరులో కొశంబు చేరెదరు. గురువారం బోటుమెయిలులో చెన్నపురికి వచ్చెదరు.

ముత్యాలపేట దీవిజనుసభ:— జిల్లా కాలనెను, కొలభతు స్వరాజ్యసంఘముల యజమాన్యముక్రింద శ్రీమైరా సత్సనారాయణగారి ఆధ్వర్యమున బలపరచుటకై శేపు 28 తేది సాయంకాలము 6-30 గ. రెంబుచెట్టికిధిలో కృష్ణస్వామి కోవిలవద్ద సభజరుగను.

తిరువల్లికేణి అర్చనకో ఆశలేటిపు సంఘము:— ఈసంఘపు సాధారణ సమావేశము నిన్నసాయంకాలము సంఘపు భవనమున జరిగెను. ఎ. శివరామ్ మినసుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. దాసుగారి పురమునకు చింతిల్లదు ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

హైకోర్టుక్రాంతివక్తలు:— ఆర్టింకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి పెన్నరు, న్యాయమూర్తి సి. వి. విశ్వనాథ శాస్త్రి గార్లు ఈవిషయన హైకోర్టునందు కె. నల్ల భేరేశ్వరరావు, కె. ఉమామహేశ్వరయ్య, కె. శేషగిరిరావు, వి. యస్. నటరాజయ్య, వి. కుమారస్వామి అయ్యరు గార్లును హైకోర్టు నక్షేపముగా జేర్చుకొనిరి.

హరికథా కాలక్షేపము:— ఈకాల 25 వ తేది శనివారమునాడు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రాబుకాముత్య మొదటి విభిలోనుండు మ-రా-శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారి (మునిసిపల్ కమిషనరు యం. యల్. సి) యింటియందు జానకీపథము అను హరికథ ఆంగ్రభాషయందు శ్రీమాన్ బుక్కపట్టాం తిరువల రామానుజాచార్యులవారిచే అతిక్రాన్యముగను మహోహరముగను శ్రోతల కద్యైవంధము కలుగజేయునట్లును జరుపబడెను. ఇట్టి హరికథ యీచెన్నపురియం దిది మొదట జరిగినది లేదనట యధాశక్తము. ఆంగ్రభాషాభివాసములందరును ఈభాగవతుల నాచరించి వారు కాలక్షేపములు చేయుట కవకాశము కలిగించి విరి ఆసీతిగా మోక్షసాధనముగావించి తరింతురుగాక. వీరి సగమున కొద్దికాలము మాత్రమే యుండురని తిరువక్కైణి హిందూమైన్సూలు ప్రధానాంగ్రభాషకులకు శ్రీమాన్ ఈ. భామ్యకాచార్యులుగారు మాత్ర ప్రార్థి.

రాకపోకలు:— యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, నిన్నరాత్రి చెన్నపురి వచ్చిరి. గౌ. వేదమూర్తిగారు శనివారం రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి. గౌ. సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు నిన్న ఉదయం కొచ్చిను నుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి. ఉదయం ఉదయమునుండి సర్దు జనరలు వైమున్నుగారు నిన్న ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. యక. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, జెయిప్రారు మహారాజుగారు, మియ్యగుగారు, సర్ పెర్నిధామనుగారు టి. ప్రకాశంగారు తంజావూరు కలెక్టరు వక్స్విగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి. జేవిడు పెట్టిగారు (జైరెడ్డు ఇంటికి చెన్న బీకో) నిన్న రాత్రి పూనాకు వెళ్లిరి.

లారెన్ను మెమోరియలుపాఠశాల

ప్రతిష్ఠాపకుని దినము

కూనూరు, జూలై 26:— కూనూరునందలి లారెన్ను మెమోరియలు పాఠశాలయొక్క ప్రతిష్ఠాపకునిదినము సందర్భమున జరుగు ఉత్సవము పెట్టెంబరు 6-వ తేదీన జరుగును. గవర్నరు అధ్యక్షత వహించును. (అ. ప్రె.)

న్యాయస్థాన వార్తలు

పురపాలకసంఘములు-కంపెనీలచర్య

సివిలు కోర్టు అధికారము

(హైకోర్టు)

న్యాయమూర్తి జాకన్నుగారు రీదినమున, విజయనగరము, పురపాలక సంఘమువారిపై కృష్ణా జాటు అండు కాటనుమిల్లు కంపెనీవారు చెచ్చిన దావా అప్పీలునందు తీర్పు జెప్పిరి.

కృష్ణా జాటు అండు కాటనుమిల్లు కంపెనీవారు విజయనగరంలో నొక ఎస్టాబ్లిషమెంటు సేర్వరుమకొనియుండిరి. వారచ్చుట ప్రతిని, వారను ఖరీదుజేసి ఏలూరుకు రవాణా జేయుచుందురు. ఈ కారణమునబట్టి విజయనగరం మునిసిపాలిటీవారు, కృష్ణా కాటనుమిల్లు కంపెనీవారికి రు. 125 ల వృత్తి పన్ను విధించిరి. ఈ పన్ను అక్రమమని కంపెనీవారు, పురపాలక సంఘమువారికి అప్పీలుచేసిరి! ఈ విషయమున ఎట్టి పరిష్కారమును జరుగకపూర్వమే, అట్టిపన్ను విధించుటకు పురపాలక సంఘమువారికి హక్కులేదని మనసబు కోర్టులో మరియొక పిటిషనునుగూడ దాఖలుజేసిరి. అనంతరము పురపాలక సంఘమువారు అప్పీలును విచారించి సారబాటున, వృత్తిపన్నుగా విధించినదియు; తాము కంపెనీల పన్ను విధించితిమనియు, ఆ పన్నుక్రింద కొంత మొత్తమును వసూలు కట్టుకొని మిగిలిన మొత్తమును మజరా ఇయ్యవలెననియు తీర్మానించిరి.

దావాపిటిషను విచారణలో మనసబుగారు, మునిసిపాలిటీకి, కంపెనీల పన్నుక్రింద నుంచుకొనుటకు ఆక్షుప్తకార వధికారముగలవనియు, మునిసిపాలిటీల నర్వసరియైన దాకాదా యని విచారించుటకు సివిలుకోర్టుకు అధికారము లేదనిన్నీ యెంచి దావాను త్రోసేసెరి.

అందుపైన వాదులు హైకోర్టున రివిజనుపిటిషను దాఖలు జేయ న్యాయమూర్తి జాకన్నుగారు విచారించి మునిసిపాలిటీవారు చేసిన నర్వ కాస్త్ర విరుద్ధమైనదనిన్ని చాల అధికారము లానగబడిన ఇటువంటి ప్రజాసంస్థలు శాసనయొక్క నిబంధనలను ఏమాత్రమును తప్పకుండ ననుసరింపవలసి యుండుననియు పురపాలకసంఘ శాసనము 90, 92 పెక్కు సుప్రకారము, పన్ను విధించుటకు ముందు రెండుపర్యాయములు ప్రజలందరికి దెలియునట్లు ప్రకటింపవలెననియు, ప్రస్తుతసందర్భముల విజయనగరం పురపాలక సంఘమువారు ముందుగా నట్లు ప్రకటింపకుండ కంపెనీలపన్ను వసూలుజేయుట అక్రమమనియు, ఈకారణముబట్టి పిటిషను విచారణజేయుటకు సివిలుకోర్టు కధికారం గలదనియు పిటిషనురు తేవున న్యాయవాది గావించినవాచనలను న్యాయమూర్తి అంగీకరించి దావాను ఖిల్లుతో జిక్రీఇచ్చెను. మిల్లు కంపెనీ తరపున తాడికొండ రామచంద్రరావుగారు వాదించిరి.

* * * * *

ఒక తప్పు తీర్పు

న్యాయమూర్తి జాకన్నుగారు కృష్ణాజిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారిచే పంపబడిన మరియొక క్రిమినలు అప్పీలునందు తీర్పు జెప్పిరి.

ఈ కేసునందు పెద వెంకడు అనునతడును మరి ఎని మిదిమంది ముద్దాయిలును బెజవాడలోని ఆనరరీ మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుచే తల 1 కి 30-0-0 ల చొప్పున జరిమానా విధింపబడిరి. అక్రమముగాని తరుల భూమిని ప్రవేశించినదియు భూమిదారులను కొట్టినదియు వారిపై సేరమాగోపింపబడెను. ఇది పోలీసుకేసు అయినను ఇందు అసలుఫిర్యాది ఒకకమ్మ ముద్దాయిలు ఆదిమాండ్లులు. ముద్దాయిలు తనభూమిలోనికి అక్రమముగా ప్రవేశించి తనమేనల్లుని కొట్టినని ఫిర్యాది ఆరోపించెను.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటునకు ముద్దాయిలు అప్పీలుజేయగా ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు తీర్పు అక్రమమని యు ముద్దాయిలు బలవంతముగా ప్రవేశించిన ఆరోపించిన భూమి ముద్దాయిలదా, ఫిర్యాదులదా యనువిషయము ఇంకను వివాదముగ నుండెననియు, ముద్దాయిలను శిక్షించుటచే నా భూమి ఫిర్యాదులదేయని నిర్ణయము నొసగెననియు ఇట్లాసగుటకు ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టున కధికారములేదనియు నభిప్రాయపడి హైకోర్టునకు రిఫరుజేసెను. హైకోర్టునందున బారిష్టరు వి.ఎల్. ఎ.సిరాజు, సి. హెచ్. రాఘవరావుగార్లు ముద్దాయిల తరపున వాదించిరి. న్యాయమూర్తి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు అభిప్రాయములతో నేరీభవించి శిక్షల రద్దుజేసెను.

దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మికుల

కాన్ఫరెన్సు

తీర్మానములు

మధుర, జూలై 26 :— ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై రైల్వేకార్మికుల సమావేశమందు నేడు పండ్లెండు తీర్మానములు ప్యాసుచేయబడెను.

మధురందు సంభవించిన విపత్తుచే కోలుమెనుగారు చనిపోవుటచే కార్మిక సభ్యులు దుఃఖమును జూపును గావించబడిన తీర్మానము ఈ పండ్లెండు తీర్మానములలో గలదు. కోలు మెను గారి మరణము నకు యెంతమాత్రము దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మిక సమితికి సంబంధములేదని నిష్కర్షక దెల్పబడెను.

ప్రాజ్ఞతపచ్చిన వారికెల్లను దోటువేయు సభికారముండ వలయునని ఆఖిలభారత కార్మిక సమితి గావించిన తీర్మానమును కాన్ఫరెన్సు ఆమోదించెను. భారతశాసనసభయందు ఉచితము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కార్మికుల కుండవలయునని నియామకము బనికిరాదనియు గూడ ఆఖిలభారత కార్మిక సమితి అభిప్రాయమును కాన్ఫరెన్సు ఆమోదించెను. కార్మిక ప్రాబల్యము ప్రకృతమందు జాలకున్నను కార్మికులు వారి యంతట వారు అభ్యర్థనల నిలిపి శాసనసభలకు ప్రతినిధులుగ బంపునకును శాసన సభలయందలి కార్మిక చిత్రము కార్మికుల యోగజ్ఞేను మలను గాపాడవలయును.

దక్షిణ యిండియా రైల్వేకార్మిక బోర్డున కనుబంధముగనున్న 12 కార్మిక సమితులను ఎస్. వి. ఆర్. ఏజెంటు సరియైన సమితులుగ గుర్తించి యజమానుల సంఘములకిచ్చిన సౌకర్యములు కార్మిక సమితులకును నీయవలయునని గోరిన తరువాత, రైల్వేలందు మైందన కార్మికులకు గల యిబ్బందులు వివరింపబడెను. వారికి సమావేశమందు యీ రోడ్డునందు దెలియ పరచిన కోరికలను జెల్లించవలసినదని తిరిగి దెలియ పర్చబడెను. (అ. ప్రె.)

లిట్టను ప్రభువు దేశబంధుల రాయ

బారములు

గాంధీ మహాత్మునిచొట్టిప్రాయములు

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, జూలై 27:— ఇంగ్లీషుమనుల పత్రికా ప్రతినిధి మహాత్ముని సందర్శించగా లిట్టను ప్రభువు దేశబంధులకు మధ్యజరుగు రాయబారములే జూగుచున్నవని జెప్పలేముగాని వారిరువురు మధ్య కొన్ని యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నట్లు తెలుగుచునది. వాటిలోని ప్రతియంశము తనకు దెలియక పోయినను, మొత్తము మీద నాటి సందర్భములు తెలియుననిరి. కాని యవి రహస్యములుగాన వెల్లడి నేయ పిలువెడు. నెహ్రూగారు తన్నా సంతకము చేయుట కొక యుత్తరము పంపెనను మాట సత్యదూరమనిరి.

బెంగాలీ పత్రిక యూహలు

క్రిత వత్సరము జూను మాసాంతమున దాసుగారు లిట్టను ప్రభు లేవరతులపై సంది కంగీరించుకో దెలిసి కొనగోరెను. పిమ్మట దాసుగారు జూపిన మరతులు మంగ్రతుల కొక్కరక్షక పైన్యమును చక్క మిగతవన్నియు దత్తత శాఖలగా జేయునెడల 1929వతర ద్వంద్వపుభుత్వము సాగించుట కంగీరించినది బెంగాలీ పత్రికా విలేఖరి యెప్పుడున్నాడు.

అమృతబజారుపత్రిక యూహలు

కీ|| శే|| స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు కొన్ని మరతల నూచించెననియు దానిలో రాజకీయ శిక్షితులను వదలు విషయము లేదనియు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు సంపూర్ణముగ దాసుగారి స్థానమునకు వచ్చిరనియు, నీ రాయబారములం దికముందు పండితుడే నిర్వాహకత్వము వహించునని దానిలో నతడు మహాత్ముని యను మతిని గూడ గ్రహించుననియు, ప్రతిదినము లిట్టను ప్రభువు వద్దనుండి కలుగువచ్చునని యూహించుచుండెననియు నవృత్త బజారుపత్రికా యభిప్రాయ పడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కల్లికోట, జూలై 26:— కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ ఎట్టేటును చక్కచెట్టుటకు నీలంబూరు నీనియరు రాజాగారు ఎట్టేటును కోర్టునకు వప్పగించుచున్నారని దెయ్యుచున్నది. (అ. ప్రె.)

భారతపరిశ్రమల దురవస్థ

మారకపువస్త్రములను ప్రతిపరిశ్రమయొక్క ప్రభుత్వ నిర్ణయము

విదేశీయములను నెత్తగా

యువనాశము

బొంబాయి, జూలై 26:— హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమునందు పరిశ్రమలయొక్క వివిధవిషయములనుగురించి యువనాశముచేరి. ముఖ్యముగా మారకమునుగురించియు, ప్రతి పరిశ్రమనుగురించియు ప్రభుత్వ నిర్ణయమును తీవ్రముగా నాక్షేపించుచు నిట్లు నుడివెరి.

మారకము

ప్రభుత్వము మారకము విషయమును యవలంబించిన పద్ధతుల నెంత సమాధానపరచుకొన బ్రయత్నించినను ఫలము దయ్యములే. 1920 వ సంవత్సరమునుండియు నీసంస్కారము తీవ్రముగా నున్నది. నాక్షేపించుచునే యుండిరి. విలువ యందలి సామ్యమును నెవరైనను తమ పద్ధతులనుండి యీషణ్యులైన మారకములను స్వప్రభుత్వములయొక్క బేరకట్టుగా రీసంఘమును విలువ 1 పి. 4 పెన్సెల నిర్ణయమును ఘనముచేయుచున్నారని నొందించిరి. ఆ యన్యాయపు ట్రాఫిక్ పరిమితులను వెంటనే సంఘమువారు సమాధానమిచ్చిరి. కొలతలు, బరువులు మొదలగువాటియొక్క పరిమాణములను మాత్రముగనిదో, దాని నవలంబించుట యెట్లు తప్పనిసరియో, యటులే మారకమును గూడ నిశ్చయమగుటకు పరిమాణమునుబట్టి, దానిని దాటకుండుట యత్యవసరము. కొలతలు, బరువులు సరిగ నుండుటయందు న్యాయ మవలంబించుట యాక్షేపణీయమగుచో నట్టిన్యాయమునే మారకముపట్లగూడ చూపి నేర మొనరించితిమని యొప్పుకొనుచున్నాము. ఇక మారకమున కొక విచారణ సంఘము భారత పరిశ్రమల కెంత మాత్రము సరిపడునట్లు లేదు. ఏలన నప్పడున్నట్లు సంఘమునేర్పించి, కేంద్రపాలనాధికార వేంకటపతిరాజుగారి తీర్మానములలో వెలిబుచ్చిన సవరణములను ద్రోసివేసి భారతపరిశ్రమల కేసు మునుకు భంగము కలుగజేయుదురు. ఇప్పుడున్నట్లు పన్నుల విచారణసంఘము, మారకము విచారణసంఘముగూడ ప్రభుత్వమును పాపములకు దక్కు నెట్టిలాభమును చేకూర్చునవి కావు. అట్లు ఖర్చుపెట్టి ప్రజలకెట్టి తన సమాధానము నీయజేరు.

ఆక్రమ సంఘమువారి మాచనప్రకారము రైల్వేవారు గల నిర్ణయించు సంఘము నేర్పరచుటలో ప్రభుత్వము చేయు నాలస్యముగూడ చాల ఆక్షేపణీయముగ నున్నది.

ప్రతిపరిశ్రమ

ప్రస్తుతావస్థనుబట్టి ప్రతిపరిశ్రమపై పన్ను దీనివేయక పోవుటకు ప్రభుత్వము భారత పరిశ్రమయందు కొంచెమైన సభిమానము జూపుచున్నారనుట యూహించరానో విషయమై యున్నది. ప్రస్తుతము దేశముయొక్క యార్థికావస్థ చాలాభాగము గానున్నదని యార్థికసభ్యుడే జూచినపు డింక నీపన్ను నుంచుట కెట్టిమాధుర్యము లున్నవో యూహించరాని విషయమయి యున్నది. పరిశ్రమ విచ్ఛేదనమునకిది కారణమగుచున్నది. దీని కార్థికసభ్యుడు సమాధాన మిచ్చియున్నది.

యంత్రాలయములందు పనిచేయువారి కూలి పెంచుచేయు విషయమును పారిశ్రామిక నాయకులు, యంత్రాలయాధికారులు సమాధాన పడవలసియుండును. వారిరువురును సవరణప్రాయమునకు వచ్చి సమ్మెలు జరుగకుండగను, సమ్మెలను గలుగు పద్ధతులు రావండగను, కేళి హితార్థము సమాధానపరచవలయును.

మారకపు సంఘమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు రాకూరు దాసుగా రధ్యక్షత వహింతు రనుమాట ప్రతికలలో యూహించి వ్రాసినదేగాని నిజ మెంతమాత్రము లేదని తన కావిషయము తెలియదనియు పురుషోత్తమదాసుగారే నుడివెరి" అని నెత్తగా రుపన్యసించిరి. (అ. ప్రె.)

వెలకుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0 ఈ నూనెను తలపరాచిన పేలు ఈకి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకువోని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితి

సర్వపత్రికకమత్వవసరము

లూలజపతిరాయిగారి యభిప్రాయము

లాహోరు, జూలై 26:— తన రాజకీయ మాత్రములను విమర్శించుచు స్వీయసంపాదకత్వమున నిర్వహింపబడు 'పిఫుత్' పత్రికయందు దిట్టబ్రాహ్మణుడు. "ప్రతిదినము మారుమార్పులను పరిశీలించు, సంగమమిది లేక యుచ్చరించు విషయమేమన ప్రస్తుత రాజకీయములందు దాండ్లయల నిచ్చటనుండి వెడలగొట్టు పెట్టు విషయముగాక, దేశమందలి వివిధకక్షలవారిని జాతీయైక్యభావమునకు కేంద్రీకరించు పెట్టులను విషయము ప్రాముఖ్యమైనది. నాకు దౌర్జన్యరాహిత్యము నుల్లంఘనీయనూత్రమును విశ్వాసము లేదు. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితిలో నదియే యాచరణయోగ్యమనియు కార్యానుసంధానిని యనియు నంగీకరింతును.

అసహాయాద్యమును ప్రజలందు విజ్ఞానమును పెదజల్లునను నమ్మకముతో నేను దానిలో జేరితిని. నాకు నమ్మకము లేని విషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొనకుండ, మిగత విషయములలో బూసుకొని పనిజేయుట కదియేకారణము. నాటివత్సరము దైర్ఘ్యపాఖండమునకు పోయినప్పుడు, స్వీట్జర్లందు నేతములో గడపు విక్రంతియంతయు, అసహాయాద్యమునుపై నొక పుస్తకము వ్రాయుటయందు గడప నుద్దేశించితిని. ఆప్రయత్నము తోడనే దానియందయినదానియములు వ్రాసితిని. కాని పుస్తకమంతయు పూర్తియగువఱకు బ్రకటింపకుండ నుండుటకు నిశ్చయించితిని. పూర్తియగుతోడనే సంపూర్ణాధారముతో బ్రకటింతును. అప్పుడసహాయాద్యమును నెడల నాయుద్దేశ్యమేమో, నేనెట్లు పనిజేసితిరో యెల్లను బోధపడగలవు. అంతవఱకు నేనే విషయమును నిర్వచింపను. ఈలోపున నేను కార్యానుసంధానిని వదలినప్పుడు 1923 ఆగష్టులో నేమి జెప్పితి నో యటులే ప్రస్తుతము వచించుట కేమియు లేదని యూహించుదును. నేజేసినపని ఈలోపున తప్పని యొప్పుకొనుటకు గాని, తుమాఫణ చేసుకొనుటకుగాని యెట్టి యనసరములేదు. మేము తప్పులుచేసితిమి. ఆతప్పులకు శిక్షల ననుభవించితిమి. దానివలన దేశము నమిత్రాభిమానుల గలిగినది. మా మిత్రవాద స్నేహితుల మమ్ములను పరాజయమందితిమని హేళనజేయు నవసరము లేదు. ఏలన వారిసహకారముగూడ నింతకంటే నెక్కు.

వగాకపోయిన నసహాయాద్యముతో సమానముగనే పరాజయమందెదమి. అసహాయాద్యమును గలమనను యాక్షేపించున బుట్టించినది. సహకార ముట్టినిగూడ గాకపోయెను.

ప్రస్తుత సమయమున గావలసిన దేమన రెంటికిని మధ్య మార్గమును వెదుకవలెను. వనకు సహకారము పట్లగాని యన సహాయాద్యమును పట్లగాని ప్రత్యేకాభిమానమేమియును లేదు. సంవత్సరములను గమనించి ఏది యుత్తమమో, యేది సత్వర ఫలదాయకమో దానిని మనము చేయవలయును. అట్టి యేర్పాటునకు సర్వపత్రికములలోను తీక్షణుని యాలోచన, సంపూర్ణ విమర్శనము, నిష్కల్మషవాద బుద్ధిగలిగి, మనము గావించిన నిశ్చయమును పూర్తిగా ననుసరించుటకు పట్టుదలయుం గలిగి యుండవలయును. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

భీమవరంతులూకా పెదకాపనరం గ్రామముయొక్కయు దాని మాలవల్లియొక్కయు అందరిప్రజలకు యందుమూలముగా తెలియజేయునది ఏవనగా:—

పెయ్యలరామి తాలూకు (తూర్పు) పేరిచ్చల వెంకట్రాజుగారి గోడ 14.14 లు, దక్షిణం కట్టెడిఅయ్యలూరు వగయిరా ఫలం 20 లు, పడమర వూసలదావీడు ఫలం 14 లు, ఉత్తరం పల్లికొండ గంగి తాలూకు ఫలం 20లు, యాహద్దులు మధ్య ప్రమయిన) చ. 280 ల ఫలంగుండా ప్రజలు యెవ్వరికినీ నడవటకు మార్గం ఏమిన్న లేదని పీఠపరిపించుకొనుటకున్నా సదరు ఫలంకు సరిహద్దుగోడలు పెయ్యలరామి పెట్టుకొనుటలో అభ్యంతరపెట్టుటకు యవకీన్ని యెట్టివాక్కున్నా లేదని పీఠపరిపించుకొనుటకున్నా, అమాలపల్లి ప్రజలు అందరి తరపున Represent చేసి వాదించగలదులకై కోర్టువారి Permission పొంది 1. మన్ను మట్లగంగడు, 2. ఈమోతె 3. ఈ. సుబ్బడులనే యిస్సాకు, 4. చోడదాసు మారిగాడు అనే ప్రేమానందం, 5. కతారి పాట్టిగాడు అనే సంసాను, 6. ఈ. దేవానందం, 7. ఈ. సరికిగాడు అనే పాలు, 8. పాతజక్కరయ్య అనువారలను ప్రతివాదులుగచేర్చి పెయ్యలరామివాదిగావుండి భీమవరం డిల్లీముసఫుకోర్టులో O.S.153 of 1925 నంబరున దావా దాఖలు చేసినది. ఈ దావాను Defend చేసికొనుటకై యితరులు యెవరయినను అడిషనల్ ప్రతివాదులుగా చేరి Contest చేయవలసినయెడల ఆ ప్రకారము జరిగించుకోవలెను.

(Sd) తమిళిశ వెంకటరామచంద్ర అప్పారావు, వాదిస్తేదరు.

పూర్ణ చంద్రోదయము

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిగారి

దేహపుష్టికి, శుక్రవృద్ధికి నంజీవి వెల తు 1-కి రు 16-0-0 ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

***** గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటే మేలైనది!! వెలలో నరసము!! *****

రాజేశ్వరి

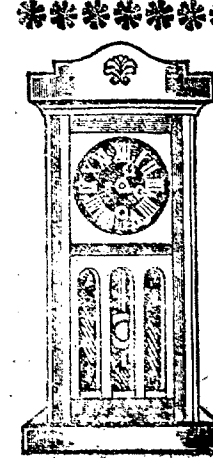

బొర క్కుసబ్బు

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపునత్తులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను. ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండ్ వర్క్స్. బెజవాడ.

ఎల్లరకును ఉపయోగకరమగు

మాడరన్ రెగులేటరు అను గడియారము?

యా గడియారములు జర్మనీదేశమునుండి తెప్పించబడి అతి సుందరమైన వాల్ నట్ కోను అను అందమైనదానతో పెయ్యబడి, కాలమునకు సరియైనగంటను చూపును. యీలాటిగడియారములు, అనేకులు ఉపయోగించి, యోగ్యతాప్రతులను యిచ్చియున్నారు. ప్రతియింట యుండును. కచ్చెరిలలోను యుంచుట అవశ్యము. ధర 1 కి రు 7-0-0.

విలాసము:— కష్టము వాచికంపెనీ, తపాలుపెట్టె 265 మద్రాసు.

శ్రీ శ్రీ బ్రయ ను గారు

లండను 27:—విలియము బ్రయనుగారు డియలనులో (అమెరికా) నిన్న సాయంకాలము 5 గం॥ మృతి పొందెరి. ఒక విందారంగించివచ్చి విశ్రమించియుండగా ఆకస్మాత్తుగా మరణించిరి. సోమరులు శవముగాంచి, పరిశీలించగా ఆకస్మాత్తు మరణమని తెలిసెను.

సం 1860 సం॥ విలియముగరమున జన్మించి, చికాగోలో చదివి, జాక్సన్ విల్లిలో 1888 నుండి 87 సం॥ ప్రాప్తి పుట్టెరి. 'ది. కామనరు' అను పత్రికా సంపాదకులుగ నుండిరి. ప్రపంచములో నున్న ఉపన్యాసకులలో నగ్రగణ్యులు. అమెరికా ప్రెసిడెంటు పదవికి, డిమాట్రీకు అభ్యర్థిగ నాలుగు సార్లు నియమింపబడెను. 1905 6 సం॥ లో ప్రపంచ యాత్ర గావించెను. పుడ్రో విల్సన్ గారి అధ్యక్షత క్రింద స్టేటు సెక్రటరీగా 1913 సం॥ పనిజేసెను. కర్ణాటక ప్రభుత్వ ఇండియా వైస్రాయిగా నున్నపుడు ఇండియానువచ్చి బ్రిటిషు పరిపాలన యంతయుజూచి, స్వదేశమునకు బోయిన పిమ్మట బ్రిటిషువారి అన్యాయప్రవర్తనూర్చి, కర్ణాటక విధానమును ఖండించుచు అతి తీవ్రముగ ప్రచురణ గావించెను. ఆ ప్రకటన భారతదేశములోనికి రాకుండ ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిరి. ఈనాళ్లు ప్రఖ్యాతిపొందిన సోఫ్టువేరులో వాదించిరి. శ్రీమ విచారానయమున ఆతని ఉపన్యసింప రూదదని అలంక పఱచుటచే, తన ఉపన్యాసమును ముద్రించి, దేశమందంతటను ప్రచారముజేయ సంస్థలుగ నుండిరి.

బ్రిటిషుకార్తక పక్షము-ఇండియా

ఆరీవరు ప్రభువుగారి అవవాదులు

సమర్థించ లేకుండుట

స్వరాజ్యపక్షమువారు లంచగొండులనియు, నీతిబాహ్యులనియు ఆరీవరు ప్రభువు నిందించుచుండెను. దానిపై చెను మఱుగుగారు మాట్లాడునను పత్రికలో సవాలు చేయగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆరీవరు ప్రభువు తన రుజువు జూప లేకుండెని బొంబాయి క్రానికలు పత్రికకు ప్రత్యేక వార్త దివ్వినది. కాని దాసుగారే తన వద్దకు నీతిబాహ్యులైనట్లు ఒప్పుకొని యుండిరి ఆతని మిత్రులు తనతో జేప్పినట్లు వ్రాసిరి. ఆ మిత్రులు పేరు నూచింపరు.

గోస్వామిగారు ఆపత్రికలోనే యీ వార్తను నిరసించుచు తన సాక్ష్యము దింపగోరిరి. ఆరీవరు ప్రభువుగారి తగవులలో మరింత మాట బడిపోయిరి.

కార్మిక నాయకులను నిరసించుట

28 వ తేదీన గోస్వామిగారు లండనులో భారతీయ సంఘ సం దుపన్యసించుచు స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను యీ యేడు వశపరచుకొని సంస్కరణ విధానమును రూపు మాపు దురని నుడివిరి.

కర్నలు వెడ్డెవుడుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు యీవిధానమునకు చింతించి స్వరాజ్యయులు సహకారము జేసి తమ సమర్థతను వెల్లడి జేయవలెనని కోరెను.

చమనులూగారు, వెడ్డెవుడు మాగ్దనాల్లు మున్నగువారల చర్యను నిరసించిరి. బర్మిను హెడుగాను, వింటరుటనుగారు, గావించుకొనిన ఒడంబడిక భారతీయుల కొనర్చిన వాగ్దానములకు విరుద్ధమగునన్నదని నుడివిరి. అసహాయవాదులు నిజముగా దేశాక్రమిని సంస్థాపింపనున్నారు. కార్మికులకు, వ్యవసాయ దారుల సౌకర్యములకు బాధ్యత వహించుచున్నారు. కావున వెడ్డెవుడుగారు అజ్ఞానముగ నిందించుచున్నారనెను.

మాగ్దనాల్లు, వెడ్డెవుడుగారి ప్రవర్తనలును, బర్మిను హెడు గారి నిరవయోగ విధానమును ఇండియాలో విప్లవమును ఆహ్వానించు చున్నవని హాస్యముగా నుడివిరి.

చిమెనులూగారును, జోషిగారును బ్రిటిషు కామను వెల్లు లేబరు సభకు హాజరగుచున్నారు.

ఆంగ్ల దేశపు ప్రయాణికులు

బొంబాయి, జూలై 25:—సేడు మలోజాయెడలో ప్రయాణముచేసిన వారిలో న్యాయమూర్తి యెడిసగుగారు వారి సతీమణి, ఏ. హెచ్. లీ, మేజరుజనరలు సర్ హెచ్. బి. బాకరుగారు సతీమణి, టి. రాయగారు కలరు. (ఆ. వె.)

సివిలసర్వీసు బిల్లు

జాయింటు కమిటీవారి నివేదిక

సివిలసర్వీసు బిల్లునుగూర్చి ఇండియావిషయములు విచారింప నియమింపబడిన స్టాండింగ్ జాయింటు కమిటీవారి ప్రధమ రిపోర్టు సమక్రముగ నిట్లున్నది:—

సంఘమువారు సమావేశమై బిల్లును విచారించి సవరణల ప్రతిపాదించిరి.

బిల్లునుగూర్చి స్టేటు సెక్రటరీగారి ప్రకటనను సంఘము వారు జూచిరి. కొందరు ప్రభుత్వోద్యోగుల వేతనములగూర్చి బడ్జెటు యేర్పాటు ఇండియాలో శాసనసభ్యుల ఓటుపై వాధారపడి యుండరాదని యిందలి మఖ్యోద్దేశము. దీనికొరకై శాసనమును రెండువిధములుగ మార్పులనియున్నది:—1. ప్రస్తుతము కొందరివేతనములు, పింఛనులు శాసనసభల జోక్యము లేకుండ యున్నట్లే వారికుండు భత్యము, ప్రయాణపు ఖర్చు మున్నగు అలవెన్సులనుగూడ శాసనసభ ఓటునుండి తప్పించుట. 1919 చట్టము ప్రకారము ఉద్యోగుల వేతనములు, పింఛనులు మాత్రమే యిట్లు తప్పించబడినవి. వీటికి ప్రత్యేకార్థము వాడుకలో నుండుటచే ఉద్యోగులు ప్రతివలయు గ్రహించుచున్న కొన్ని అలవెన్సులు 'వేతనములు'గా గమనింపబడుటలేదు. 2. "వేతనములు పింఛనులు" వానితోబాటు యేవి చేర్చినను సరే స్టేటు సెక్రటరీగారిచే నియమింపబడు ఉద్యోగులకు మాత్రమే యీ సౌకర్యము గలదని చట్టమునందున్నది. కాని రాయలుకమిషనువారి శిఫార్సులప్రకార మొసంగిన సౌకర్యములలో నట్లు స్టేటు సెక్రటరీగారిచే నియమింపబడు వారికే ప్రత్యేకింపలేదు. (అట్లనిన 'ఆరీవరు' సర్వీసులందుండువారి సంఖ్యతోనే ముగియును). కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులలోగూడ ఇండియాగవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడు సుపీరియరు సర్వీసు ఉద్యోగులగుగూడ సీసాకర్య మొసంగిరి. స్టేటు సెక్రటరీగారి సంగ సౌకర్యముల బొందుచుండు ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ ప్రతిఫలమునకు ప్రతియేడు వివిధశాసనసభల ఓటుపై వాధారపడియుండుట సమంజసముగ నుండదు. కావున యిట్లు 'నాను వోబుల్' ఓటింగు అధికారమునకు లోబడిన వేతనములపుచ్చు కొను ఉద్యోగుల తరగతిలో ప్రస్తుత మున్నవానితోబాటు ఇండియా ప్రభుత్వ నియమింపబడిన "సుపీరియరు సర్వీసు" ఉద్యోగులగుగూడ చేర్చవలసిన బిల్లు నూచించుచున్నది.

బిల్లుయొక్క మఖ్యోద్దేశమును ప్రభువుల సభవారు రెండవసారిగూడ ఆమోదించుటచే, కమిటీవారు యెట్టి అనుమానములేక ఆమోదించిరి. (ఇండియా ప్రభుత్వచట్టము 1919 నందలి ఆదర్శమును కొనసాగించవలసిన తమ నైతికబాధ్యతను గర్తించి యిట్లనర్చి కేగాని సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారికి శాసనసభల యధికారమును తిరస్కరించు నుద్దేశము లేదు.) మరియు నూతన రాజ్యాంగవిధానము సరిగ పనిజేయునట్లనర్చ వలెనన్న ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల సంరక్షించుట తమ విధియైయున్నది. ఇప్పుడొసంగిన సౌకర్యములన ఉద్యోగులపై అధికారపటిమ తగ్గిపోవునని దలంప నవసరములేదు.

కమిటీవారు బిల్లు సవరించుటకు ముందు ఇండియాస్టేటు అండరు సెక్రటరీగారి అభిప్రాయములను గూడ తెలిసికొనిరి. వారి సవరణలను యీ దిశవర్తిగ వివరించుచున్నారు. మొదటి క్లాజులో నొక నూతన సబుసెక్షను నూచించిరి. దీనివలన బిల్లులో డిజిన్ వారేగాక, ప్రధమమున నియమింపబడిన అవుసరమునుబట్టి స్టేటు సెక్రటరీగారు యే ఉద్యోగి నామము నూచించినను వానికిగూడ పైన చర్చింపబడిన సౌకర్య మొసంగ వచ్చుననిరి.

ఈ సవరణగూర్చి జాగ్రత్తగా విచారించినపిదప కమిటీ వారు ఆమోదించిరి.

సుపీరియరు సర్వీసులు

ఈ సవరణగూర్చి అండరు సెక్రటరీగారు యీదిగువ అభిప్రాయములను కమిటీవారి కెరిగించిరి. ఈ సవరణ అనవసరమని వారి అభిప్రాయము. బిల్లిపుడున్న ప్రకారమే యున్నను, అభిలభారత కేంద్ర ఉద్యోగులతో సరిసమానముగవారి నెవరినైనగూడ సుపీరియరు సర్వీసులందు చేర్చుటకు (నానవోటబులుగా మార్చుటకు) అధికారము గలదు. కావున ప్రత్యేక సవరణ అనవసరము. సుపీరియరు సర్వీసులుగా చేర్చుకోవగ రాష్ట్రీయోద్యోగులను నిర్ణయించుటకై సవరణయందలి యీ సూత్రమును ప్రభుత్వమువారలంభింప జూచుచున్నారు. దీని ప్రకారము చాలమంది దిగువసర్వీసులలో నుండివారు అందరిని సుపీరియరు ఉద్యోగుల జూచుటకు ప్రభుత్వమువారియ్య

కొనరు. అగ్గోగర్చి శాసనసభల అధికారము చాలవరకు తగ్గిపోవునని వారియ్య అభిలభారత సర్వీసులతో సరిసమానముగు రాష్ట్రీయ సర్వీసు ఉద్యోగుల సంరక్షించుటయందు ప్రభుత్వము వారు రాయలుకమిషను వారి శిఫార్సులను గూడ బోవుచున్నార. ఆ శిఫార్సులన్నియు రాష్ట్రీయ సర్వీసువారికు వర్తింప జేయవలెను. అట్లు చేసినచో సర్వీసులన్నియు 1919 యేర్పాటులనుండి తప్పించి మరిల ప్రత్యేకముగ విభజింపవలసివచ్చును.

ఈవాదమును కమిటీవారు శ్రద్ధగ గమనించిరి. కాని సవరణను ఈవంటకే నిశ్చయించిరి. దాని నాచరణయందు బెట్టుటకు అసరముగ మార్పుల జేయవచ్చుననిరి. వారి ఉద్దేశ మేమనగ కొన్ని ఉద్యోగములు సుపీరియరు ఉద్యోగములుగ చేర్చదగనివి గలవు. కాని వాటియందు నియమింపబడు ఉద్యోగులు తాము పూర్వము నియమింపబడ్డ వరతుల ప్రకారము ఇప్పటికి సుపీరియరు ఉద్యోగులతో సరిసమానముగ సౌకర్యముల ననుభవించవలసినవారున్నారు. అట్టివారనేకులుండరు. ఈ సూచన ఉద్యోగులందరి కేరీతిగా వర్తింపను గనుక జాతిభేదము తగవుండదు. మరియు స్టేటు సెక్రటరీగారు నిశ్చయించినపుడు ఉద్యోగియొక్క చరిత్రమంతయు బాగుగ తెలిసికొననిది మార్పు శిఫార్సు చేయదు. అట్టివారి సంఖ్య క్రమేణ తగ్గిపోవును. ఈమాత్రము సౌకర్యము వారి కొనగొనించువలన శాసనసభల అధికారమునకు కొంత వచ్చునని కమిటీవారు దలంపరు. అర్హుల ఉద్యోగుల యొక్కటులు మాత్రము తొలగును.

కమిటీవారు రెండవ సవరణను స్టేటు సెక్రటరీగారి కోరె ప్రకారము నూచించిరి. 1919 చట్టములో 96 సెక్షను నందు "స్టేటు సెక్రటరీగారు" అన్నపద "సభవారితోగూడ" అని చేర్చుట.

కమిటీవారు నూచించిన మూడవ సవరణ గూర్చి అండరు సెక్రటరీగారిచే మియు దలుప నందున వారి అభిప్రాయము తెలియలేదు. వేతనములు 'నాను ఓటబులు'గా నుండు ఉద్యోగులందరకు గూడ, 96 (బి) సెక్షనులో స్టేటు సెక్రటరీచే నియమింప ఉద్యోగులందరి కుండు సంరక్షణయే ఒసంగవలెనని ఉద్యోగులను తొలగించు అధికారమునకు కొంత పరిమితి యేర్పరచుండినచో, ఉద్యోగుల వేతనములను శాసనసభ ఓటు అధికారమునుండి తప్పించిన ఉపయోగ ముండదు.

ఈసవరణ బిల్లునకు సంబంధించినది కాదని, కమిటీవారికి శిఫార్సుజేసిరి. కాని యీసంరక్షణ యేర్పాటుగూడ అత్యవసరమని యెంచి కమిటీవారు ఆమోదించిరి. ఈసవరణ రాయలుకమిషను శిఫార్సులలో 57 వ పేరా ననుసరించి యున్నది. సవరు శిఫార్సులలో 27వ దాని ప్రభుత్వమువారు రనుసరించుటచే దీనిని గూడ అనుసరించిన మంచిప్రయోజన ముండును. పబ్లికుసర్వీసు కమిషనువారు అసీలుచేయదగ్గ విషయమని ముందుగా నిశ్చయించిన పిదపనే ఉద్యోగులు స్టేటు సెక్రటరీగారికి అసీలు జేసికొనవలెనని కమిటీవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు.

స్టేటు సెక్రటరీగారు ఇండియాచట్టము 96 (సి) 2 సెక్షను ప్రకారము యేనూతన నిబంధన లేర్పరచినను తమకు దెలియజేయుదురని కమిటీవారు నమ్ముచున్నారు. ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల నిలుకడయు బలమంతయు పబ్లికుసర్వీసు కమిషను చర్చపైనే ఆధారపడియుండుటచే ఆకమిషనుయొక్క నిబంధనను, దావిపై స్టేటు సెక్రటరీగారికి అసీలుజేయు అధికారము గూర్చియు పార్లమెంటుసభవారు పూర్తిగా విచారించనిది ఆమోదింపరాదని కమిటీవారు దలంచుచున్నారు.

మదన కామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము:—మేహము నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్లసప్తము అతిమూత్రము మొదలగు, వాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని సంభోగ శక్తిని, శంతానప్రాప్తిగలిగించు వరప్రసాదము. రెండుడబ్బిలు చాలును.

20 తులముల డబ్బిరు 1—4—0

పాలగుగంధి లేహ్యము:—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహపాడులు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరొగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బిలు చాలును. 20 తుల డబ్బిరు. 1—4—0; వి. పి. ఖర్చులు వేరు. రి

పి. సి. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం పెరిడేపి. (నెల్లూరు)

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

వాతావరణము

కాకినాడ, జూలై 26 :— తుపానుగాలి వీచుచున్నది. దిట్టమైన మబ్బులు వేయించుచున్నవి. వర్షము విడువకుండ కురియుచున్నది. వరి ఊడ్చులు జిల్లాలో దాదాపుగా పూర్తియైనవి. పంటలవిషయములో ఇంతవరకు కాలమానము బాగుగానే యున్నదని అనుకునుచున్నాడు.

మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

రాబోవు మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను శ్రీ బిలుసు సాంబయ్యగారు నిర్ణయించునట్లు తెలియుచున్నది.

మ్యూనిసిపలు సర్పంచి

కలెక్టరు సాంక్షిక్ లేనిదే కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు పున్సీపుల్ జాన్ సన్ గారికిని, దేశబంధు చిత్తరంజన్ దాసుగారికిని, మాలానా మహ్మద్ దాలీగారికిని సన్మానపత్రముల నర్పించుటకు స్వల్పసాములను మంజూరుచేసి వ్యయపరచినందులకు సర్పంచీ చేయబడినదియు, అందులగురించి జిల్లాకోర్టునందు వ్యాజ్యములు వేసినప్పటికిని సర్పంచీ రద్దుచేయబడలేదనియు పాతకులకు తెలిసియే యున్నది. వ్యయపడిన సదరు సామును మరల మ్యూనిసిపల్ నిధికి చేర్చవలసియున్నది గాన మొదటి రెండు సన్మానపత్రముల వ్యయమును రావుబహద్రులు, వైదా వెంకటచలపతిగారును, దివాన్ బహద్రుల కొమ్మిరెడ్డి నూర్జునారా యామూర్తి నాయుడుగారును భరించినట్లును, మూడవ పత్రపు వ్యయమును అందులకు సమ్మతుల నిచ్చిన సభ్యులు భరించుచున్నట్లును తెలియుచున్నది.

గోదావరి విద్యాసంఘము

గోదావరిజిల్లా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము నిన్నవర్ధాక్షాము 2 గంటలకు సమావేశమై నిర్ణయమును విశేషకార్యమును 6 గంటలకు పూర్తి చేసిరి. సభ కార్యక్రమము రాజే క పోయినందున శ్రీ యంతరుగ్గిరాల నూర్జునకాకరావుగారిని సభాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నుకొను విషయమును ఆలోచించిరి. పూర్వము ఉపాధ్యక్షురాలుగా నుండిన శ్రీమతి కోకా కృష్ణవేణమ్మగారిని ఏకగ్రీవముగా మరల ఉపాధ్యక్షురాలినిగా నెన్నుకొనిరి. అంతట ఆమె సభాధ్యక్షుత వహించి మిగిలిన కార్యక్రమము సంతస జరిపించెను. కొన్ని ముఖ్యతీర్మానము లీక్రింద వివరింపబడెను.

అస్పృశ్యులనబడెడు వారి పిల్లలను ఏకాన్తస్కూలు మేనేజర్లు తమవళ్లలో ఉచితముగ చేర్చుకొనుచున్నట్లు ఋజువనుచున్నదో ఆమేనేజర్లు నూటికి పదివంతున ఎక్కువ గ్రాంటు యివ్వవలసిన దన్న సంభాష్యుని ఉపపాదన మూలొ చింపబడెను. ఇట్టి తీర్మానము జేసినయెడల సరిగ నమలులో రానేరకపోవచ్చునను కారణమువలన, దీనిని వదిలివేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

నేతనూలు వడకుట

విశాఖపట్టణము ఉత్తరసర్కిల్ బాలికాపాఠశాలల ఇన్ స్పెక్టరీన్లకు యీక్రిందివిధముగ తెలియజేయుటకు తీర్మానించడమైనది. కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘము తమ బాలికా పాఠశాలలలో నేతయును నూలువడుకుటయును ప్రవేశపెట్టుటకు అనువ్యయములో సగము భరించుటకు సంసిద్ధులై యుండుటవలన యీసంఘమువారికి మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు సదరు వృత్తులను నేర్పించుటకు ఏమి అభ్యంతరము లేదు. మ్యూనిసిపల్ సంఘము వారికి 8 బాలర బడులలోను 10 బాలికల బడులలోను నూలువడుకుట ప్రవేశపెట్టుటకు ఒప్పువలకూడ యివ్వడమైనది.

ఎంతకాలము విద్యనేర్పవలెను?

వారమునకు 5 రోజులు ప్రాధునను సాయంత్రమునను పాఠశాలలు పెట్టుటకు బడులుగా వేసవికాలములో ప్రతి రోజున ఉదయము 6-30 గంటలు మొదలు 10 గంటలవరకు పెట్టుచు వారమునకు 6 రోజులు బడులు తెరువవలసినట్లు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ చైర్మన్ ఆదేశమైనది. ఎడ్యుకేషన్ డివిజన్ కార్యము గోజు 1 కి పాఠశాలకు 4 గంటలపనియుండుట లేదుగాన యిట్టి ఏర్పాటుపీలులేదని డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్స్ అభ్యంతరపెట్టెను. ఎలిమెంటరీ

ఎడ్యుకేషన్ ఆక్టు 56 వ సెక్షన్ ప్రకారము అనవరముకొలది విద్యగరపుకాలము తగ్గించుట హెచ్చించుటకు వీలున్నదిగావున చైర్మన్ యొక్కచర్య సరిగానున్నదని ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలువారు తీర్మానించుచు, వేసవి తీవ్రముగానుండును గావున ఉదయము 10 గంటలవరకు బడులుపెట్టుకుండ 6-30 మొదలు 9-30 గంటలవరకు మాత్రమే పెట్టవలసినదని మ్యూనిసిపల్ చైర్మనునకు సలహాగాచెప్పిరి.

నిమ్నజాతిపిల్లల వివరము

నిమ్నజాతులు క్రైస్తవమతములో కలిసినంతమాత్రము చేత సెకండరీ స్కూల్స్ లోను కాలేజీలలోను అట్టిపిల్లలకు సగముజీతము విధించుట మానివేయవలసి ప్రభుత్వమువారికిమధ్య ప్రయోచించిరి. దానినిబట్టి అట్టిసూత్రమును జీతములుపుచ్చుకొనెడి ప్రాథమికబడులలో క్రైస్తవమతము స్వీకరించిన నిమ్నజాతిపిల్లలకు సగముజీతము పుచ్చుకొనేట్లు ఏర్పరచవలెనని రుగ్గిరాల నూర్జునకాకరావుగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఉపపాదనచేయుచు, నిమ్నజాతులపట్టికను మరలమార్చుచేయవలసియున్నదనియు, అందు నిమ్నజాతులు, క్రైస్తవనిమ్నజాతులు వివరముగా వ్రాయవలసియున్నదని చెప్పిరి. (అనగా, మాల-క్రైస్తవమాల, ఎరుకల క్రైస్తవ ఎరుకల, ఈవిధముగా) ఎయిడెడ్ బడులలో జీతములు పుచ్చుకొనుచున్నందున, ఇందును గూర్చి ప్రభుత్వమువారి ఆదర్శకు వ్రాయవలసి యున్నదనియు బీదక్రైస్తవుల విషయమై ఎట్లు జేయవలసియున్నదో, అట్టి పిల్లలకు తగ్గ జీతములు విధింపవలసి యున్నదో, వీటిని గురించి ప్రభుత్వమువారి నడిగి తెలిసికొనవలసి యున్నదని సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

కమ్మ, క్షత్రియ, తెలగ, వెలమ జాతులను నిమ్నజాతుల పట్టికలో చేర్చవలసియున్నదా అని విద్యాశాఖ చైర్మను దర్బాత్తుచేయగా, ప్రాథమిక విద్యాసందర్భములో యీజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు చేర్చవలసిన అవసరము లేదనియు, సెకండరీ విద్యాసందర్భములో వేలవిధముగా చేయవలసియుండుననియు చైర్మనునకు తెలియబరచుటకు తీర్మానించిరి.

ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ ఆక్టు 56 వ సెక్షన్ క్రింద చేయబడిన రూల్సులో 6-వక్లాజులో నిర్ణయింపబడినప్రకారము నిమ్నజాతులపట్టిక ఉంచవలసిన అవసరము ఇంకను గలదా అని చైర్మను ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ దర్బాత్తుచేసెను. స్థానిక సంఘముల పాఠశాలలలో ఉచితవిద్య గరపుచున్నప్పటికిని ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో జీతములు వసూలు చేయుచున్నంతవరకు అట్టి తీర్మానము అవసరపడి యున్నదని యీసంఘమువారి అభిప్రాయముగా పంపబడుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఏలూరు (ఒకవిలేఖరి)

అల్పహారపువిందు

జూలై 24:— రావుసాహెబు వేమూరి సుందరలక్ష్మీ నరసింహారావువంతులుగారు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు అయినందుకు పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారికి అసిస్టాంటు రిజిస్ట్రారు అయినందుకును ఏలూరు కో ఆపరేటివు యూనియన్ వారిచే అల్పహారపు విందు యీనెల 19-వ తేదీని గావింపబడినది.

కీ. శే. జవాహర్ గంటయ్యగారు

వీరు సుప్రసిద్ధ వర్తక శిఖామణులు. గొప్పపలుకుబడి గలవారు. 1916 నుండి పురపాలక సంఘసభ్యులుగా నుండిరి. యేకుటలోను సంబంధము లేక అందరను సమానాదరముతో చూచుచుండిరి. మోలే కృష్ణారావు జమీన్ దారువారి జనక తండ్రి, ఈనెల 17-వ తేదీ ఒక్కడినమే బాధపడి ఆకస్మాత్తుగా కాలధర్మము నొందిరి. వీరి అకాలమరణమువలన సర్వజనులును పరితపించుచుండిరి. వేలకొలది జనులు శ్మశానమువరకును వెంబడించిరి. వీరి గౌరవాధ్వమే మహారాధ్యక్షులు మ-రా-రా-శ్రీ బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను ఉన్నత విద్యాఅయమును ఆఫీసును మూసివైచిరి. మ్యూనిసిపల్ సభవారు ప్రత్యేకముగా సమావేశమై సానుభూతి తీర్మానమును చేసిరి. అధ్యక్షులైన బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు యీ తీర్మానము ఉపపాదించిరి.

యేలూరు నిమ్నజాతుద్ధరణ సంఘము

ఈ సంఘమువారు 1914 సంవత్సరీతనమును వశ్యమ గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారు మ-రా-రా-శ్రీ, బాడ్ గౌర గారి ఆధిపత్యమున ఆ గస్తు 9-వ తేదీ చేయనున్నారు. యేలూరు నిమ్నజాతుద్ధరణసంఘము అనేక సంవత్సరముల

నుంచి దీనజాతులకు గొప్పనేన జేయుచున్నది. ఆంధ్రదేశముంతటను పేరెన్నిక గాంచిన సంఘము కీర్తి శిఖరైన చింతా శేషయ్యగారు, నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. సి. రాయుడు గంగయ్య, ఎత్తెల నూర్జునారాయణ, బడుగు నాధముని, నీలము వెంకయ్య, మెరుగుమళ్ల చంద్రయ్యగారు మొదలగు సుప్రసిద్ధ ఆదిమాంధ్ర నాయకులు బయలుదేరుట యీసంఘముయొక్క సేవాఫలితమని చెప్పవచ్చును.

నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య

యేలూరు పౌరసంఘములో 20 బాలురయొక్కయు 7 బాలికలయొక్కయు పాఠశాలలు గలవు. ఆంధ్రదేశములో నున్న పురపాలకసంఘములలో ఆంధ్రదేశమువో, ఏలూరు పౌరసంఘము విద్యాప్రాప్తసామనందు అగ్రస్థానములంకరించుచున్నది. నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్య ప్రవేశపెట్టుటకు ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసి చైర్మనుగారిచేత ఆమోదించబడి పౌర సంఘము వారిచే జూన్ 24 వ తేదీన సభలో కొన్నివారిచే ఆప్రణాళిక యోగ్యముగా అంగీకరించబడినది. ఇందువలన 80 పాఠశాలల వరకు వృద్ధియగును. ప్రతియేట 24 వేలనుంచి 84 వేలవరకు ఇందుకై పౌరవోపసంఘమువారు వ్యయపర్చవలసి యున్నది. అదనముకద్దు సగము ప్రభుత్వమువారును, తక్కినది పురపాలక సంఘమువారును భరింతురు. ఇండ్ల వృత్తిపన్నులైన రు 1 కి 0-1-0 చొ॥ విద్యపన్ను విధించుటకు యేర్పాటుచేయబడినది. ఇతర మ్యూనిసిపాలిటీలలో రు 1 కి 0-2-0 చొ॥ యీపన్ను ఉన్నను ప్రజలకష్టములు లాలోచించి అణా యేర్పాటుచేయడమైనది. విద్యాప్రాప్తసామనందు ముందంజ వేయుచున్న మాపురపాలకసంఘము వారిని అధ్యక్షులు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడు వి. ఏ. యం. యల్. గారిని అభినందింపవలసి యున్నది.

జిల్లా సహకార ఫెడరేషన్

ఈ నెల 19 వ తేదీని జిల్లా సహకార ఫెడరేషను ఒక దానిని స్థాపించుటకు సెంట్రల్ బ్యాంకుల యూనియనులయొక్కయు ప్రతినిధుల యొక్కయు సమావేశము జరిగినది. ఈ సమావేశములో ఫెడరేషనుకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు చాల పోటా పోటీ జరిగినది. మ.రా.శ్రీ. రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారిని అధ్యక్షునిగను పోరాణి వెంకట్రామయ్య పంతులుగారిని కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి.

దివాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు

పంతులుగారు

వీరు వచ్చేనెల 6-వ తేదీని సిమ్లా ప్రయాణమయ్యెదరు. శాండ్లెడ్జుకుబిటీలో వీరు సభ్యులుగాన ఆ సమావేశమునకై వీరు చనుమండిరి తెలియుచున్నది.

పౌరసంఘ ఉన్నత విద్యాలయము

పౌరసంఘమువారి యాజమాన్యమునకు ఈ విద్యాలయము వచ్చిన నాటనుండియు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ప్రప్రథమమున నిందు 380 విద్యార్థులు గలరు. ఇప్పుడు 650 విద్యార్థులతో ఈ విద్యాలయము దనరారుచున్నది. స్పెషల్ జీతసహాయమేకాక పంచమబాలర కందరకును ఉచిత విద్యాదానము ఒకసజడుచున్నది. దాదాపు యిందు 84 పంచమ విద్యార్థులు విద్యాభ్యాసముచేయుచున్నారు. యీ సం॥రము స్కూలుపైసలు పరీక్షలలో నూటికి సగముమంది గలుపించిరి. మన ఆంధ్రదేశములో స్కూలుపైసలు పరీక్షాఫలితములలో యీవిద్యాలయము అగ్రస్థాన ములంకరించుచున్నది. ఈ ప్రతిష్ఠాపనను అత్యంత క్రద్ధాభీక్షలతోను, అతిసమర్థతతోను నిర్వహించుచున్న జి. యేసుదాసు యం. ఎ. ఎల్. టి. గారు ప్రశంసనీయులు.

భూరివిరాళము

ఆదిమాంధ్ర నాయకులలో అగ్రగణ్యులును ఉదార స్వభావులును మదరాసు శాసననిర్మాణసభసభ్యులును అగు మ.రా.రా.శ్రీ నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు యం. యల్. సి. గారు తమ గృహమున యీ నడుమ జరిగిన వివాహమహోత్సవ సందర్భమున యేలూరు ఆదిమాంధ్ర సంఘమునకు రు 116 లు భూరివిరాళముచ్చి ఆదిమాంధ్ర సంఘముయొక్క కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి.

వైస్ చైర్ మెను

యేలూరు పురపాలకసంఘమునకు వైస్ చైర్ మెను ఒకరిని ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా కొంతమంది సభ్యులు ఒక ఆశీని తయారుచేసి కొన్ని సంతకములతో పౌరాధ్యక్షునకు పంపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

శుద్ధి సంస్కారము - యేలూరు

యేలూరు శుద్ధిసభవారు రాజమండ్రి వాస్తవ్యులు అగు పేరల లక్ష్మణరావు అను ఒక క్రైస్తవుని, బండి మంగమ్మ అను యేలూరు గ్రామమునకు చెందిన ఒక స్త్రీని హిందూ మతములోనికి సంస్కరించి హిందూ మత దీక్షనిచ్చిరి.

కనిగిరి

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

జూలై 22:- సుమారు ఒక వారము దినములనుండి ఆకాశ మంతయు మేఘములచేత ఆవరింపబడియుండినప్పటికిని ఇంతవరకును వర్షము కురిగినానని ననుకురియకలేదు. ప్రతిసంవత్సరము జూలై నెల ఆరంభమునకే యీ గ్రామమునందు గల చిన్నచెరువు జలముతో నిండియుండిడిది. కృషికులు నీటియాధారము లేనందున తమతమపనులందును నిరుత్సాహులై యున్నారు.

మిషన్ మధ్యమ పాఠశాల

జిల్లారు జిల్లా విద్యాధికారిగ జనాబ్ గులాంధ్రస్థగి సాహెబు బహదూరుగారు యీ పాఠశాలను తనిఖీచేయుటకు విచ్చేసియుండి నేటిసాయంత్రమున మిషనువారిఆలయము దగ్గర నూలుబాలురకు కానిబంతి పోటీపందెమును పెట్టింది. ఆటలో గెలిచిన ప్రతిబాలునికిని ఒక బనీయను బహుమతిగా నొసంగిరి. తక్కినపిల్లలందరికిని తినుబండారమును పెట్టబడినవి. అటుతరువాత కొంతకాలపు గ్రామభూమి సంగీతము, మతకొంతకాలపు పద్యములును కీర్తనలును బాలరచిత మనోహరముగా చదువ బడినది. బాలీను డిప్యూటీ నూపరింపెండ్లెంటుగారును, కోర్టు ముసబుగారును, ప్రావీణ్, దొరసాని మొదలుగాగల పురజ సులందరును ఆటజరుగునంతవరకును ఆచ్చట యుండి బాలురకు ఉత్సాహమును, ధైర్యములను పట్టుచును యుండునటులజేసిరి. అటుతరువాత పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులైన వ-రా-రా-క్రీ, సుంపర్తి చెంచుసుబ్బయ్య గారు తమ విద్యాధికారి కిమ విద్యాధ్యక్షులయందు జూపిన ఉదారత్వమును తినినీచుకొనియాడుచు వారికి వందనములొసంగిరి.

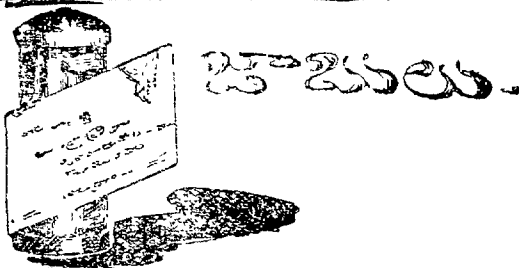
మోటారు సర్వీసు

ఇటీవల క్రొత్తలైసెన్సులు జిల్లాబోర్డువారిచ్చిన పిదప కింగరాయకొండనుండి కనిగిరికి రెండు మోటారుబస్సులును, మరిచేడునుండి కనిగిరికి ఒకబస్సును తిరుగుచున్నవి. ఈగ్రామము ఎటుచూచినను కైలుప్రేమను 40 మైళ్లదూరము లోపల లేనందున ఇచ్చటికికొచ్చు ప్రయాణికు లందరికిని చాల కష్టముగా యుంటూవచ్చుచిది. ఎట్లెట్లెట్లల సౌకర్యము లేక బాధపడుచుండి వారు. ఇక మీదట ప్రయాణము చేయువారికి కులభముగా సుండునని చెప్పబడు ఏలాటి సందేహములేదు.

పుంగనూరు-టప్పలుబటువాడ

మదరాసు యిచ్చటకు 145 మైళ్లదూరముననున్నది. అచ్చటనుండి పంపిణీపంటి టప్పలు మరుసటిదినము సాయంత్రం 6 గంటలలోపల బట్టాడాయర చుండినవి. ఇట్లు అనేక సంవత్సరములుగా జరుగుచుండినది. ఇదిగాక సంతకల్లు, బల్లారి ప్రాంత్యములనుండి వచ్చిన టప్పలు మదనపల్లిమార్గముగా వచ్చి ప్రొద్దు 10 గంటలప్పుడు బట్టాడాయరచుండినను, రెండుబట్టాడాలు యుండినవి. ఈపద్ధతిమారెను. ఒక డెలవరే మాత్రము వుంచబడినది. ఈదినమువచ్చిన టప్పలు మరుసటిదినము బట్టాడాయరచుచున్నది. ఆముందుదినము సాయంత్రం 6 గంటలకువచ్చిన టప్పలుకట్టకు రాత్రి అంతయును అట్లనేయుంచి మరుసటిదినము ప్రొద్దున టప్పలు ఆఫీసుకడకు పోయినవండ్లకు బట్టాడాయరచేయవద్దని చాలాకష్టముగ నున్నది. ఆదేశము వచ్చిన టప్పలును ఆదినమే బట్టాడాయరచేనే టప్పలు తరపురానివో ప్రజలలో నిండా అసంతృప్తియుండును. ఇట్లుండు యొక్కచరను. ఇది సాధ్యముకాని యడల చిత్తురు నుండి పుంగనూరు మోటారు బస్సువున్నది. బస్సునాండకు టప్పలుయేర్పాటుచేసినవో ప్రొద్దు 10 గంటలలోపల బట్టాడాయరచును. ఇందువలన అమితముగలుగును. దీని విషయమై తిరువర్కను టప్పలు డిప్యూటీమెంటు తాతాకు ప్రెవెంటివ్ గవర్నరులు తీసికొని ప్రజలయొక్క కష్టములను నివారించవలెనని మార్గోక్.

(ఒక విలేఖరి)

విద్యార్థి శుద్ధియారమును దొంగలించుట

జమ్మలమనురు నందలి కాంబెట్ మెమోరియల్ పాఠశాలలో చదువు నునూరు 15 సంవత్సరముల యీడుగల సుబ్బయ్య అను విద్యార్థి ప్రతిదినము ఉదయం ఆపాకాల ప్రధానోపాధ్యాయులకు శ్రీయుత త. యం. కె. చంద్రశేఖరయ్యర్ ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారి యింటికివెళ్లి చదువుకొనుచుండెను. ఈబాలుడు వీధవాడగుటచే శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు కినియెడల దయతలచి కొద్దిరోజుల క్రిందటనే పాఠశాల మేనేజర్ గారికి వ్రాసి విద్యార్థి నేతనమును కూడా యిప్పించిరి. మూడురోజుల క్రిందట శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు ఏదో తొందరపని మీద యిల్లుతెలుపు దీగవేయకనే 10 నిమిషములు బయటపోయిరి. ఇంతలో మామూలుగానమ్మ ఈబాలుడు ఇల్లు ప్రవేశించి ఆయన శేబులోయుండు సుమారు రు 85/- నెల చేయు శుద్ధియారమును అపహరించి యెచ్చులకోదాచి మరలా ఉపాధ్యాయుడు యింటికి వచ్చిన రెండునిమిషములకే వచ్చి మామూలుగా చదువు కొనిపోయెను. ఆవల కొంతసేపటికి శుద్ధియారము పోయినదని తెలుసుకొని శ్రీయుత చంద్రశేఖరయ్యర్ గారు యిల్లి వానిని రావించి అడిగిరి. తనకు తెలియదని చెప్పెను. పోలీసువారు దెలిరించిన యేమైనా కష్టమేమోఅని పోలీసువారిచే పరిచరగా థానే సుడిగారమును అపహరించినదని యెచ్చులకొని వెంటనే తెచ్చియిచ్చెను. ఆబాలుని కొంతకాలము రిమాండునందుంచి ఆవల జామీనుపై వదలివేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీలోకమాన్యుని జయంతి-నెల్లూరు

గరువారము (28-7-25) సాయంత్రము పురమండరమున 5-80 ఘంటలకు మహమ్మదు రంతుల్లాసాహెబుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై శ్రీలోకమాన్యు బాలగంగాధర తిలకుగారి జయంతి జరిగినది. ఈసభకు బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, పండిత కడతూరు రామానుజాచార్యులుగారు, కొట్లా ఆదిశేషయ్యగారు, మంగనూరు సుబ్బరావుగారు, నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు, సింహపురి పత్రికాధిపతి గుట్టం సుబ్బరామయ్యగారు ఎం. ఏ. మొదలగువారు సభకు వచ్చియుండిరి. మొదట శ్రీకొట్లా ఆదిశేషయ్యగారు లోకమాన్యుని జీవితమును గురించి ఉపన్యసించిరి. అందు ముఖ్యముగా కడపట శేషయ్యగారు ఉపన్యసించిన మాటలను నిందు వ్రాయుచున్నాను. లోకమాన్యుని రాత్రి ఒంటిగంటకు నిర్మాణము కొందునగా మధ్యాహ్నము గాంధీవహాత్ముడు లోకమాన్యుని సందర్శింపవచ్చెను. లోకమాన్యుడు అంత్య నిమిషమువరకును స్వప్నహాగలిగియుండుటచే మహాత్ముని జూచి నేజబ్బుగానుండినని చూడవచ్చితివా? నేజబ్బుగా లేనే అని ప్రశ్నించెనట. ఇదియంతయు యధార్థము. లోకమాన్యుని ముక్తార్థము జబ్బెక్కడిది. దానికి మహాత్ముడు బదులు జెప్పక లోకమాన్యుని పొట్టలో తన తలయుంచగ ఉభయమును ఒండొరుల కాగలింపుకొని ఏన్నుచు ఒక్క అరగంట ఆవిధముగనే యుండిరట. అంతట మొహనదాగుడు లేచినట్లువలెనను దాట్లరులు లోకమాన్యుని పరీక్షింపగా లోకమాన్యుని శక్తియంతయు నాయనను విడిచి మహాత్మునిలో నావిర్భవించినట్లు లోకమాన్యుడు విగతశత్రుడైనట్లు కన్పట్టెను. లోకమాన్యుని శక్తియంతర్ధానమయ్యెనుగాని నిర్మాణము తరువాత కొన్ని గంటలవరకును పొందలేదు. ఈ చిత్రరంగమును చూచినయెడల మరియొక పూర్వరంగమును జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. పరుశురామ శ్రీరామల ఆవతారములు మారుట ఈ కడపటిరంగముతో పోల్చవచ్చును. అని ఉపన్యాసమిచ్చిరి.

శ్రీపాటూరు సుబ్బరామయ్యగారు లోకమాన్యుడు రాజకీయరంగమునందు చేసిన కృషివలననే సహాయనిరాకరణయంత వున్నతనీతికి వచ్చినదని ఉపన్యసించిరి. శ్రీ గుట్టం సుబ్బరామయ్యగారు యం. ఏ. తిలకుగారు రచించిన భగవద్గీతా రహస్యమునుగురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీ బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు వట్టి ఉపన్యాసములవలన ప్రయోజనము లేదనియు వారు అవలంబించిన పనిని చేసి వారి ఆత్మకు శాంతికులునట్లు చేయవలయుననియు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసములో సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి.)

బందరు తాలూకాబోర్డు

ఈతాలూకాబోర్డువారు విద్యాపన్ను విధించి, అందు కొంతపైకముతో యుపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి చేయదలచి - 1924 సం॥ అక్టోబరునెలలో యాక్రిందిస్కేలును ప్యాసుచేసి నారు. సదరుస్కేలును శ్రీగవర్న మెంటువారు యనుమతించిరి. ఈస్కేలు 1924 సం॥ డిశంబరు 1వ తేదీ నుంచి అమలులోనికి వచ్చును.

	అక్టోబరు	నవంబరు
లోపరుగ్రేడు	రు 16/-	రు 16-1-20
హయ్యరుగ్రేడు	రు 18/-	రు 18-1-25
సెకండరీగ్రేడు	రు 25/-	రు 25-1-35

ట్రయినింగుదర్శిలా ఈబోర్డులోగల సెనకటి సర్వీసుకు సం 2 కి రు 11 చొప్పున ఇంక్రిమెంటునిచ్చెదరు.

స్కేలు అమలు చేసినాటికి స్కేలు ప్రకారముకంటె అదనముగా ముట్టుజీతములను మాత్రము అల్ల వెన్నగా నిచ్చెదరు. వానిని దరిమిలా ఇంక్రిమెంటులో జీతములో కలిపెదరు. మాక్సి మములను మించినజీతములను ఎల్లప్పుడు అల్ల వెన్నగా నిచ్చెదరు. అ॥ వెంకటాచలం.

సరస్వతీ గానసభ - కాకినాడ

కాకినాడ పట్టణమున ప్రతియేట జరుగుచున్న సరస్వతీ గానసభ గతసంవత్సరము, డిసాన్ బహద్దరు శ్రీకొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాథుడుగారికి ఆరోగ్యక్షీణతకుగ్గవగా యుండుటచేతను గాన సభ జరిగియుండలేదు. తిరిగి విజయ దశమి సమీపించుచున్నది. శ్రీ నాథుడుగారు గానసభ ప్రయత్నములు జరుపుచున్నారు. బహుశా యావత్సరము గాన సభకు పెద్ద సంగీత విద్వాంసులే రావచ్చును. ఆంధ్రదేశపు జనులు గానసభలు సమీపించుచున్నవను ఉత్సాహ పూరితులు యున్నారు.

*** * * * ***

బహుమానము - కాకినాడ

మా పట్టణమున మహారాజశ్రీ శ్రీ వైండా శ్రీ రామ కృష్ణయ్య జమీదారుగారి సోదరులగు, వెంకటనారాయణ జమీదారుగారి వివాహసందర్భమున దాక్షిణ్య దేశమునుండి యు, ఆంధ్రదేశపు గాయకుల గానముతోడను, బయస్కీపులు, టిఫిన్లు, విహారము, కేగింపులుత్సవములతో వివాహము జయప్రదముగా జరిగినది. ఆంధ్రదేశమున శ్రీలోక వీరా గానమున ప్రసిద్ధిగాంచి పేరెక్కిన మెడల్లిమ్మ, మిన, డి. రాజరాజేశ్వరికిన్ని, దివాన్ బహద్దరు శ్రీకొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణ మూర్తి నాయుడుగారి విద్యాభివృద్ధి, పృథంగవాయిద్యమున పెద్దపేరు వేడసిన పిన్నవయస్కులగు కోలంక వెంకట్రాజుగారికిన్ని, నూటపదహార్లు చొప్పున బహుమాన మొసంగిరి. ఇంకను వీరసాదలకు అన్నదానము, వస్త్ర దాన మొసగుటకు తన ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇచ్చట వర్షములు అధికముగాయుండుటచేతను స్వల్పవ్యయధిలోనే అన్నదానము జరుపవలయున్నారు. ఇట్లు, పురవాసి.

ఖద్దరు నివేదికలు

మ. రా. శ్రీ మనుగంటి వెంకట్రావుగారు ఆనంతపురం జిల్లా చింతకుంట ఖద్దరు నిలయమున వర్తిరకసంపు టెక్కలను విమర్శించి, నివేదికమును పంపినారు. ఈసంఘమువారు 1924 సం॥లో రెండునెలల వాణిమరోజులలో రూ ౬-౦-౪ విలువగల ఖద్దరు కొని, తక్కినది తయారుచేయించి, మొత్తము ఆకాలములో ౨౩౫౯-౨-౧౦ ఖతు ఖద్దరు అమ్మిరి. ఈ సం॥ మొదటిమాడు నెలలో 3-౬-౨౨ కు ఖద్దరు కొని ౭౦౮-౯-౮ ఖరీదుగల ఖద్దరు అమ్మిరి. మొత్తము విక్రయము 3౦౬౭-౧౨-౭. వీరికి 3౧-౧-౨౫ వరకు ౬౫౭-౬-౦ లు నికరం లాభము వచ్చినది. తరువాతగూడ లాభము వచ్చియుండును. పని తృప్తి కరముగానున్నది. సంకటి కొండారెడ్డిగారు వందనీయులు. తాడిపత్రి లక్ష్మీస్థోర్ను (ఆనంతపురంజిల్లా) ఈసంఘమును శ్రీయుత వెంకట్రావుగారు దర్శించి నివేదికమును పంపినారు. ఈసంఘము ౧౧-౧౧-౨౩ మొదలు 3౦-౬-౨౫ తేదీ ౬౩౪౨-౧౫ ఖద్దరుకొని, ౬౪౫౦-౦-౧ విలువగల సరుకునమ్మిరి. మొత్తమువిద లాభము ౧౦౧౧-౧౪-౨౫ గడించిరి. వీరి పెట్టుబడి ర౦౦ మాత్రమే. సంవత్సరమునకు వీరి మూలధనము ౧౦ పర్యాయములు తిరిగినది. పనిప్రశంస నీయుముగా నున్నది.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి

కావేరి - మెట్టూరు ప్రాజెక్టు

ప్రారంభోత్సవము

దేశబంధుదాసు వంగరాష్ట్ర నిధి

5, 22, 000 రూపాయలు

ఇంతవరకు వంగరాష్ట్ర నిధికి రూ. 22, 879-0-8 రూపాయలు చేరవని 24 వ న్యాయోపైరు పత్రికలో ప్రకటించబడినది.

సముద్రమందు మునిగిపోవువానిని సంరక్షించుట

మార్కుకింగు ప్రశంసాశ్రమగు సాహసకృత్యము

గుంపు యోక్త అలక్ష్యము

బొంబాయి, జూలై 26:— సూరమండల గుంపు నిధ్యమగు అలక్ష్యముతో నెట్లు వర్తించెనో కళానర (పంచాయతీకోస్తా) కోస్తానందు చెల్లుబడినది. బట్టలవర్తనకు సూరమహామ్యుడు నాతని మేనల్లుడు గురువారమునాడు అపోలో బండరుకు వెళ్ళిరి. వారు సముద్రపుటాడ్డన యెత్తెనగోడపై గూర్చుండిరి. బండి నోకచానిని దీసికొనినప్పుడు సూర మహామ్యుడు మేనల్లుని బంపెను. మేనల్లుడు బండిదీసికొని వచ్చునప్పటికి సూరమహామ్యుడు కనిపించలేదు. ఇంకా అటు మామసరికి సముద్ర భీరంగములందు గొట్టుకొనుచున్న సూరమహామ్యుడు కనబడినది. వెంటనే మేనల్లుడు కేకలుచేసెనుగాని యెవ్వరను సముద్రములోనికియి సూరమహామ్యుడును కాపాడుటకు సాహసించలేరి. మోటారు మెకానిక్కిగు మార్కుకింగు అను పంపొమ్మది సంవత్సరములు వయస్సుగలయువకుడు తక్షణమే నీటిలోనికినుమికి మునిగిపోవుచున్న సూరమహామ్యుడును రక్షింప యత్నించెను తోలుకల్లము నోకచానిని సూర మహామ్యుడునకు గట్టి యాతడు లాగెను. సూర మహామ్యుడు అనుప్రతికి గొంపోబడిన కాని యందచ్చట నాలెడు చనిపోయెను. సూర మహామ్యుడు అప్పులపాలయ్యెననియు, అందుచే నాలెడు ఆత్మహత్య గావించుకొనబ్రయత్నించెననియు పంచాయతీ విచారణయందుదేలెను. ఆత్మహత్య చేసికొనెనని పంచాయతీదాగు అభిప్రాయమిచ్చిరి. మార్కుకింగు గావించిన సాహసకృత్యమునకు పంచాయతీదాగు యాతని ప్రశంసించిరి. చనిపోవుచున్న సోదృశ నిర్లక్ష్యముగ జూచుచున్న గుంపుయొక్క నడవడిని పంచాయతీదారులు తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఈ కేసుసందర్భమున చురుకుగ బనిచేసిన యిద్దరి పోలీసు వారల చర్యల నుతింపబడినది. వీరు మార్కుకింగునకు సూరమహామ్యుడును నీటిలో నుంచి ఒడ్డునకు లాగుటయందు తోడ్పడిరి. (అ. ప్రె.)

సింగపూరు నాకాశ్రయము

ప్రభువుల సభలో భాష్యమ ప్రభువుగారు సింగపూరు నాకాశ్రయము విషయమై అడిగినప్రశ్నలకు ప్రభుత్వమువారి చిన్న ప్రత్యుత్తరములు వింత పురికొల్పుచున్నవి. నాకాశ్రయమున కేంత వ్యయపడువలయునో ఇంకను నిర్ణయించబడలేదు. గ్రేటింగుడాకు విషయమై ఎట్టి నిర్ధారణ జరుగలేదు. మొదట అనుకొనిన దానికన్న ఖర్చును తగ్గించు విషయమై ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నది. ఒకప్పుడు సింగపూరు నాకాశ్రయము సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు క్షేమమునకు ప్రధానమైనదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచుండెడివారు. ఇప్పుడు చర్చిలు గారి ఆధికపరిపాలనా ఫలితముల ననుభవించుచున్న ప్రభుత్వమువారు ముందు అనుకొనినంత వ్యయపరుచుట అసాధ్యమని తలచుచున్నారు. ఈ నాకాశ్రయనిర్మాణమును వెనుకకు త్రోసివేయ నుద్దేశించుచున్నారు. కాని నాకాశ్రయపు ఖర్చులలో ఒకటి లేక వెండు మిగిలినవి తగ్గించినంత మాత్రమున లాభములేదు. ఇప్పటికీ ఎంతయో చెడువు గలిగినది. జపానువారు నున సదుద్దేశములను సందేహించుచున్నారు. బాల్చుగు ప్రభువు గారి సామర్థ్యమును తెలిపిలేటలు మేము నిరసించుటలేదు. కాని సింగపూరునందు నాకాశ్రయమును నిర్మించుట జపానువారిని కియ్యమునకు పురికొల్పుట యగును. వ్యాపారసంరక్షణమునకు సింగపూరునందు మన కొకనాకాశ్రయ ముండుట అనవసరము. కాని యుద్ధసమయములందు జపానువారిని వైసావారిని ఇబ్బంది పెట్టుటకు లాభకరముగ నుండును. జపానువారు ఆస్ట్రేలియాపై దండెత్తి వచ్చెదరేమోయను భయమునకు ఎట్టి ఆధారము లేదుగాని సింగపూరునందు నాకాశ్రయమును మనము నిర్మించిన జపాను నిజముగ భయపడవలసిన అవసరము ఏర్పడును. అంతే కాక ఈనాకాశ్రయనిర్మాణప్రయత్నములు అంగ జపాను మైత్రి చిరస్థాయిగ నుండునను నమ్మకము మనకు లేదనియు, వాపింగుటను ఒకంభుకొపై విశ్వాసము మనకు లేననియు నిరూపించుచున్నవి. ఇప్పుడే జపానువారు కలనరపడియున్నారు. కావున భయముతో ఈనాకాశ్రయనిర్మాణప్రయత్నములను సంతార్థముగ విడదాడు అన్నివిధముల ప్రభుత్వమువారికి గౌరవముగ నుండును. (నేషను.)

కీ॥శే॥ దేశబంధు దాసుగారి జీవితము

పృథ్వీశచంద్రరాయగారు వ్రాయుచున్నారు.

కలకత్తా, జూలై 26:—ప్రతికానిర్వాహకుల దళపు పృథ్వీశచంద్రరాయగారు దేశబంధు చిత్రరంజనుని జీవితచరిత్రమును వ్రాయుటకు బూనుకొనెను. పుస్తకము వచ్చే సంవత్సర ప్రారంభమున నాంగ్లదేశమున నమ్ముపడగలదు. (అ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

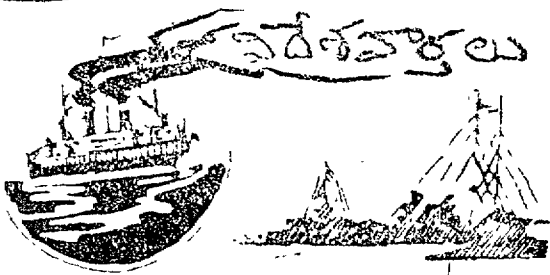
సిమ్లా, జూలై 26:—నిన్న బెంగాలు డెల్టాయందుగల వర్షపతనపు శీతక యింకనుగలదు. పశ్చిమమున కది సాగుచున్నట్లున్నది. కాన ఈ తర బంగాళవందు వర్షపాతము తరిగెను. గంగామైదానమందు వర్షము చురుకుగా కనియుచున్నది. దక్షిణ బర్మాయందును వాన భాసుగ కనియుచున్నది. కాని యితర ప్రదేశములందు వర్షపతనము క్షీణించినది. దక్షిణ బర్మా, చోటా నాగపురం, తూర్పుసంయుక్త రాష్ట్రములు, తూర్పుమగ్నయింకిగా, తూర్పుమగ్న రాష్ట్రములు, వశేనుశము, ఉత్తర కదగాను తీరములందు వర్షము మామూలుగ నేయున్నది. అస్సాము, ఉత్తరము, బీహారు, పశ్చిమ సంయుక్త రాష్ట్రములు, తూర్పు పశ్చిమ పంజాబులు, పశ్చిమ మగ్నరాష్ట్రములు, కొంకణము, మార్గుం దచ్చటచ్చట వర్షించెను. ఉత్తర బర్మా, బెంగాలు, ఉత్తర పరిపూర్ణ రాష్ట్రము, తూర్పు రాజపుత్రికానము, బొంబాయి దక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదులందు స్వల్పముగ వానగరినెను.

మోగ్యూ 1, మోర్లేను, డైమండు దీవి 2, టావాలు రంగూను, డెస్సీను, కోల్కత్తా, అయ్యూ 1½, లాషియా 1 గోరత్తాపురం, అలహాబాదు, ఆగ్రా 1½, మిస్సోరీ, సత్నా 1. పండా 1½, కల్లికోట 2, కొచ్చి 1, కాకవాడలందు 3 అంగుళముల వర్షము పడినెను.

నాదన:—విశేషము మార్పులేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీ

బొంబాయి, జూలై 26:—బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీవారుమాడ కలకత్తాలో నెలకు రుసుము రేసుకొని తెలిఫోను మాటలాడినపు యెల్ల రుసుము నమూనా యిట్లు కాలాచిందుచున్నారు. ఇదిగూ పాటు కొకపారిగ వమూలు చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

పారిశ్రామిక ఆందోళనము

గనులపనివాండ్ల ప్రతిగఘ

నూలు ఉన్ని నేత పనివాండ్లు

పనిచేయుకుండ పోవుట

లండన్, జూలై 24:—గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు మరల రాయబారములను ప్రారంభించు విషయమై బ్రిష్టన్ గారిలో నిర్వహించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

బొగ్గ యజమానుల ప్రతినిధులను గనులపనివాండ్ల ప్రతినిధులను జేర్చేయగ నెవరియిట్లు వారు బ్రిష్టన్ గారిని గలిసికొనిరి. కార్మిక న్యాయవ్యవస్థతో క్రొత్త ఒడంబడిక ప్రకారము రాయబారములను ప్రారంభించుటకు కష్టములను గూర్చి చర్చించుటకు వచ్చిరి.

ప్రత్యేక సమావేశము

పనిలేనివారిని గూర్చియు గనుల పనివాండ్ల యొక్కయు నేతపనివాండ్ల తగవులనుగూర్చి ఆలోచించుటకు శ్రేడ్ యూనియనుల ప్రతినిధు లందరును ప్రత్యేకముగ సమావేశమైరి.

గనులపనివాండ్ల వైఖరి

గనుల పనివాండ్లు శాంతియుతముగ ఏర్పాటులను గోరుచున్నారనియు పనిలోనికి రావలసిన ప్రకటనను ప్రకటనముల నాపుతేయ వలెననియు తేక రద్దుతేయ వలెననియు కాని ఏమిరావచ్చును సరే లక్ష్యవైపుక తమ ప్రకటనములను జూరేయుటకు గనుల యజమానులు వెంటిపట్టుతో నున్నారనియు తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకారము గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు వెలువడెరి. శ్రేడ్ యూనియనులవారు రందరును గనులపనివాండ్లకు సహాయము చేయవలె ననుచున్నారు.

సంయుక్త సభ నాపుతేయుట

నేటియువయుము బొగ్గ యజమానులు గనులపనివాండ్లు సమావేశమై 29 తేదీనకు సభ నాపుతేసిరి.

గనుల పనివాండ్లు తీవ్రముగడముటకు వీలగు నేతనములు గోగుచున్నారని తెలియజేసిరి. యజమానులు తమ ప్రకటనములను రద్దుజేసెదరని తెలియుచున్నది.

నేతపనివాండ్లకు ఉన్ని పనివాండ్లకు శ్రేడ్ యూనియను కౌన్సిలు సహాయముచేయునని శ్రేడ్ యూనియను కౌన్సిల్ అభ్యుత్తురు తెలియజేసెను.

ఉన్ని పనివాండ్లు నేతపనివాండ్లు సమ్మెగట్టుట

ఉన్ని పనివాండ్లు నేతపనివాండ్ల సమ్మె అపుడే ప్రారంభమైనది. విదేశీయుల పొట్టి నెగుర్చుటకు తీవ్ర న్యాయములో నూటికి రేవంతున వేరసములను తగ్గింపవలెనని యజమానులనిరి. గనుల పనివాండ్లు తీవ్రమునెరి.

దనినూలమున ఇల్లు తగ్గించుటకు సమ్మెగట్టెరి. నేతనములకు తగ్గించని పనివాండ్లు సమ్మెలో జేర్చుటకు తమ నాయకులను వివర యంత్రాలయములకు బోయి పనివాండ్లను సమీక్షించుటకు సమ్మెదారులు బలవం పెట్టిరి. కాని బొగ్గపనివారు తీవ్రములను సాగనియలేదు. యంత్రాలయములపై రాళ్లను రుద్దిరి. కిటికీలు బద్దలెనవి. ఇద్దరువారిను హరికి కొంచెముగ గాయములు తగిలెను.

ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్ల ఆక్షేపణ

ప్రత్యేక వైస్యమునకు మెకానికలు ట్రాన్సుపోర్టు శాఖను కలకత్తా రావనిరి. దీనివలన ట్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్లు పైనిక పరిశీలనకు, అధికారమునకు లోబడవలసివచ్చుననిరి. తక్కిన వారందరును పని మానవలెననిరి. లేదా ఇప్పుడు ఈ సిద్ధాంతములనుగూడు కొంచుమన్న వారికి తోడ్పాటు గావలెననుచున్నారు.

వెస్ట్ లైడింగులో పని ఆగిపోవుట

లండన్, జూలై 25:—నేతపని ఆంతయు ఆగిపోయినది 135000 మంది ఇందులో తేరిరి.

కార్మికులు గంగమోడలో ఒక భాగము అంటుకొనెను. కాని నూరుగంటలలో చల్లార్చిరి.

కనడాలో బంగారుగని దొరుకుట

లండన్, జూలై 22:—అంటుకొనలో క్రొత్తగ బంగారు గనులను గొల్పెరు. అందుచే ఈ గనులలో పనిజేయుటకు ఎంతో వచ్చుచున్నారని ఇంజనీరులు గనులందు పరిష్కానముగలవారు పరిశోధనలను గావించుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ఏమి దొరికెనో తెలియలేదు.

ఉత్తర ధృవమునకు

వైమానిక పయనము

జెపిలిక్ పయనము నార్వేవారి ఏర్పాటు

మాస్కో, జూలై 24:—నార్వే వైమానికాధికారి యెల్లెనునకువచ్చెను. 1927 లో ఉత్తర ధృవమునకు జెప్లనులో బోవుటకు ఏర్పాటులను వైమానిక నిపుణులకు చెలియజేసెను. యూరపు అమెరికాకు వైవీరియా జపానుకుండా ట్రాన్సు ఆర్క్టిక్ కు వైమానిక మార్గము నేర్పాటుజేసెదరని. 50 గంటలు ప్రయాణము పట్టునటు.

సోవియటు కుట్ర దారులు

రషియావిద్యార్థుల నురేదీయులు

ప్రాతరషియామంత్రిగతి

ప్యారిస్, జూలై 24:—2-తేదీని కెనిక్ గ్రాడులో అల్బాండునైస్ గారి ప్రాతివిద్యార్థులు 18 గరు విచారణలేకనే ఉరిదీయబడిరి. 60 మందిని కడుదూరముగ ఉత్తరదేశమునకు ప్రవాసమున కంపిరి. బందీలుగజేసిరి. ఉరిదీయబడినవారిలో 76 ఏండ్లు వయసుగల ప్రాతరషియాప్రధానామాత్యుడుగూడ గలడు. వీరు సోవియటు ప్రభుత్వముపై ప్యారిస్ లో కుట్ర బన్నిరని ఉరిదీసిరట. తిండిలేక దిక్కులేకయున్న వైస్ గారి శిష్యులను తప్పించుటకు చందాలను ఎన్నాలజేసిరట. ఇది యొక నేరము.

లండను క్రొత్త పోలీసు కమీషనరు

గ కర్నలు హ్యూసీ పెన్స్ కో గారు నియమించబడిరి.

యూరపు క్షేమము

చర్చకు ఆధారము

లండన్, జూలై 22:—మనప్రత్యుత్తరము మరల చర్చించుటకు సెంచివారి కవకాశమునిచ్చెను. వైస్యములను దగ్గించువిషయమై ప్రత్యేకాధికారముగల ఒకసంఘ మేర్పడినది. మిత్రమండలితో రాయబారములను పల్నెదరు. వా రేమిగోరినను నెకజేచ్చెనము. కాని వారు కోరుసంగతులలో కొన్నిటిని చర్చించవలసియుండును. అయ్యవి ఒడంబడిక హద్దులను మించియున్నవి. అందుచే పరీక్షించవలెను అని దావారు ప్రెస్ బ్యూరో గారనిరి.

ఖండనము లేదు

జర్మను ప్రత్యుత్తరమును ప్రెంచి పత్రికలు సహజముగనే నెప్పుడగనే విమర్శించినవి. సఖ్యులేనే మా పి న వి. ఇదివరలో దూరినటుల జర్మనీ నిపుడు దూషించలేదు. అనుకొననివారుగూడ జర్మనీతో రాయబారములను జరుపుటకు అవకాశము నీయవలె ననుచున్నారు. ఉభయపక్షములవారును చాకచక్యముతో సంగతులను పరిష్కరించిరి. అందుచే వికాస్ మేర్పడినది. ప్రాంసుకు బ్రిటను తోడ్పడిన అంతయు సుఖముగ తేలు ననుచున్నారు.

అనుకూలచిహ్నము

జర్మనీ జాతీయమిలిటో జేర్ష ననుట అనుకూలచిహ్నమే. కాని వారు గోరువరతులపై ఇంకను చర్చ జరగవలసివచ్చును. రాయబారము జరుగవలెను. ఇవన్నియు జర్మనీ సమితిలో జేరుటకు ముందే జరుగవలెను. ప్రెంచి జర్మను లేఖలు రెండును వారు నిజముగ వ్యవహారమును కుదుర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నటుల తెలుపుచున్నవి. ఇంతయు మాడ నెప్పుడోటి వ్యాఖ్య కుదురుటకు మరుకుగ రాయబారములు జరుగుటకు ఇప్పుడు వీలున్నదనవచ్చును.

ఆస్ట్రేలియాలో అమెరికను

నాకాదళము

మెల్బోరనులో ప్రమాదము

అమెరికా నాకాదళాధికారులు పోవుచుండ సినిమావసారా ప్రేక్షకులతో నిండియున్నది ఎరుగుటచే 181 మందికి గొప్పగాయములు తగిలెనని చెప్పుచున్నారు.

రిఫ్రునంకులము

ప్యారిస్ జూలై 24:—వెర్గను కీరుప్రక్కలను ప్రెంచి నేనలు శత్రులనికోధము తీవ్రముగ నున్నను చొరుచుకొని పోయినవి. శత్రువులు చాలమంది బందీలుగ చేయబడిరి.

శేజ్ కు తర్రముగ విస్తారము ప్రదేశము భాళియినది. అబ్దుల్ కరీంగారి సంధివరతులను వార్తాపత్రికలు ఆక్షేపించుచున్నవి. జర్మనులు బోల్షివికులు, తురుష్కులు సప్లయజేసిన ఆయుధముల తోబాటు సంధివరతులను ఆయుధముతో అబ్దుల్ కరీం గారు క్షులబన్నుచున్నారని ఈకోడీ ప్యారిస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఒడంబడికలలో ఏర్పాటుజేయబడిన రాష్ట్రములను కొన్నిటిని ప్రాంసుకు రేకుండజేయుటకు కరీంగారు ప్రయత్నించుచున్నారని ఓవరుపత్రిక వాకొనుచున్నది.

అబ్దుల్ కరీంగారి మరతులు విజయల జేయునట్టి విగా నున్నవి. అట్టివాటి కొప్పుకొందురేని మనకు న్యాయతగ నుండును. దానివలన ముస్లిం ప్రపంచములో గలగ ఫలితమును జెప్ప నలవిగానిది ఫిగరోపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తంజీరు ప్రదేశము

దండెత్తదలసలేదు

అబ్దుల్ కరీంగారి అభయము

లండన్, జూలై 22:—తంజీరు ప్రదేశమును దండెత్త నుద్దేశించలేదనియు ఆచుట్టుప్రక్కలనున్న తెగలవారికి ఆప్రదేశముపై నెంతమాత్రము పోగూడదని ఆజ్ఞాపించినటులను ఒక వేళ శత్రువులు మీదబడినను రోషమును గలగజేసినను సరే ఆప్రదేశము నెంతమాత్రము ముట్టడించరాదనియు తన ఆధికారములో నున్న తెగలవారు ఏమైనను సరే తంజీరు తాటవ్యమును భంగముజేయరనియు ట్రెన్సు పత్రికా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

సాంబాంగారి బొమ్మలను 145000 పౌనులకు విక్రయించిరి. ఒకబొమ్మకు 7000 గిన్నిల నిచ్చిరట.

మహమ్మేరాను ఆకస్తికముగ

ముట్టడించుట

ఆరబ్బులు బజారులను దోచుకొనుట

టెహరాన్, జూలై 25:—గతరాత్రి 400 ఆరబ్బులు సాతాత్తుగ-మహమ్మేరాను ఘట్టించిరి. పెరిషియను సైనికులు తిరిమిరి. కాని బజారులను దోచుకొనిరి. ఇద్దరు భారతలేఖకులు తీతిగాత్రులైరి. బ్రిటిషు న్యక్తులకు అపాయము గలగలేదు. బ్రిటిషువారి ఆస్తిక నష్టము గలగలేదు. ఆంగ్లో పెరిషియా చమురు కంపెనీవారికి నష్టము రాలేదు.

ప్రెంచి ఋణములు

యునైటెడ్ స్టేట్సు, బ్రిటనుతో రాయబారములు లండన్, జూలై 22:—ప్రాంసు బ్రిటనుకు, యునైటెడ్ స్టేట్సు కీయవలసిన ఋణమును తీర్చు విషయమై తక్షణము స్పష్టమగు రాయబారములు జరుగుననుచున్నారు. అమెరికనుల కీయవలసిన ఋణవిషయమై వాషింగ్టనుకు గట్టి రాయబారి వెళునట్లు మంత్రిమాటములో నున్న మంత్రినాడవెంట బోవుననుచున్నారు. లండనులో నున్న ప్రెంచి రాయబార ద్వారా వెంటబట్టి బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో రాయబారములను జరిపెదరట. లండను వాషింగ్టను రాయబారములు రెంటిని కేయతోగారే జరుపదలచుకొనిరి. కాని ఇంతవరకు ఏమియు నిశ్చయించలేదు.

బిటిషు వైమానిక ప్రయాణములు

నిరుత్సాహము జెంద నక్కరలేదు
లండన్ జూలై 22:—జర్మనులే వైమానిక ప్రయాణములను ప్రస్తుతమున్న వారిని తొలగించి జరుపుటకు పూనుకొనెదరునుటకు ఆధారములేదు. నిరుత్సాహము జెందనక్కరలేదు. వైమానిక ప్రయాణమునగావించుటకు పరిస్థితులను బలపరుచుటకు ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. నిరుత్సాహపడనక్కరలేదు.

ఆస్ట్రేలియా నౌక తగవు

భయ మెక్కు వగుట

మెల్బోర్న్ జూలై 24:—నౌకా సమ్మెనుగూర్చి భయ మెక్కుచున్నది. పనిలేని వారిసంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నది. ఉభయపక్షములవారును త్వరలో వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొనవలెనని బ్రూసుగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

డాక్టరు గంగులీ

ప్రొఫెసరు గంగులీగారికి లండను విశ్వవిద్యాలయమువారు 'డాక్టరు ఆఫ్ ఫిలాసఫీ' డిగ్రీయునిచ్చిరి. తత్వశాస్త్రోపాధ్యక్షులగుచున్నాడు.

బొగ్గు తగవు

బాల్వినుగారు బ్రిడ్జిమన్ గారితో గంట నేపు మాట్లాడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 27:—బొగ్గుతగవు విషయమై బాల్వినుగారు బ్రిడ్జిమన్ గారితో ఒకగంట మాట్లాడిరి. ప్రస్తుతముందున్న చిక్కులను దప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు బొగ్గుపరిశ్రమకు తాత్కాలికముగ సహాయము చేయుటకు ఆలోచించెదరటం. ఈ ప్రకారము విచారణసంఘమువారు సిఫార్సుజేసెదరటం. ఈ సమస్య శాంతిముగ పరిష్కారమగుటకు ఆశలు గన్పించ వని గనుల పనిచాండ్ర కార్యదర్శి కుక్కగారనిరి. బొగ్గుగనుల యజమానుల ఏర్పాటులు హేయమైనవి కాశిన్యములని వాడుగారు చెప్పిరి. గనులపనిచాండ్ర కోర్కెలు అసాధ్యములు గావనిరి. ప్రభుత్వమునా రాకోర్కెలను నెరవేరునటుల జూడవలె ననిరి.

హంకాంగు సమ్మె

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

హంకాంగు, జూలై 26:—

అయిదుసమ్మెలైనవి. కాని నగరము చెక్కుచెదరలేదు. న్యర్థప్రయత్నాలైరి సమ్మెదారులు. లాభములు పొందుచు సమ్మెదారులను మరల పనిలో జేర్చుకొనుటకు పెద్ద యజమానులు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటచే చాలవందల పనినిమిత్తము దరఖాస్తు జేసిరి. సహోత్పత్తివాంఛను ఇండ్లలో పనిచేయువారును సమ్మెదారుల ప్లానే ఫనిచేయుచున్నారు. రేవులలో కూలీలు విస్తారముగ నున్నారు.

మరణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

న్యాయార్థు:—జూలై 26:—విలియం కెన్నింగ్స్టన్ రక్తగారు చనిపోయిరి

పీర్ల పండుగ

హిందూ మహమ్మదీయుల పోరాట భయము
కలకత్తా, జూలై 25:—రాబోవు పీర్ల పండుగయందు హిందూ మహమ్మదీయులు పోరాడెదరని భయముగలుగుచున్నది. ఇరుసంఘములకును గోపకారణమును వ్రాతలు వ్రాయవలసిన వార్తాపత్రికల సంపాదకులు గోరబడుచున్నారు. కాంతిని గాపాడుటకు యిరుపక్షములందలి నాయకులును ప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు.

సాండుహార్టు కమిటీ

పండిత నైహూగారు సభ్యులుగనుండుట
[అమృతబహు పత్రిక నిర్ణయ విలేజుకు ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.]

కడచిన సంవత్సరము మజ్జిమెను కమిటీయందు సభ్యుడుగనుండవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పండిత మోతీలాలు నైహూగారిని కోరిరి గాని వారందులకంతమాత్రము అంగీకరింపలేరి. ఇప్పుడు వారు ఇండియనుసాండుహార్టు కమిటీయందు సభ్యులుగ నుండుటకు అంగీకరింపుట ఒక గొప్పవిశేషము. అధికారులు కొంతవరకు సంతసింపుచున్నారు. అసహాయాద్యమును సంపూర్ణముగ అంతమొందిన దనియు, బర్మను హెడ్ పభువులసభలో గావించిన హెచ్చరికను ఇది మొదటి ఫలితమనియు కొందరు తలచుచున్నారు. మిగుల ముఖ్యమగు సంస్కరణముల విచారణసంఘమునందు సభ్యత్వమును తీరస్కరించిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకుని దారికి తెచ్చినందులకు అధికారులు తమ్ముతామే అభినందించుచున్నారు.

అనధికారుల ఆశ్చర్యము

సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులును స్వరాజ్యపక్షమునకుచేరినవారును అను పండిత కృష్ణకాంతమహేశ్వరగారు ఈ వార్తవిని గానే ఆశ్చర్యమును వెల్లెచుచుచిరి. “కడచిన సంవత్సరము నైహూగారు మజ్జిమెను కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించియుండిన ప్రస్తుతపు మెనారిటీ రిపోర్టు మెజారిటీ రిపోర్టుగ మారియుండెడిది. ప్రస్తుతము ఈ కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించుటవల్ల ఎట్టి లాభము కలుగనో తెలియకున్నది. నాకు చూడ అసహాయాద్యముపు పటుభ్యము తీగించుచున్నది. వెనుకటివలె స్వరాజ్యపక్షమువారికి దేశమునందు పలుకుబడియుండదేమో యను భయము కలుగుచున్నది” అని కృష్ణకాంత మహేశ్వరగారు అభిప్రాయపడిరి.

పండిత నైహూగారు ఈ కమిటీ సభ్యత్వమును అంగీకరించుట మధ్యపరగజాల స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివత్వములను అంగీకరించుటకు దారి చూపుచున్నదని అధికారపక్షమువారు సంతసింపుచున్నారు. దాసుగారు ఫరీదుపురమున ప్రకటించిన విధానమును అనుసరించు విషయమై పండిత నైహూగారు ఉత్సాహము చూపుచున్నారనియు, ఈకారణమువల్లనే వారి సభ్యత్వమును అంగీకరించినదియు అనధికారులలో కొందరు తలచుచున్నారు.

ఇండియను సాండుహార్టు కమిటీవారు విచారణ సభాపు సందర్భమున ఇంగ్లాండునకు విరోధాభిప్రాయమునందలి కొన్ని దేశములకుతెల్లి, వైనికశిక్షణవిషయమై ఆదేశము లవలంబించు విధానములను పరిశీలించి, భారతదేశమున వాటిని ఆవరణ యందుంచువిషయమై ఆలోచించెదరని తెలియుచున్నది.

బొంబాయి శాసనసభ బ్రాహ్మణతరసభ్యుల ఆక్షేపణ

పునహా, జూలై 25:— బొంబాయి శాసనసభయందలి బ్రాహ్మణతరసభ్యులు నేడు సమావేశమై, భారత సాండుహార్టు కమిటీయందు మరాఠీవారి తరపున సంఘమునకు వొకసభ్యు నైనను ప్రభుత్వము నియమించవలయునని దొరతనమున ఆక్షేపించుచు నొకతీర్మానమును గావించిరి. సాండుహార్టు దొరతనము సవరణ గావించవలసినదని తీర్మానము గొర్రుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అయిదురూపాయల కరెన్సీనోట్లను

సృష్టించుట

పోలీసువా నొక కుటుంబమును అరెస్టుజేసిరి
అయిదు రూపాయల కరెన్సీ నోట్లను సృష్టించవలయునని పోలీసువారిొక నుటుంబము ను అరెస్టుజేసిరి. మరాఠీ కుటుంబము యంత్రాధిపతి చెడలేదు. అచ్చట కుటుంబము లాలాకు నొక స్త్రీనంద యిరువది నోట్లు గన్పించెను. ఆమె అప్పుడు బజారులోనుండెను. పోలీసు విచారణచేయగా నామె ధీరవర్ష 280 నోట్లు గన్పించెను. ఆన్నియు నూ 5 ల నోట్లే. వారల నిమిత్తము దీసికొనినట్టి పోలీసువారి కప్పగించబడిరి. స్త్రీయొక్క ఆ ల్రగారిని ఇద్దలనుయిచ్చటిపోలి సు వారు అరెస్టుజేసిరి. (అ. ప్రె.)

పాట్టిడియందు పోరాటము

అలహాబాదు, జూలై 25:—పాట్టిడియందు హిందూ మహమ్మదీయ సంఘములు పోరాడినట్లు వార్తలువచ్చుచున్నవి. ఒక కోలీవాని కుమారుడు గన్పించలేదు. అందుపై కోలావహ మృదీయులు ఆతని బరేజేయుటకు దీసికొనిపోయి రని అనుమానముగలిగెను. భోజాఖానాను పెరికనీయకలసిన దని హిందువులు పట్టుబట్టిరి. భోజాఖానాయందలి కొన్ని భాగములు కోలీలకు జూపలేదు. అందుచే వార లుద్రేకులైరి. మరికొందరు హిందువులను పోలీసు యిన్ స్పెక్టరును కొంటాలను పొరదొలెను. గ్రామమున కొక మైలుదూరముందు చెప్పిపోయిన బాలుని మృతకశేబరము మరనాడు గన్పడెను. శవము నొసటిపై మాడు గాయములుండెను. మరుసటి దినమున పోలీసు డిప్యూటీ నూపరించేందెండు పాట్టిడి వెల్లి బొమ్మనేరముక్రంప జెప్పి హిందువులను అరెస్టుచేసి జామీనుమీద వదలెను. ఇద్దరు భోజాలు నరహత్యగావించినట్లు కోలీచేసిన ఫిర్యాదు అంగీకరించెను. కాని భోజాలను అరెస్టుచేయలేదు. కేసు విషయమై పోలీసువిచారణ జేయుచున్నారు. ఈలోకల భోజాలపై సంఘపరిష్కారమును గ్రామము వారు గావించిరి. చుట్టుపట్ల హిందువులపరిష్కారములో చేరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

గుజరాతీ హిందువులు చూలియా మహమ్మదీయుల పోరాటము

రంగూను, జూలై 25:—చూలియా మహమ్మదీయులకును గుజరాతీ హిందువులకును పోరాటములు జరిగెను అందుచే బియ్యపున రైతుదను నొక గుజరాతీన రైతునకు మొగలిసిధియందు నేటి ఉదయమున తీవ్రముగ దెబ్బలు తగిలెను. వెంటనే పోరాటము జరుగుచున్న ప్రదేశమునకు పోలీసు కమిషనరు సిబ్బందితో బోయి శాంతిని, ఆదర్శము నెలకొల్పెను. మొదలుపెట్టి, చుట్టుపట్ల ప్రదేశమును పోలీసువారు గస్తీ గాయుచున్నారు. ఆదినమంచయు భావ్యపు బజారు మాసివేయబడెను. చూలియా మహమ్మదీయునికిని గుజరాతీ బియ్యపున రైతునకును జేరమును గరించి ఘర్షణ నిన్నును జరిగెను. తునుకు పోరాటము సంభవించెను.

నేటి ఉదయమున గొందరు చూలియామహమ్మదీయులు మొగలిసిధి యందున్న గుజరాతీలపై దండెత్తిరి. అప్పుడే పైన వివరింపబడిన గుజరాతీన రైతునకు గట్టిగ దెబ్బలుదగిలెను. వానికి తలమీద గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు తీవ్రగాత్రుని ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. అతనిస్థితి సందేహముగ నున్నది ఇద్దరు చూలియాలు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి సహకార సంఘముల చట్టము

శాసనసభయందు వ్యాసుచేయబడెను
పునహా, జూలై 22:— మహాదినములు దీర్ఘచర్చ గా వింపబడిన వీరప బొంబాయి సహకారసంఘముల చట్టము ధంధ వసారి శాసనసభయందు నేడు ఆమోదింపబడెను. 1918 వ సం. ఎత్తరహదు గావింపబడిన అద్దేశాసమును సవరణగావించుటకు ప్రతిపాదించబడిన చట్టము శాసనసభయందు రెండవసారి చదువుట కంగీకరింపబడెను. పదిహేనుగురుగల సెలెక్షుకమిటీ నివేదిక యందు యాచిట్టముపై ఎనమంతుగురు సభ్యులు భేదాభిప్రాయములను వెల్లుచున్నారు. తిరిగి యాచిట్టమును సెలెక్షుకమిటీ విచారణమిత్త హంపబడవలయునని మార్గేగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ప్రోక్షివేయబడెను. సానువారమునాడు యాచిట్టముపై విచారణ ప్రారంభమగును. (అ. ప్రె.)

చిహారు-ఒరిస్సాగవర్షుడు

పొట్నూ, జూలై 26:—గవర్నరును సర్ మోగ్రీవీలరు గారు కట్టెను వెన్సూములో సహాబొంబాయియందు “విక్రాల” బీడనుండి దిగి సురాసరి రంచికి 24 వ తేదీని బయలుదేరి నేటి యందుదమున చేరిరి. కేరగానే తమ గవర్నరు పదవి యధికారమును సర్ హ్యూ మెక్ ఫ్లెన్ననుగారియొద్ద నంకి స్వీకరించిరి.

ఆంధ్ర సత్య - మద్రాసు

కన్యాశుల్కము - ప్రతాపరుద్రునియుము

శ్రీ నాట్యసభ తెనాలివారు మద్రాసునందు ఆంధ్ర సభవారి తరపున యీనెల 18, 19 తేదీలను కన్యాశుల్కమును ప్రతాపరుద్రునియుము ప్రదర్శించిరి. అప్పుడు సేను మద్రాసునం దుండుటయు ప్రేమదర్శనముల చూచుటయు నాభ్యాగృహని తలచెదను.

18 వ కన్యాశుల్కము:—శ్రీ రామానుజాచార్యులవారి గిరిశము, అంజనేయులుగారి రామప్పంతులు, వెంకటేశ్వర్లు గారి కరటకశాస్త్రప్రేక్షకుల నానందములలో ముంచినవి. మధురవాణిపాత్రధారికి బొత్తిగా అడవిద్దికలు లేవని చెప్పటకు సాహసించుచున్నాను.

19 వ ప్రతాపరుద్రునియుము:—నే నిదివరకు యీనాటక మును ప్రదర్శించు అన్ని సమాజములను చూచినిగాని యిటు వంటి ప్రదర్శనమును యెన్నడు చూచియుండలేదు.

జనార్దనుడు: మంత్రవాది శేషయ్యగారు:—వీరిశేషము గానమాధుర్యము చక్కనివై యుగంధరునితమ్ము డనిపించిరి.

వల్లిభాను: సంహారి శేషాచార్యులుగారు వి. యే.:— ఉచ్చారణయందేమి, భావప్రకటనయందేమి, గంభీరాకారము నందేమి వీరు చూపినవి ప్రేక్షకుల మనస్సుల నాటుకొని పోయినవి.

చక్రముకి: పులిపాక వెంకటేశ్వర్లుగారు:—వీరి సంగీతము శ్రవణానందము. వీరు చూపవలసిన తంత్రాంగమును కడు చూక చక్కముతో నెరవేర్చిరి.

ఖుస్రాఖాన్: తంగిరాల అంజనేయులుగారు:— వీరిది పర్వనాతీతము. వీరి సభకు ఆయువుపట్టిని స్పష్టముగా తెలియు చున్నది.

ప్రతాపరుద్రుడు: పాతూరి సూర్యవారాయణగారు:— రాజాశేషమునకు తగియుండిరి. వీరి గానమాధుర్యము, భావ ప్రకటన, వీరు సాక్షాత్తు ప్రతాపరుద్రులవారే యని చెప్పిన బాగుండును.

విద్యానాథుడు: ఏలేశ్వరపు కుటుంబశాస్త్రీగారు:— చక్కని యొడుగుబడిశారీరము గలిగి వారిపాత్రను చక్కగా పోషించుకొనిరి.

యుగంధరు: డాక్టరు గోవిందరాజు వెంకట సుబ్బా రావుగారు: ఎల్. ఎమ్. అండు ఎస్.:—వీరు జగమెగిన బ్రాహ్మణులు- అభినయయుగంధరవిరుదము వీరికే చెల్లును.

శేరిగాడు: యమ్. రామానుజాచార్యులుగారు. శేరి గాడు చాకలియనియు, యుగంధరులవారివద్ద భయభక్తులు గలి గినవాడనియు వీరు కనుపరచిరి.

యెల్లి: కాకుమాను నరసింహారావుగారు:—వీరు మిక్కి లి నిపుణులు- సిఫాయిగాను, నాట్యమునకు బోగయదానిగాను వీరు వచ్చి ప్రేక్షకుల సంతోషపెట్టిరి.

ప్రతాపరుద్రుడు నాటకప్రదర్శనము లన్నిటియందును వల్లిభాను, ప్రతాపరుద్రులు- తృప్తికరముగ చేయువారుండరని యిదివరకు తలచితిని. ఇప్పుడు నాతప్పును గ్రహించి దిద్దు కొంటిని.

శ్రీ నాట్యసభవారి కొక మనవి: ప్రతాపనివద్యములు కొన్ని తీసికేయుటేగాక వచనమునకూడ మధ్యమధ్య త్రోసి వేసితిరి. అందును దుఃఖరసము బొత్తిగా కనుపరచివారుకారు. కారణము తెలిసికొనవలయునని సేను నాన్నే హితులు మద్రాసు నందు శ్రీ డాక్టరు సుబ్బారావుగారిని ప్రశ్నించితిమి. వారు దానికి తగు సమాధాన మీయలేదు.

మల్లెల వెంకటశాస్త్రీ, బి. యే.

భారతీయమితి - పెద్దాపురం

పెద్దాపురం నిక్కిరియా మిమోరియల్ ట్రస్టు హాలులో 10 జూలై 1925 తేదీని పలువురు పండితులు మ|| రా|| రా|| శ్రీ శిలపాక వెంకట సూర్యప్రకాశముగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమై ఆంధ్రసారస్వతాభివృద్ధికై యీక్రింద వివరించిన నిబంధనలతో "భారతీయమితి" యను శేరిట నొకసభను నెలకొల్పిరిని తెలియజేయుట కంతయు సంతసింపుచున్నాను.

నిబంధనలు

1. పాత్రాచితిపట్ల తప్ప తదితర విషయములలో సల కుతాంధ్రభాషనే యుపయోగించవలెను.
2. ప్రతిసభ్యునకు గీర్వాణాంధ్రాంగ్లము భాషలలో నే రెండింటియందైనను పాండిత్యముండవలెను.

8. మాసమున కొకసారియైనను సభసమావేశమై వ్యాస మలను పరిశీలించి సభామోడము నందిన వ్యాసములనే భారతి, శారద మున్నగు పత్రికలకు ప్రకటనార్హమై పంపవలెను.

4. ప్రతి వర్షాంతమున సమితి వార్షికోత్సవమును జరిపి పండితసన్మానము గావింపవలెను.

5. సమితి యామోచమును బడయని వ్యాసములను సభ్యులు సమితిపేరను ప్రకటింపగూడదు.

6. ప్రతి సభ్యుడును సంవత్సరమున కొక యాపాయికి తక్కువకాని చందాను చెల్లించవలెను.

కేశవరపు కామరాజు.

కార్యదర్శి.

శ్రీ ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యాసంఘము-విజ్ఞప్తి

మన సంఘపక్షమున మహాజన సభ జరిగిన తరువాత సేదా మాసములు గడచినవి. మంత్రీ పుంగవుల సందర్శనమయి యా. మాసము లయినది. మాడుమాసముల క్రితమువరకును నా యోపి నంతవరకు వ్యవహరించి సంఘములు ప్రత్యుత్తరమైన నీయకుం టచే కర్తవ్యమును నిశ్చయించుకొనజాలక తత్తరపడు సమయ మున నెల్లూరు జిల్లా సంఘ కార్యదర్శిగారు స్వయముగ దయ చేసి సంతరించి సలహా నొసంగినందున దీనిని వ్రాయ వలసిన వాడనైతిని.

మన మెల్లర మొకసారి కూడుకొనుట కేమకరము. చర్య నీయాంశములు చాలగలవు. 1. సంఘమును రిజిస్టరుచేయుట. 2. తాలూకా జిల్లా సంఘముల యభివృద్ధినిగూర్చి ప్రభోధనో పాయము లరయుట. 3. జరిగిన కార్యక్రమమును, తీర్మానముల ను, జమా ఖర్చులను, విమర్శించుట. 4. కాళిగానున్న సంఘ సభ్యులస్థానములను భర్తీచేయుట మున్నగునవి పెక్కు విషయ ములు గలవు.

ఆగష్టు నెలలో మాడవ ఆదివారమునాడు బెజవాడ పురమునగాని తెనాలిపురమునగాని కూర్చులదితిని. ఈ విజ్ఞప్తి ని చూచిన - వినిన ప్రతియొక్కరును తమ తమ యభిప్రాయ ములను తెలుప ప్రార్థించు చున్నాడను. సంఘ కార్యదర్శులు జాబులనైన (వ్రాయని) నీ ప్రయత్న మునుకూడ విరమించుకొన వలసిన వాడ నయ్యెదను.

తెన్నేటి వేంకట కామేశ్వరరావు

తాళ్లపూడి

కార్యదర్శి.

ది లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్., లాహోరు

శ్రీయుత లాలా. లజపతిరాయిగారు, ఛైర్మన్ మొదటి సారి రమునందు జరిగినపనియొక్క వివరములపట్టిక. వచ్చినప్రపోజన్సు మొత్తము. రు. 87,50,000 జారీచేయబడిన పాలీసీల మొత్తము. రు. 28,00,000 1-6-25 వరకువచ్చినప్రపోజన్సు/అనగా 14 నెలలకు } రు. 46,000,00

హిందూదేశపు యే లైఫ్ అన్యూరెన్సుకంపెనీలో కూడ ఇంతి అమాఘమైన పని జరిగి యుండలేదు.

ది లక్ష్మీ గోల్డ్ పాలీసీ పరిపూర్ణమైన స్క్రీము లాభము లకు, బోనసుకు పూర్ణవిచ్చెనము. మీరు జీవముతోమాత్రముం డిన అన్నియు నిజమని మీకు తెలియును.

మీరు త్వరలో మరణించినను లేక దీర్ఘకాలమువరకు జీవముతో నున్నను మీకు లాభము గలదు.

20 సరిగిరములలోగా మరణించిన లక్ష్మీ కంపెనీ యాదిగనవ తెలుపబడినప్రకారము చెల్లించును.

1. ఇచ్చెదమని రూఢిగా చెప్పిన మొత్తము.
2. మొదటి సరిగిరము చెల్లించిన ప్రీమియమునకు తప్ప తితిమ ప్రీమియమునకు 1000 కి సరిగిరం 1 కి రప్ప 80 ల వూ ప్పన బోనసు పూర్ణగా చెల్లించబడును.

20 సరిగిరములకు పైగా జీవముతోనున్న:—1. పూర్తి యివ్వబడిన నగదు రు 1000 చెల్లించబడును.

2. మరణానంతరము రు 1000 లు పాలీసీ యివ్వబడును. వారి వారి ఇష్టప్రకారము నడుచుకొనుటకు వీలుగలదు. దీనివినరములు తెలిసికొనుటకు మీరేమియు ఖర్చు పెట్ట నవసర ము లేదు. విచారణచే మీకు గల మరణభయమును జయించుటకు వీలుగలదు.

కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

లోకల్ అడ్మినిస్ట్రేటరు: 18 గుంపులనుచెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వసం|| జూలై నెల 27-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు 42 0 0 వఱకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 8 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు - రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0	18 8 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	11 12 0	12 4 0
పెసలు ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	154 0 0	155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,,	55 0 0	60 0 5
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	53 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 186 మిషకానూనె	182 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	127 0 0	128 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	50,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,		70,75
తెల్లము బా 1-కి రు	85 0 0	45 8 9
చింతపండు బా 1-కి ,,	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

పల్లారకం బా 1-కి ,,	80 0 0	81 0 0
చదరం ,,	80 0 0	82 0 0
రవుండు ,,	80 0 0	40 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 రులంకు ,,	71 0 0	74 0 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 10 0	21 12 0
సవరము 1-కి ,,		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	268 0 0	264 0 0
రాగి డిటా ,,	285 0 0	288 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా గలవి	81 0 0	81 8 0

7. రంగులు అలిజరైన

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు		72 0 6
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,		
సింహం డిటా ,,		
గుర్రం డిటా		70 0 0

8. దూది

బో. పెక్కుబాబువ 1-కి రు	800 0 0	
ఎల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	4 12 0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
అనామదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
నూళియేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
జపాక్ నెం 20 ,,	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ లేటిలు అయినను ,,	12 0 0	
నద్వాక్ నెం 24½ 14½ క్విలక్ పక్షి ,,	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	10 8 0	
నెం 22 ,, ,,	10 12 0	
నెం 12½ బెన్ని పర్కసు ,,	8 0 0	
నెం 14½ ,, ,,	8 12 0	
నెం 12½ అలెస్సు ,,	7 4 0	
నెం 12½ కొయిలుపట్టి ,,	7 4 0	
నెం 22½ రంగవిలాస ,,	9 10 0	
నెం 14½ రాదాకృష్ణము ,,	7 4 0	

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాబాగా 25 సెల్లల నుండి నేను లోకసేవ చేయుచునున్నది తమిళ తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సెల్లలము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలచూప్టేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేయుచున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను సురచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త కీర్తులు, సకలజ్వరములు, మాంషము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, తీర్చించిన భేదము, కడుపునొప్పి, జలుబు, దస్త, శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో ర్పు. 1-8-0. 12 బుడ్ల ర్పు. 2-18-0. 25 బుడ్ల ర్పు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దినపత్రికాసముచకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కామినియా నూనె

వెంట్రుకలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వర పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండా నేడే కామినియా నూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకలకే జాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యోపధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు చేయును ఒక పరిక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతి శుభ్రపరచును బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్ల ఖరీదు రూ 2-10-0. వీశీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్బహారు

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్బహారుకు వ్రాయుడు.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0
1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్బహారు మందునరకులను ప్రతివోటను విక్రయింప బడును. లేకున్న సోల్ ఏ శెంట్లగు:—

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జుమ్మామసీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

మానసోల్లాసినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలసలభము! (పోస్టుఖర్చులను ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అశీర్గము, అరుచి, ఆపులంతలు, అగ్నిమాంష్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్చును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినచివ నెజము తెలియగలదు.

విరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ధర స ర స ము

సరిదివమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును	
ఓవల్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్ లెన్సు	2 8 0
పెద్దలెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రపుటోలైట్	3 0 0
" సెంట్రల్ బిగ్గలెన్సు	3 8 0
చేతిబాండు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోసిగార్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లైటు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము	
లక్ష్మీ వర్తకశాల	
తాపాలు పెట్టె నెం. 85. మద్రాస్!	

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నిమ్మళముగా నుండెదరు

అయితే నిమ్మళ మైనమనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమైన మా ఆతంకనిగ్రహపాత్రలను వాడుడు. అది తప్పక గుణమిచ్చును. ఇంతేగాక నరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్గము మొదలగువ్యాధులు కూడ గుణముగను. 32 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర ర్పు 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఆతంక నిగ్రహపార్శి
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.